

Stichting Pensioenfonds Staples

Jaarverslag 2020

Amsterdam, 15 juni 2021

Voorwoord

In dit jaarverslag leggen wij als bestuur van Stichting Pensioenfonds Staples verantwoording af over ons gevoerde beleid en de financiële resultaten in 2020.

Het jaar in het kort

Net als in veel andere organisaties voerde in 2020 het opvangen van de impact van COVID-19 binnen ons pensioenfonds en onze uitvoerders de boventoon. Ondanks deze ongekende situatie zijn wij als bestuur vanaf half maart 2020, na de ingang van de zogenoemde intelligente lockdown, effectief blijven opereren. Alle bestuursleden hebben aan de bestuurlijke activiteiten kunnen deelnemen, waarbij overleg en besluitvorming hoofdzakelijk via videovergaderingen heeft plaatsgevonden. Daarnaast is er frequent overleg geweest met onze uitbestedingspartijen om na te gaan of zij de continuïteit van de werkzaamheden konden waarborgen. Hieruit is gebleken dat al onze uitbestedingspartijen de nodige maatregelen hebben getroffen om de dienstverlening en dan zeker de kritische processen voort te kunnen blijven zetten. Kortom alle operationele processen hebben in 2020 doorgang kunnen vinden. In onze digitale nieuwsbrieven hebben wij de deelnemers ook over de impact van COVID-19 op ons pensioenfonds geïnformeerd.

COVID-19 maakte dat 2020 ook voor de beleggingen een turbulent jaar was. Ondanks de sterke waardedalingen in de eerste helft van het jaar sloten de meeste beleggingscategorieën het jaar met een positief rendement af. Het totale beleggingsrendement over 2020 is 7,78%. Dit is boven de strategische benchmark van 6,51%. Onze actuele dekkingsgraad liep per saldo op van 118,3% aan het eind van 2019 naar 120,6% aan het eind van 2020. Ons pensioenfonds staat er ten opzichte van andere pensioenfondsen dan ook relatief gezien goed voor. Hierdoor zijn wij als een van de weinige pensioenfondsen in Nederland in staat geweest tot een, zij het beperkte, toeslagverlening. De per 31 december 2020 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden zijn per 1 januari 2021 met 0,24% verhoogd.

IORP II (Institutions for Occupational Retirement Provision)

Wij hebben op grond van Europese IORP II regelgeving in 2020 een drietal sleutelfuncties (risicobeheer, actuariel en interne audit) in onze governance ingeregeld. De verantwoordelijkheid (houderschap) van de sleutelfuncties is binnen ons bestuur belegd. De IORP II regelgeving schrijft verder voor dat wij een eigenrisicobeoordeling moeten uitvoeren. In 2020 zijn wij onder begeleiding van Willis Towers Watson (WTW) met een eigenrisicobeoordeling gestart en deze zal in 2021 worden afgerond. Daarna zal de eindrapportage bij onze toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) worden ingediend.

Financiële positie

Eind juni 2020 kwam onze beleidsdekkingsgraad onder ons vereist eigen vermogen en was er sprake van een reservetekort. Conform de Pensioenwet hebben wij een herstelplan bij DNB ingediend. Uit het herstelplan blijkt dat ons pensioenfonds naar verwachting eind 2022 weer uit herstel is. Eind december 2020 was onze beleidsdekkingsgraad 112,4% (2019:117,6%) en onze actuele dekkingsgraad 120,6% (2019 118,3%). Hiermee voldoen wij aan het minimaal vereist eigen vermogen (104,0%), maar nog niet aan het vereist eigen vermogen (114,5%). Einde 2020 was er dus nog sprake van een reservetekort. Als gevolg van gunstige ontwikkelingen is het herstel van onze dekkingsgraad sneller gegaan, waardoor eind maart 2021 de beleidsdekkingsgraad alweer boven het vereist eigen vermogen is uitgekomen en wij uit reservetekort zijn.

Toekomst van ons pensioenfonds

Ontwikkelingen en invloeden op het voortbestaan van ons pensioenfonds worden sinds 2014 door onze Commissie Toekomst gemonitord. Bovendien is de toekomst van ons pensioenfonds een vast agendapunt op de bestuursagenda. Met behulp van een uitgebreide kwetsbaarheidsmatrix, waarin onder andere de parameters van DNB zijn opgenomen, analyseren wij de verschillende uitvoeringsvormen, zoals een overgang naar een ander pensioenfonds of een verzekeraar. Tot op heden is de voortzetting van de uitvoering van het pensioenfonds de beste optie gebleken. Het pensioenakkoord zou daar verandering in kunnen brengen, want een eventuele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel kan extra kosten met zich meebrengen. Wij zullen als bestuur bij onze keuze een zorgvuldige afweging maken, die de belangen van alle deelnemers op een evenwichtige wijze borgen.

Namens het bestuur bedanken wij allen die zich in 2020 voor ons pensioenfonds hebben ingezet en gegeven de relatief gezonde uitgangspositie van ons pensioenfonds zien wij de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Amsterdam, 15 juni 2021

E.G.M. Donders, voorzitter

P.A.H. Martens, secretaris

R.G. de Bree

L.L. Gastelaars

F.P. Lamein

R.A.L. Monnens

J. van Noord

J.C.J. Zwart

Inhoud

Voorwoord	2
Kerncijfers (Bedragen in duizenden euro's)	5
Bestuursverslag	6
Ontwikkelingen	7
Samenvatting risicobeheer	20
Beleggingen	25
Samenvatting eindrapportage van de visitatiecommissie	37
Verklaring van het Verantwoordingsorgaan	39
Jaarrekening 2020	42
Balans per 31 december	43
Staat van baten en lasten	44
Kasstroomoverzicht	45
Toelichting algemeen	46
Toelichting op de balans per 31 december	53
Overige informatie beleggingen	61
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	63
Risicobeheer	64
Toelichting op de staat van baten en lasten	71
Baten en lasten beleggingsactiviteiten	76
Overige informatie	78
Overige gegevens	80
Actuariële verklaring	81
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	83
Personalialia	89
Verklarende woordenlijst	91

Kerncijfers (Bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019	2018	2017	2016
Deelnemers (aantallen)					
Actieve deelnemers*)	54	60	61	708	868
Gewezen deelnemers	4.441	4.617	4.842	4.446	4.622
Pensioengerechtigden	4.329	4.395	4.439	4.514	4.622
Totaal	8.824	9.072	9.342	9.668	10.112
Pensioenactiviteiten					
Premie voor risico pensioenfonds	3.708	182	3.007	6.402	7.959
Premie voor risico deelnemers	-	-	61	156	191
Totaal premie	3.708	182	3.068	6.558	8.150
Feitelijke premie	-	-	2.589	6.345	7.779
Zuiver kostendekkende premie	-	-	2.577	6.269	7.567
Pensioenuitkeringen	31.788	32.533	32.795	33.309	33.998
Pensioenuitvoeringskosten	1.405	1.602	1.485	1.430	1.568
Resultaat					
Pensioenactiviteiten	-43.736	-90.081	-27.813	6.112	-50.378
Beleggingsactiviteiten	64.498	109.392	-19.471	34.022	63.273
Totaal	20.762	19.311	-47.284	40.134	12.895
Vermogen					
Aanwezig eigen vermogen	160.806	140.044	120.733	168.017	127.883
Vereist eigen vermogen volgens FTK	113.502	117.103	113.060	115.989	118.244
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	781.769	767.150	704.608	707.731	742.365
Gemiddelde rekenrente technische voorziening	0,1%	0,6%	1,3%	1,4%	1,2%
Technische voorziening voor risico deelnemers	-	-	6.373	6.966	6.567
Dekkingsgraad					
Nominale dekkingsgraad	120,6%	118,3%	117,0%	123,5%	117,1%
Beleidsdekkingsgraad	112,4%	117,6%	123,0%	122,0%	111,9%
Vereiste dekkingsgraad volgens FTK	114,5%	115,3%	115,9%	116,2%	115,9%
Reële dekkingsgraad	94,6%	92,5%	90,1%	91,7%	90,0%
Toeslagverlening					
Pensioenrechten actieve deelnemers**)	0,24%	1,27%	1,84%	1,50%	1,00%
Premievrije pensioenrechten en ingegane pensioenen	0,24%	1,27%	1,84%***)	1,29%	0,07%
Beleggingen					
Vastgoed	61.156	61.056	51.048	57.945	59.182
Aandelen	228.909	209.056	180.844	220.368	235.927
Vastrentende waarden	622.054	610.462	586.866	589.139	564.871
Overig, per saldo	13.321	7.503	-4.280	-3.285	-2.188
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	925.440	888.077	814.478	864.167	857.792
Beleggingen voor risico deelnemers	-	-	6.373	6.966	6.567
Rendement beleggingen					
Vóór kosten vermogensbeheer	7,8%	13,7%	-2,0%	4,2%	7,9%
Na kosten vermogensbeheer	7,4%	13,3%	-2,4%	3,7%	7,4%
Kostenratio's					
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer	393	439	399	331	345
Kosten vermogensbeheer / gemiddeld belegd vermogen	0,41%	0,44%	0,49%	0,48%	0,51%
Transactiekosten / gemiddeld belegd vermogen	0,08%	0,05%	0,09%	0,10%	0,10%

*) Vanaf 1 juli 2018 zijn onder actieve deelnemers alleen nog de arbeidsongeschikte deelnemers met pensioenopbouw opgenomen.

**) Vanaf 1 juli 2018 zijn er geen actieve deelnemers meer.

***) De toeslag is opgebouwd uit 1,68% toeslag en 0,16% inhaaltoeslag.

Bestuursverslag

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de Stichting Pensioenfonds Staples, opgesteld volgens de bepalingen vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek, boek 2, titel 9.

Organisatie van het pensioenfonds

Het bestuur bestaat uit acht leden, van wie vier namens de werkgever, twee namens de werknemers en twee namens de pensioengerechtigden. Het bestuur wijst uit de bestuursleden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris aan.

De dagelijkse uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid wordt verzorgd door de voorzitter en de secretaris.

Ernst & Young Accountants LLP is als externe accountant aangesteld en Willis Towers Watson Netherlands als adviserend en certificerend actuaaris, waarbij een scheiding in persoon gewaarborgd is.

De uitvoering van de taken op het gebied van de bestuursondersteuning, pensioenrecht vaststelling, uitkeringen en financiële administratie zijn uitbesteed aan BSG Pension Management B.V.

BNP Paribas Asset Management treedt op als fiduciair manager.

CACEIS Bank (voorheen Kas Bank N.V.) treedt op als riskmanager, het Nederlands Compliance Instituut functioneert als Compliance Officer en Blue Sky Group Holding B.V. treedt op als Privacy Officer.

Ontwikkelingen

Bestuursmodel

Het pensioenfonds kent een zogeheten paritair bestuursmodel. Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit vertegenwoordigers van werknemers, de werkgever en pensioengerechtigden en telt acht leden.

Het bestuur legt verantwoording af over zijn gevoerde beleid aan een verantwoordingsorgaan (VO), waarin de belanghebbenden zijn vertegenwoordigd. Een visitatiecommissie van drie onafhankelijke deskundigen houdt intern toezicht op het pensioenfonds.

Bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds voert de door de ondernemingsraden en werkgever overeengekomen pensioenafspraken uit, na toetsing op uitvoerbaarheid, evenwichtige belangenafweging en wettelijke eisen. Het bestuur is verantwoordelijk voor het prudent beleggen van de pensioengelden, het voeren van een solide financieel beleid, een juiste administratieve uitvoering van de pensioenregeling en de communicatie met belanghebbenden.

Daarnaast bepaalt het bestuur de strategie van het pensioenfonds en het te voeren beleid, geeft het leiding aan de uitbestede activiteiten en houdt het toezicht op de uitvoering. Daarbij is risicomanagement een essentieel onderdeel van de bestuursfunctie. Het bestuur communiceert periodiek over de financiële positie van het pensioenfonds, het gevoerde beleid en de resultaten van dat beleid.

Samenstelling van het bestuur per 15 juni 2021

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

E.G.M. Donders, voorzitter

P.A.H. Martens, secretaris

R.G. de Bree

L.L. Gastelaars

F.P. Lamein

R.A.L. Monnens

J. van Noord

J.C.J. Zwart

Het bestuur voldoet gedeeltelijk aan norm 33 (diversiteit) van de Code Pensioenfondsen 2018. Per 15 juni 2021 heeft het bestuur namelijk één vrouwelijk bestuurslid, maar geen bestuursleden die jonger dan 40 jaar zijn. Het verantwoordingsorgaan heeft daarentegen geen vrouwelijke leden, maar wel één persoon die jonger dan 40 jaar is. De leeftijdsverdeling in het bestuur is als volgt:

Leeftijdscategorie	Aantal
Van 40 tot 50	1
Van 50 tot 60	2
Van 60 tot 70	2
Van 70 tot 80	3

De gemiddelde leeftijd in het bestuur is afgerond 62 jaar. Het bestuur bestaat uit één vrouw en zeven mannen.

Wijziging in de samenstelling van het bestuur

De heer H.J. Vader heeft per 1 juli 2020 zijn functie van bestuurslid na zes jaar beëindigd. Het bestuur waardeert zijn jarenlange inzet voor het pensioenfonds. Door zijn terugtreden is een vacature in het bestuur van het pensioenfonds ontstaan. De vacature is ingevuld door de heer R.G. de Bree, die sinds 31 juli 2015 als plaatsvervangend bestuurslid reeds deel uitmaakte van het bestuur.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is gedurende het jaar 2020 vijfmaal bijeengekomen. Hierbij zijn het jaarverslag en de stand van zaken rond actuele onderwerpen aan de orde gekomen. In elke vergadering van het verantwoordingsorgaan worden bestuursleden uitgenodigd om toelichting te geven op het gevoerde beleid. Het verantwoordingsorgaan heeft positief advies gegeven over wijzigingen in het huishoudelijk reglement. De samenwerking tussen bestuur en verantwoordingsorgaan, ieder met zijn eigen verantwoordelijkheid, is uitstekend.

Samenstelling Verantwoordingsorgaan per 15 juni 2021

De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is als volgt:

H. Winkel, voorzitter
G. Altena, secretaris
B. Mol
R. Pauptit
D. de Rooij
J. van der Sloot

De leeftijdsverdeling in het verantwoordingsorgaan is als volgt:

Leeftijdscategorie	Aantal
Van 30 tot 40	1
Van 40 tot 50	1
Van 50 tot 60	0
Van 60 tot 70	2
Van 70 tot 80	2

De gemiddelde leeftijd in het verantwoordingsorgaan is afgrond 61 jaar. Er hebben geen vrouwen in het verantwoordingsorgaan zitting.

Wijziging in de samenstelling van het Verantwoordingsorgaan

Per 17 maart 2020 is de heer Van der Sloot aangetreden in het VO als werkgeverslid.

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie heeft zich op de hoogte gehouden van de stand van zaken bij het pensioenfonds door na elke bestuursvergadering te spreken met het dagelijks bestuur. Daarnaast voert de visitatiecommissie gesprekken met onder meer bestuursleden, leden van het verantwoordingsorgaan en andere direct bij het pensioenfonds betrokkenen. De visitatiecommissie heeft inzage in alle stukken. De visitatiecommissie heeft een rapportage opgesteld, die op 26 mei 2021 door het bestuur is behandeld. Een samenvatting van de bevindingen van de visitatiecommissie en een reactie van het bestuur zijn in dit jaarverslag opgenomen.

Samenstelling visitatiecommissie per 15 juni 2021

De samenstelling van de visitatiecommissie is als volgt:

E.H. Janssen, voorzitter
L.G. van den Hoek
N. Swagers

De leeftijdsverdeling in de visitatiecommissie is als volgt:

Leeftijdscategorie	Aantal
Van 40 tot 50	2
Van 50 tot 60	1

De gemiddelde leeftijd van de visitatiecommissie is afgerond 49 jaar. De visitatiecommissie bestaat uit één vrouw en twee mannen en voldoet hiermee aan de Code Pensioenfondsen.

Wijziging in de samenstelling van de visitatiecommissie

Per 1 juli 2021 zal mevrouw Janssen als lid van de visitatiecommissie terugtreden. De voorzittersrol zal worden overgenomen door de heer Van den Hoek. Mevrouw A.G. Doornink zal vanaf 1 juli 2021 de vrijgekomen vacature invullen.

Samenstelling beleggings- en controlecommissie per 15 juni 2021

Leden van de beleggings- en controlecommissie:

R.A.L. Monnens (bestuurslid, voorzitter)

F.P. Lamein (bestuurslid, aspirant lid)

B.P.H. Puijn (extern deskundige)

M. Iglesias del Sol (extern deskundige)

Wijziging in de samenstelling van de beleggings- en controlecommissie

Met het vertrek van de heer H.J. Vader per 1 juli 2020 is een vacature in de beleggings- en controlecommissie van het pensioenfonds ontstaan. De heer Lamein neemt vanaf dat moment als aspirant lid deel aan de overleggen van de beleggings- en controlecommissie. Eind juni 2021 zal de melding van zijn voorgenomen benoeming als lid van de beleggings- en controlecommissie aan DNB worden gedaan.

De missie, visie en strategie van het pensioenfonds

Missie

Het fonds wil voor alle belanghebbenden een duurzaam en betrouwbaar pensioenfonds zijn. Het bestuur voert hiertoe een solide financieel beleid en toetst of afspraken in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving. Belangrijke onderdelen van het beleid zijn onder meer het toeslagenbeleid, medezeggenschap van alle belanghebbenden, beginselen van goed pensioenfondsbestuur en een gedegen risicomanagement- en communicatiebeleid.

Kernwaarden

De kernwaarden van het fonds zijn mede afgeleid van de mensen en de onderneming voor wie het fonds mag werken: het fonds is integer, betrokken, degelijk, deskundig en transparant en streeft er naar aan deze kernwaarden op de volgende wijze inhoud te geven:

Degelijkheid

De aan het fonds toevertrouwde taken moeten degelijk worden uitgevoerd. Alle belanghebbenden moeten niet alleen op het fonds kunnen vertrouwen, maar het fonds ook ervaren als een betrouwbaar pensioenfonds. Daarom wordt grote waarde gehecht aan de integriteit van het fonds en is het fonds alert op alles waardoor die in gevaar zou kunnen komen. Zo zijn alle beslissingen zorgvuldig en passend binnen het karakter en de verantwoordelijkheden van het fonds en schenkt het bestuur ook voortdurend aandacht aan de reikwijdte van de gevolgen van deze beslissingen.

Deskundigheid

Het fonds voert zijn taken deskundig en professioneel uit op een adequate en weloverwogen wijze. Het fonds is aanspreekbaar op zijn gedrag en zijn besluiten. Bij inschakeling van externe partijen moeten ook die aan de normen van het fonds voldoen.

Transparantie

Het fonds communiceert helder en open over de regeling, de financiële positie van het fonds en de risico's die daaraan verbonden zijn voor de belanghebbenden bij het fonds. Het fonds legt ook helder en open verantwoording af over de invulling van de aan hem opgedragen taken, het financiële beleid dat het fonds voert en de resultaten daarvan.

Visie

Het fonds wil in de toekomst blijven zorgdragen voor de belangen van de diverse aangesloten groepen waardoor iedere belanghebbende zich gezien en vertegenwoordigd voelt op basis van solidariteit. Het pensioenfonds streeft naar optimale transparantie en wordt geprezen om zijn duidelijke en heldere communicatie. De organisatie zal worden herkend en erkend in haar mix van deskundigheid en ervaring en zal continu op zoek zijn naar de juiste verhouding tussen interne en externe bemensing. De ambitie van het pensioenfonds uit zich om onder iedere omstandigheid het best mogelijke pensioen aan te kunnen blijven bieden.

De huidige uitvoeringsvorm biedt de meeste toegevoegde waarde voor de belanghebbenden totdat er betere alternatieven zijn. Bijvoorbeeld als op een gegeven moment de volledig geïndexeerde verplichtingen risicovrij kunnen worden ingekocht bij een verzekeraar.

Strategie

Het fonds levert een actieve bijdrage aan het behoud van een duurzame pensioenregeling die breed vertrouwen geniet en daarnaast voor een goede en betaalbare regeling zorgt die aantrekkelijk blijft voor alle belanghebbenden, jong en oud.

Behoud van een breed risicodraagvlak op basis van solidariteit en collectiviteit

Het fonds bedient zijn deelnemers en de werkgever zodanig dat ze zich binnen het fonds vertegenwoordigd voelen en deelt de risico's die in de regeling aanwezig zijn zo evenwichtig mogelijk aan alle belanghebbenden toe.

Verdere groei naar een klantgericht pensioenfonds

Het fonds realiseert transparantie en betrokkenheid door de informatie te geven die zijn deelnemers daadwerkelijk helpt om de juiste keuzes op pensioengebied te maken. Het fonds geeft de deelnemers een helder inzicht in hun pensioensituatie. De communicatie is niet alleen op ouderen gericht, maar wijst ook jongeren op het belang van een goed pensioen.

Compliance

De Compliance Officer heeft in de rapportage over de naleving van de Gedragscode Stichting Pensioenfonds Staples over de periode 1 januari tot en met 31 december 2020 geconstateerd dat geen van de verbonden personen in strijd met de Gedragscode heeft gehandeld.

Privacy

Het pensioenfonds beschikt over een adequaat privacy beleid en de vereiste procedures, in lijn met de wet. Het bestuur heeft in de verslagperiode geen verzoeken met betrekking tot de uitoefening van de rechten van een betrokkene ontvangen. In 2020 is er n.a.v. de nietigverklaring EU-VS privacy shield en Brexit een impactanalyse uitgevoerd op doorgifte van persoonsgegevens buiten de EU in het kader van de dienstverlening van BSG en het Pensioenfonds. Uit deze analyse volgt dat deze impact beperkt is.

In 2020 is er één privacy-incident bij de Privacy Officer gemeld. Dit betreft een incident waarbij de persoonsgegevens per abuis naar een verkeerde ontvanger zijn verstuurd. De Privacy Officer heeft het incident als een lage impact geclassificeerd.

Jaarlijks voert de Privacy Officer van het Pensioenfonds een privacy self-assessment uit over de naleving van de AVG door het pensioenfonds uitgevoerd. Hierin is de pensioenuitvoering door BSG meegenomen. Het pensioenfonds voldoet hiermee aan de gedragslijn van de Pensioenfederatie, waarin het pensioenfonds wordt verplicht om een interne controle uit te voeren op de naleving van de gedragslijn.

Communicatie

Het bestuur vindt goede communicatie met deelnemers essentieel. Het pensioenfonds beschikt daarom over een communicatiecommissie. De commissie bestaat uit twee bestuursleden aangevuld met twee communicatiedeskundigen vanuit BSG. De toekomst van het fonds is een communicatiethema dat uitgewerkt is via onder meer de zogenaamde "Q&A" op de website. Ook actualiteiten als de haalbaarheidstoets worden gecommuniceerd.

De belangrijkste thema's in de communicatie zijn:

1. Vertrouwen in het pensioenfonds;
Het feit dat het fonds een gesloten pensioenfonds is, kan zorgen voor onzekerheid onder deelnemers over de toekomstbestendigheid van het pensioenfonds. Het is belangrijk deze onzekerheden weg te nemen of te voorkomen door regelmatig te communiceren over de positie en de toekomst van het pensioenfonds.
2. Helpen bij het maken van keuzes;

Hierbij draait het om een optimale klantbediening, waarmee het deelnemers zo gemakkelijk mogelijk wordt gemaakt om verantwoordelijkheid te nemen over hun toekomstvoorziening.

3. Balans tussen brengen en halen;
Dit is al langer een thema. Er wordt binnen redelijke grenzen alles aan gedaan om de deelnemers zo goed mogelijk te bereiken.
4. Kostenefficiëntie.
Dit is een basis bij alle communicatie.

Het pensioenfonds heeft veel geïnvesteerd in digitalisering. Alle deelnemers kunnen inloggen met DigiD en gebruik maken van de pensioenplanner. Het UPO is digitaal verstuurd naar alle deelnemers, behalve naar degenen die hadden aangegeven alle informatie per post te willen ontvangen. Er zijn in 2020 drie e-nieuwsbrieven verstuurd.

Geschiktheid

In het geschiktheidsplan van het pensioenfonds zijn de zogenoemde 'eindtermen' opgenomen waar een bestuurder aan moet voldoen. Het geschiktheidsplan wordt steeds geactualiseerd en het benodigde kennisniveau wordt op het vereiste peil gehouden. Bestuursleden gaan geregeld naar seminars en pensioenbijeenkomsten. De nieuwe bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan maken gebruik van de opleidingsmogelijkheden van de door De Nederlandsche Bank (DNB) erkende Willis Towers Watson Academy en de Stichting Pensioen Opleidingen (SPO). Het bestuur agendeert twee keer per jaar een studiedag waarin actuele onderwerpen worden uitgediept.

Het bestuur heeft in de verslagperiode een individuele evaluatie gedaan. De werkvorm hierbij was dat de voorzitter met elk bestuurslid een gesprek heeft gevoerd over zijn of haar functioneren, deskundigheidsontwikkeling, en de feedback die bestuursleden hebben op het bestuursproces. Een punt uit deze evaluatie was om de bestuursvergaderingen nog efficiënter voor te bereiden, waardoor de effectiviteit nog verder kan worden verhoogd. Naast de zes reguliere bestuursvergaderingen zijn er jaarlijks twee opleidingsdagen waarin reflecterend wordt nagedacht over actuele thema's. Zo is in 2020 onder externe begeleiding aandacht aan het pensioenakkoord besteed. Deze sessies helpen het bestuur tevens bij de teamvorming. Elke bestuursvergadering geven bestuursleden een evaluatie van hetgeen besproken is en hoe het groepsproces is verlopen. Deze B's en C's (benefits en concerns) worden gecategoriseerd, geanalyseerd en in de volgende vergadering besproken. Het bestuur trekt hier elke keer actief lering uit.

Toezicht

De Nederlandsche Bank

Het bestuur onderschrijft de noodzaak van goed extern toezicht op de pensioensector en hecht veel waarde aan een goede, open relatie met haar toezichthouder(s). Het bestuur stelt regelmatig contact met DNB op prijs.

Op grond van de wettelijke voorschriften zijn het jaarverslag en de actuariële- en bedrijfstechnische nota (ABTN) ter kennis gebracht aan DNB. Daarnaast heeft het bestuur kennisgenomen van de verschillende circulaires van DNB en daaraan uitvoering gegeven. De haalbaarheidstoets is op tijd bij DNB ingediend, dit geldt ook voor de periodieke uitvraag naar niet-financiële risico's. Bestuursleden hebben seminars en bijeenkomsten van DNB bijgewoond.

Daarnaast heeft het bestuur aan DNB informatie verstrekt en toelichting gegeven op de inrichting van de werkzaamheden van de beoogde sleutelfunctiehouders (IORP II). DNB heeft begin 2020 bevestigd dat op basis van de verstrekte informatie er geen opmerkingen zijn op de inrichting van het sleutelfunctiehouderschap. De beoogde sleutelfunctiehouders zijn vóór de uiterlijke termijn van 1 september 2020 bij DNB voor toetsing aangemeld. DNB heeft de aanmelding beoordeeld en ingestemd met de benoeming van mevrouw drs. L.L. Gastelaars AAG CERA voor zowel de sleutelfunctiehouder actuarieel als risicobeer en de heer J.C.J. Zwart voor de sleutelfunctiehouder interne audit. Hiermee zijn alle drie de sleutelfuncties binnen het bestuur belegd. Verder is de IRM commissie de sleutelfunctievervuller bij het risicobeheer.

Autoriteit Financiële Markten

De AFM is belast met het gedragstoezicht op het pensioenfonds. Vanuit die rol heeft de AFM in februari 2020 een brief gestuurd met daarin de melding dat het pensioenfonds voor de deelnemers aan de DC-regeling niet tijdig de uniforme rekenmethodiek (URM) had ingevoerd per 30 september 2019 (artikel 51 PW).

Het bestuur heeft in juli 2019 vooraf melding bij de AFM gemaakt dat de DC-regeling in het vierde kwartaal van 2019 zou worden beëindigd en dat de deelnemers aan de DC-regeling daarom niet met de URM-berekeningen worden meegenomen. Het bestuur heeft bij de beëindiging van de DC-regeling bewust overwogen dat uit kosten overwegingen geen uitvoering zou worden gegeven aan de URM-regels. Het betrof een groep van 239 deelnemers met een pensioenkapitaal van EUR 7,5 miljoen (minder dan 1% van het totale belegd vermogen). Het bestuur heeft geen reactie ontvangen op de melding van juli 2019 en is er daarom vanuit gegaan dat de AFM geen aanvullende vragen had en akkoord was met de gekozen handelswijze van het bestuur. Het bestuur is daarnaast nog steeds van mening dat zij met deze handelswijze het beste in het belang van de deelnemers heeft gehandeld. Aangezien het bestuur grote waarde hecht aan een correcte vastlegging, heeft het bestuur contact met de toezichthouder opgenomen.

Het bestuur heeft naar aanleiding van het gesprek een gecorrigeerde brief van de AFM ontvangen, waarin de alinea dat er niet uit eigen overweging melding is gemaakt, is komen te vervallen. Bovendien is de nuance toegevoegd dat het om minder dan 1% van het belegd vermogen gaat. De AFM blijft echter bij zijn formele standpunt dat het bestuur artikel 51 PW heeft overtreden. Het bestuur vindt de maatregel van de AFM nog steeds buitenproportioneel en heeft met de toezichthouder van DNB contact opgenomen en het proces toegelicht. Tevens heeft er met de AFM een evaluatiegesprek plaatsgevonden om te bekijken hoe deze situatie in de toekomst kan worden voorkomen.

Kwalitatieve risicohouding

Het bestuur en overlegpartners achten de realisatie van een koopkrachtbestendig pensioen en het beoogde pensioenresultaat het meest belangrijk. Een gemiddelde toeslagverlening op lange termijn van minder dan 40% wordt als onacceptabel gezien. Er wordt naar gestreefd om zoveel mogelijk een dekkingstekort en de kansen op een korting te vermijden. Er wordt gestreefd naar een rechtenkorting van 2,5% per jaar als maximum en een korting van 1% wordt gezien als een beperkte kortingsmaatregel. De kritische grens voor de dekkingsgraad is afhankelijk van de minimale grens waarbij nog ten minste kan worden voldaan aan de vereisten om bij een herstelplan binnen de gestelde termijnen te beschikken over het vereist eigen vermogen zonder maatregels als korting. De minimale beleidsdekkingsgraad die één keer in de 40 jaar mag voorkomen bedraagt 90%. De volatiliteit ten aanzien van de dekkingsgraad is minder belangrijk.

Er wordt gestreefd naar een dekkingsgraad na 10 jaar van ten minste 130%, waarbij in een negatief scenario na 10 jaar de dekkingsgraad boven 104% als belangrijk wordt gezien. De eigenschappen van het strategisch beleggingsbeleid dienen tot gevolg te hebben dat de wensen met betrekking tot de risicohouding en de prioritering van de doelstelling tot uitdrukking komt.

Er is een prioritering in het belang van de doelstellingen aangegeven, waarbij sommige doelstellingen qua prioritering redelijk vergelijkbaar zijn:

1. Realisatie van een koopkrachtbestendig pensioen en het beoogd pensioenresultaat;
2. Minimalisatie kans op kortingsmaatregel en de omvang van de korting;
3. Stabiele dekkingsgraad en maximalisatie van de dekkingsgraad.

Kwantitatieve risicohouding

Het bestuur van het pensioenfonds streeft ernaar om het vermogen ter dekking van de som van de voorzieningen minimaal gelijk te laten zijn aan het vereiste eigen vermogen. Voor de vaststelling van het vereiste eigen vermogen wordt uitgegaan van het in de regelgeving opgenomen standaardmodel. In het kader van het vastleggen van de risicohouding dient het risico op de korte termijn te worden uitgedrukt in de wettelijk vereiste solvabiliteitsbuffer. Deze is voor het beleggingsprofiel van het pensioenfonds rond 116%. Hierbij wordt door partijen een bandbreedte toegestaan van plus en min 4%. Dit betekent dat de vereiste dekkingsgraad in principe ligt tussen 112% en 120%.

Kwantitatieve risicohouding - lange termijn Het pensioenfonds heeft de onderstaande ondergrenzen gedefinieerd voor wat betreft de risicohouding op de lange termijn:

- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie (situatie waarbij eigen vermogen gelijk is aan het vereist eigen vermogen): 95%;
- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 95%;
- De maximale afwijking van de mediaan in een 'slecht weer scenario' (5e percentiel) ten opzichte van de mediaan vanuit de feitelijke situatie: 30%.

Haalbaarheidstoets

Het pensioenfonds voert jaarlijks een haalbaarheidstoets uit. De haalbaarheidstoets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. In 2015 heeft het bestuur de (lange termijn) risicohouding van het pensioenfonds vastgelegd. Hierbij zijn ondergrenzen voor het pensioenresultaat bepaald. Het verwachte pensioenresultaat wordt vervolgens elk jaar aan deze grenzen getoetst. Het pensioenfonds heeft blijkens de haalbaarheidstoets die in juni 2020 is ingediend bij de toezichthouder een goede financiële opzet. Het pensioenfonds voldoet aan de eigen normen.

Herstelplan

Op 30 juni 2020 was de beleidsdekkingsgraad 113,1% (actuele dekkingsgraad 110,2% en het vereist eigen vermogen 114,8%) en daarmee onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische beleggingsportefeuille. Het pensioenfonds bevond zich per 30 juni 2020 derhalve in een tekort situatie (reservetekort). Op grond van artikel 138 van de Pensioenwet is dit aan DNB gemeld en binnen het gestelde termijn van drie maanden een herstelplan bij DNB ingediend. Uit het herstelplan blijkt dat het pensioenfonds naar verwachting eind 2022 weer uit herstel is. Als gevolg van gunstige ontwikkelingen is het herstel van onze dekkingsgraad sneller gegaan, waardoor eind maart 2021 de beleidsdekkingsgraad alweer boven het vereist eigen vermogen is uitgekomen en het pensioenfonds uit reservetekort is. Als per 30 juni 2021 blijkt dat de beleidsdekkingsgraad nog steeds hoger is dan het strategische vereist eigen vermogen, dan hoeft het pensioenfonds niet vóór uiterlijk 1 oktober 2021 een geactualiseerd herstelplan bij DNB indienen.

Sancties

In 2020 kreeg het pensioenfonds geen boetes of dwangsommen opgelegd. Evenmin was sprake van andere maatregelen, zoals een aanwijzing van de toezichthouder of het aanstellen van een bewindvoerder of curator.

IORP II

Op 13 januari 2017 is de herziene IORP-richtlijn (Institutions for Occupational Retirement Provision) in werking getreden.

Belangrijk onderdeel van de governance voorschriften op grond van de richtlijn betreft de verplichting tot inrichting van drie sleutelfuncties: actuariael, risicobeheer en interne audit. Binnen deze sleutelfuncties wordt onderscheid gemaakt tussen de (bestuurlijke) eindverantwoordelijkheid – het houderschap - en de feitelijke uitvoering van de functie – de functieervulling. Alle sleutelfuncties moeten onafhankelijk kunnen worden uitgevoerd. Ook gelden geschiktheidseisen voor de personen die de functies vervullen. DNB heeft in 2020 ingestemd met de benoeming van de sleutelfunctiehouders bij het pensioenfonds.

Naast deze aanvulling van de governance richt de richtlijn zich ook op de invulling van het risicomanagement, door invoering van een periodieke eigenrisicobeoordeling, en vastlegging en transparantie over het beleid ter zake van verantwoord beleggen. Het bestuur is in 2020 onder begeleiding van Willis Towers Watson met een eigenrisicobeoordeling gestart. De eigenrisicobeoordeling bestaat enerzijds uit de beoordeling van de (materiële) risico's en anderzijds uit de beoordeling van de effectiviteit en efficiëntie van het risicobeheer. Om hier invulling aan te geven is er naast een documentenonderzoek een (zelf)evaluatie van het IRM als geheel uitgevoerd en hebben drie werkgroepen de drie grootste geïdentificeerd strategische risico's uitgewerkt. Als grootste strategische risico's zijn geïdentificeerd:

- Kostenniveau en schaalgrootte;
- Wet- en regelgeving;
- Ontwikkelingen governance.

De uitwerking van de strategische risico's is in een plenair overleg in het bestuur gepresenteerd. Verder zijn de uitkomsten van de (zelf)evaluatie in een bestuursvergadering besproken om tot gemeenschappelijke beeldvorming te komen. In 2021 zullen de uitkomsten van het documentenonderzoek, de zelf(evaluatie) en door de werkgroepen uitgewerkte strategische risico's in een eigenrisicobeoordeling rapportage worden verwerkt. Na vaststelling door het bestuur zal de rapportage binnen twee weken aan DNB worden verstrekt.

Klachten- en geschillenregeling

In de klachten- en geschillenregeling van het pensioenfonds is vastgelegd dat een belanghebbende een klacht kan indienen. Dit kan als de betrokkene het niet eens is met de wijze waarop de statuten of het pensioenreglement worden toegepast of van mening is onjuist behandeld te zijn. De klachtenregistratie van het pensioenfonds betreft niet alleen formele klachten, maar ook kritische vragen en signalen van belanghebbenden. Een klacht wordt in eerste instantie behandeld door de administrateur van het pensioenfonds, waarna beroep bij het bestuur mogelijk is. Als een klager het niet eens is met het oordeel van het bestuur, kan de betrokkene zich wenden tot de Ombudsman Pensioenen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid van de gang naar de rechter. De Ombudsman Pensioenen deed in 2020 geen uitspraken over klachten van belanghebbenden. In 2020 zijn er geen klachten ingediend.

Karakteristieken van de pensioenregeling

De pensioenregeling van het pensioenfonds is gesloten. Dat betekent dat voor alle werknemers die op 31 december 2014 in dienst waren bij een van de aangesloten ondernemingen en die op 30 juni 2018 nog als deelnemer van het pensioenfonds stonden geboekt de pensioenopbouw werd voortgezet via een DC-regeling buiten het pensioenfonds. Het bestuur heeft in de vergadering van 28 mei 2019 met positief advies van het verantwoordingsorgaan besloten om de DC-regeling te beëindigen en de opgebouwde kapitalen naar een andere pensioenuitvoerder over te dragen. Begin oktober 2019 is de aanvraag voor de collectieve waardeoverdracht binnen het pensioenfonds (en richting het PPI van LifeSight als alternatief) ingediend bij DNB. DNB heeft vlak voor kerst 2019 goedkeuring gegeven, waarna de inkoop direct ter hand is genomen.

Pensioenreglement 2015 (beëindigd per 30 juni 2018)

Hieronder vallen de werknemer van 21 jaar of ouder, voor wie in de arbeidsovereenkomst niet uitdrukkelijk is vermeld dat hij is uitgesloten van het deelnemerschap van het pensioenfonds en die op 31 december 2014 reeds deelnemer was uit hoofde van het op dat moment geldende pensioenreglement én die tevens op 1 januari 2015 in dienst is bij de aangesloten onderneming.

Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. De opbouw van ouderdomspensioen in enig jaar bedraagt in de jaren 2015 tot en met 2017 1,875% van de pensioengrondslag in het betreffende jaar. De opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 1,738% van de pensioengrondslag in de periode 1 januari 2018 tot 1 juli 2018. De beschikbare-premieregeling binnen het pensioenfonds is een excedentregeling voor deelnemers die een salaris hebben dat boven het maximum pensioengevend salaris uitkomt. De premie is tot 1 juli 2018 betaald.

Het partnerpensioen geldt voor de nagelaten partner van een deelnemer. Het partnerpensioen bedraagt voor ieder deelnemersjaar 1,3125% van de pensioengrondslag. De jaarlijkse opbouw van wezenpensioen bedraagt voor elk gerechtigd kind 14% van de jaarlijkse opbouw ouderdomspensioen.

Afwikkeling Garantieregeling I (VPL-aanspraken)

In het pensioenreglement 2015 is vastgelegd dat voor degene die op 31 december 2005 deelnemer was aan het op dat moment geldende pensioenreglement van de stichting een garantieregeling (garantieregeling I) geldt. De toekenning, inkoop en financiering van de pensioenaanspraken uit hoofde van garantieregeling I zal niet eerder plaatsvinden dan op de 62-jarige leeftijd, dan wel de vervroegde pensioendatum of, indien dit eerder is, op 31 december 2020. Het aantal deelnemers voor wie het pensioen uit hoofde van de garantieregeling I per 31 december 2020 is ingekocht bedraagt 48.

De definitieve koopsom voor de inkoop van deze garantieregeling I pensioenen per 31 december 2020 bedraagt EUR 3.230.118,00. Bij de berekening is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2020. De solvabiliteitsopslag is gelijkgesteld aan 15,1%. Dit is het vereist vermogen per

30 november 2020, uitgedrukt als percentage van de technische voorziening. Het plan van aanpak ten aanzien van de afwikkeling van de garantieregeling I is aan DNB voorgelegd. DNB heeft bevestigd dat de aanpak in lijn is met de wet- en regelgeving.

Toeslagen

Het pensioenfonds heeft een voorwaardelijk toeslagbeleid. Het pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenrechten voor de gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van het CBS-prijsindexcijfer. Ten aanzien van de maatstaf gelden de volgende grootheden als referentie:

- Prijsindex: De consumentenprijsindex, alle bestedingen, afgeleid, zoals die wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De referentieperiode is oktober jaar t-1 ten opzichte van oktober jaar t.

Ten aanzien van de door het CBS gepubliceerde indexcijfers gaat het pensioen fonds uit van de eerst-gepubliceerde cijfers. De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. Er bestaat geen recht op toeslagen en er wordt hiervoor geen reserve aangehouden. Er zal alleen toeslagverlening plaats kunnen vinden, voor zover dit toekomstbestendig is. Dat wil zeggen dat de financiële positie van het pensioenfonds zodanig is dat het te verlenen toeslagpercentage ook naar verwachting in de toekomst uitgekeerd zal kunnen worden.

Situatie per 1 januari 2021

In de bestuursvergadering van 8 december 2020 heeft het bestuur besloten een toeslag te verlenen aan de:

- Gewezen deelnemers van 0,24% over de per 31 december 2020 opgebouwde pensioenen;
- Pensioengerechtigden van 0,24% over de per 31 december 2020 uit te keren pensioenen.

In de jaren 2016 tot en met 2021 zijn de volgende toeslagen verleend.

	<i>Actieve deelnemers *)</i>		<i>Gewezen deelnemers/pensioengerechtigden</i>	
	<i>verleende toeslag</i>	<i>Stijging loonindex</i>	<i>verleende toeslag</i>	<i>stijging prijsindex</i>
1-1-2021	-	-	0,24%	1,12%
1-1-2020	-	-	1,27%	1,73%
1-1-2019	-	-	1,68% **)	1,68% **)
1-1-2018	1,50%	1,56%	1,29%	1,34%
1-1-2017	1,00%	1,58%	0,07%	0,32%
1-1-2016	1,00%	1,23%	0,31%	0,44%

*) Met ingang van 1 juli 2018 zijn er geen actieve deelnemers meer.

***) Exclusief inhaaltoeslag van 0,16%.

Code Pensioenfondsen

Voor het pensioenfonds geldt de Code Pensioenfondsen. Deze geeft nadere invulling aan de wetgeving voor de besturing van pensioenfondsen. De wetgever heeft de Code Pensioenfondsen aangewezen als de principes voor goed pensioenfondsbestuur, zoals bedoeld in artikel 33, lid twee van de Pensioenwet. Hieruit volgt dat pensioenfondsen de Code moeten uitvoeren. De Code gaat uit van het zogenoemde 'pas toe of leg uit'-beginsel. Dat betekent dat het pensioenfonds kan afwijken van de normen in de Code, maar deze afwijking dan moet motiveren en toelichten aan belanghebbenden. De sector heeft een commissie ingesteld om de naleving van de Code door de fondsen kritisch te beoordelen en daarover te rapporteren.

Het bestuur van het pensioenfonds onderschrijft de Code, maar het 'afvinken' van normen is geen doel op zich. Het karakter van de normen in de Code Pensioenfondsen verschilt. De naleving van sommige normen is duidelijk vast te stellen aan de hand van concrete beleidsdocumenten, publicaties of acties. Veel normen richten zich echter op gedrag en zijn minder eenvoudig objectief aantoonbaar. Van de volgende norm week het pensioenfonds in 2020 af.

Norm 33: Diversiteit in leeftijd en geslacht

De norm is dat zowel in het bestuur als in het verantwoordingsorgaan er ten minste één vrouw en één man zitting hebben en evenveel leden van boven als van onder de 40 jaar telt.

In het verantwoordingsorgaan heeft thans geen vrouw zitting, maar in het bestuur wel. Het bestuur heeft echter geen bestuursleden van onder de 40 jaar en bij het verantwoordingsorgaan is een van de leden onder de 40 jaar. Het bestuur streeft naar een complementaire, diverse en representatieve samenstelling van de organen van het pensioenfonds, waarbij belangenafweging, besluitvorming en verantwoording plaatsvindt vanuit verschillende achtergronden, belangen, kennis en ervaring, invalshoeken en competenties. Geschiktheid van functionarissen blijft een onvoorwaardelijk uitgangspunt. Bij het vervullen van elke vacature die ontstaat wordt actief gezocht naar kandidaten die voldoen aan de criteria, waardoor voldaan kan worden aan norm 33.

In onderstaande tabel zijn de acht normen uit de code opgenomen, waarover expliciet moet worden gerapporteerd met daarin verwijzingen naar verdere toelichting van deze normen in het jaarverslag.

Rapportagenorm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 5 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Het bestuur rapporteert in het bestuursverslag bij ontwikkelingen (pagina 7), risicobeheer (pagina 20) en beleggingen (pagina 25) over het beleid dat het in 2020 voerde, de gerealiseerde uitkomsten van dat beleid en de beleidskeuzes die het bestuur maakte.
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja	Het bestuur rapporteert op pagina 7 t/m 9 over de governance-structuur, de samenstelling van de fondsorganen en op pagina 11 de geschiktheid van de leden.
Norm 33 In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er ten minste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Nee	Het bestuur rapporteert op pagina 16 over de diverse samenstellingen van fondsorganen, de doelen ten aanzien van diversiteit en de stappen voor het bevorderen van diversiteit.
Norm 47 Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	De visitatiecommissie betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn visitatierapport.
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	Op pagina 9 en 10 beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het pensioenfonds.
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Het bestuur licht op pagina 33 de overwegingen toe om maatschappelijk verantwoord te beleggen.
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	Op pagina 15 rapporteert het bestuur over de naleving van de gedragscode alsmede op pagina 11 over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.

<p>Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.</p>	Ja	Het bestuur rapporteert op pagina 14 over de behandeling van klachten en geschillen.
---	----	--

Financiering en premie

Vanaf 1 juli 2018 wordt er geen premie meer aan het pensioenfonds afgedragen. Er zijn vanaf 1 juli 2018 geen actieve deelnemers meer.

In de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds is vastgelegd dat de werkgever op 31 december 2020 een bedrag van EUR 2,1 mln. verschuldigd is voor alle (uitvoerings)kosten die het pensioenfonds na genoemde datum maakt, met inbegrip van de kosten die moeten worden gemaakt voor het besturen (governance) van het pensioenfonds. Gedurende drie jaar zal een evenredig deel hiervan aan het pensioenfonds worden voldaan. Dit betekent dat de werkgever, na de laatste betaling per 1 januari 2023 aan al zijn verplichtingen uit de uitvoeringsovereenkomst jegens het pensioenfonds heeft voldaan.

De werkgever heeft er voor gekozen om het bedrag van EUR 2,1 mln. begin 2021 in één keer te betalen.

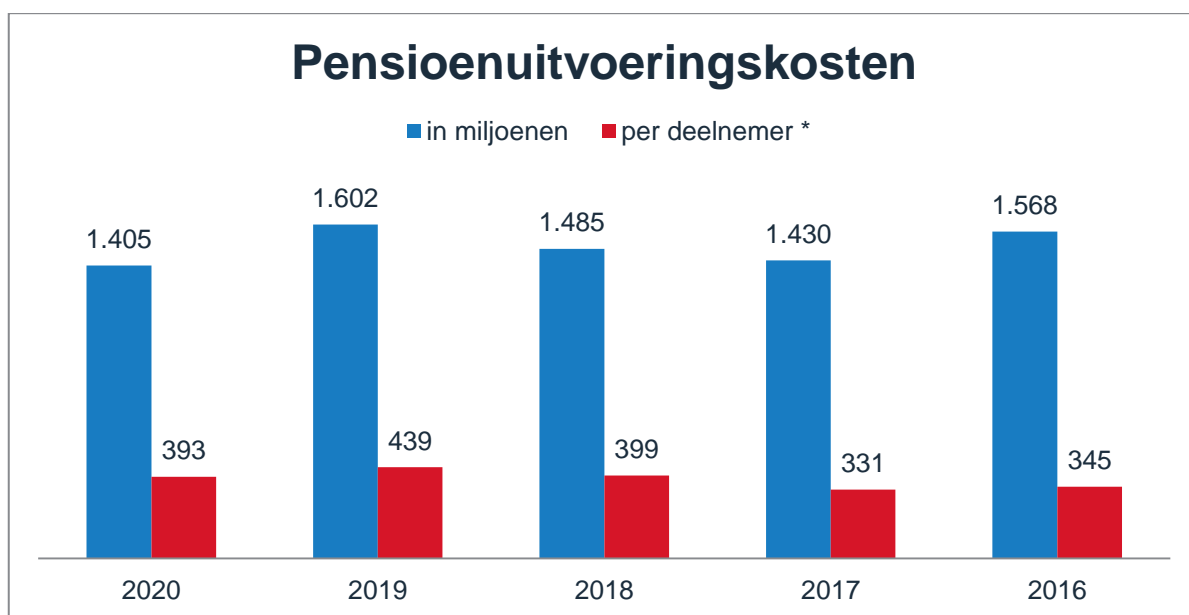
De EUR 2,1 mln. ultimo 2020 is als "overige baten pensioenactiviteiten" in de "staat van baten en lasten" opgenomen en is dit bedrag meegenomen in de berekening van de dekkingsgraad. De hoogte van de kostenvoorziening blijft ongewijzigd, want die wordt zelfstandig en onafhankelijk van stortingen (of onttrekkingen) vastgesteld op basis van de verwachte toekomstige kosten.

Kosten

De kosten worden gesplitst in kosten voor de pensioenuitvoering en kosten voor vermogensbeheer.

Pensioenuitvoeringskosten

De totale kosten voor de pensioenuitvoering zijn EUR 1.405 duizend, dit is circa 0,18% van de verplichtingen (2019: EUR 1.602 duizend, dit is circa 0,21%). Deze kosten bedragen per deelnemer voor 2020 EUR 393,- (2019: EUR 439,-). Voor een overzicht van de pensioenuitvoeringskosten verwijzen wij u naar punt 24 op pagina 75.

*Volgens de aanbevelingen van de Pensioenfederatie wordt een deelnemer gedefinieerd als zijnde een actieve deelnemer en een gepensioneerde.

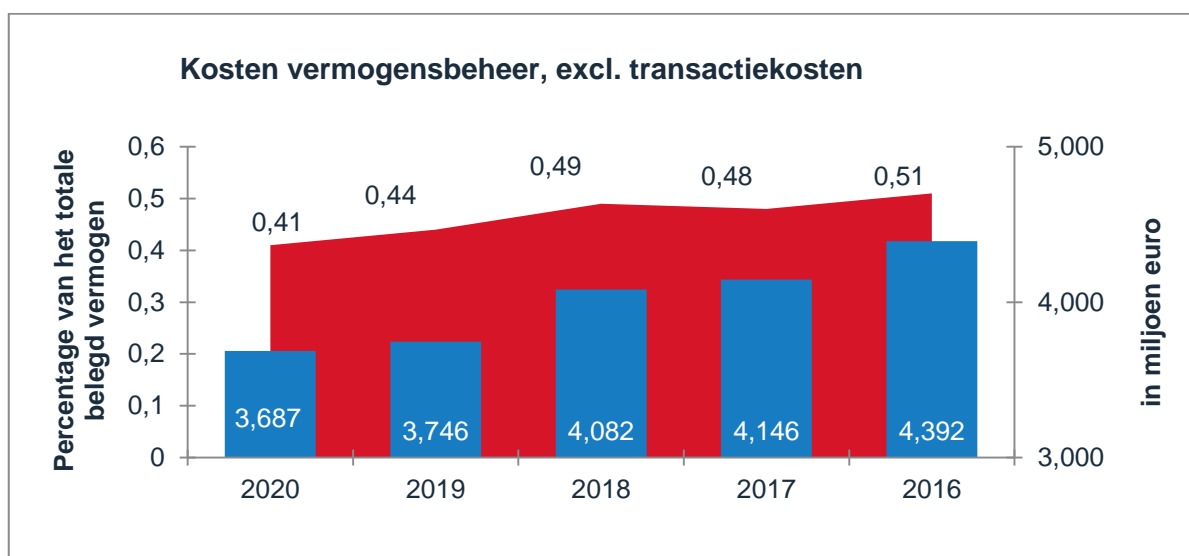
De wettelijke voorgeschreven bepaling voor het aantal deelnemers laat de gewezen deelnemers buiten beschouwing. Hierdoor is er voor een gesloten pensioenfonds (zoals pensioenfonds Staples) geen goede kostenbenchmark beschikbaar. Voor deze gewezen deelnemers maakt het pensioenfonds echter wel kosten. Pensioenfonds Staples heeft ongeveer hetzelfde aantal gewezen deelnemers ten opzichte van de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigde samen. Ook de hoge serviceverlening van het fonds zijn kosten verbonden.

Kosten vermogensbeheer

De kosten voor vermogensbeheer exclusief de transactiekosten bedragen in totaal EUR 3.687 miljoen, dit is circa 0,41% van het totaal belegd vermogen (2019: EUR 3.746 miljoen respectievelijk circa 0,44%).

De transactiekosten bedragen in totaal EUR 0,735 miljoen, dit is circa 0,08% van het totaal belegd vermogen (2019: EUR 0,427 miljoen respectievelijk circa 0,05%). In 2020 is t.o.v. 2019 met name voor de transactiekosten minder van schattingen gebruik gemaakt.

Voor een overzicht van de kosten vermogensbeheer verwijzen wij u naar punt 26 op pagina 76

De relatief hoge kosten vermogensbeheer hangen samen met de actief beheerde beleggingsstrategie, waarbij de vermogensbeheerders betere rendementen proberen te halen dan de benchmark.

Pensioenreglement en statuten

Het bestuur heeft in 2020 de statuten aangepast op de situatie als gesloten fonds en er is rekening gehouden met de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Verder is de tekenbevoegdheid aangepast. Waar voorheen naast de voorzitter of secretaris er altijd "meegetekend" moest worden door een "ander" bestuurslid (afkomstig van de werknemers/gepensioneerden) is in de nieuwe situatie een volmacht afgegeven aan vier bestuursleden waaronder de voorzitter en de secretaris. De gewijzigde statuten zijn door het bestuur vastgesteld, vervolgens door Allen & Overy LLP, advocaten, notarissen en belastingadviseurs, kantoor Amsterdam gepasseerd en bij de Kamer van Koophandel gedeponereerd. Tevens zijn de aangepaste statuten op de website van het pensioenfonds geplaatst. Het pensioenreglement is in 2020 ongewijzigd gebleven.

Pensioengerechtigden en uitkeringen

<u>Aantal pensioengerechtigden per 31 december</u>	2020	2019	2018	2017	2016
Ouderdomspensioen	2.868	2.905	2.920	2.950	3.042
Partnerpensioen	1.392	1.414	1.431	1.472	1.487
Wezenpensioen	15	18	22	24	20
Arbeidsongeschiktheidspensioen	54	58	66	68	73
	4.329	4.395	4.439	4.514	4.622

Uitkeringen na aftrek van herverzekering (x 1 miljoen euro)

Ouderdompensioen	21,6	22,31	22,71	23,12	24,41
Nabestaandenpensioen	9,22	9,18	8,96	9,03	8,38
Wezenpensioen	0,03	0,05	0,07	0,07	0,08
Arbeidsongeschiktheidspensioen	0,31	0,13	0,19	0,31	0,32
Andere uitkeringen	<u>0,30</u>	<u>0,40</u>	<u>0,41</u>	<u>0,49</u>	<u>0,41</u>
Netto uitkeringen	31,46	32,07	32,34	33,02	33,60

Samenvatting risicobeheer

Hoofdpijnen van werkzaamheden in 2020

Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van het risicomanagement en de beheersing van de risico's waaraan het pensioenfonds is blootgesteld. Naast het bestuur zijn ook de sleutelfunctiehouder risicobeheer, de sleutelfunctie vervuller risicobeheer (de IRM-commissie), een onafhankelijke risico adviseur van Willis Towers Watson (WTW) en de onafhankelijke (financiële) risicomanager (werkzaam bij CACEIS) bij het risicomanagement betrokken. De financiële risicomanager is aanwezig bij de vergaderingen van de Beleggings- en controlecommissie (BCC), ziet toe op de risicobeheersing van de financiële risico's en heeft periodiek overleg met de sleutelfunctiehouder risicobeheer. Voldoende functiescheiding (zie ook het 3 Lines model risk management hieronder) moet voorkomen dat een orgaan van het pensioenfonds zichzelf controleert. DNB heeft hiervoor uitgangspunten en eisen opgesteld. Tegelijkertijd speelt proportionaliteit een rol. De werkverdeling binnen het pensioenfonds moet praktisch uitvoerbaar zijn, gelet op de omvang van het bestuur, de aanwezigheid van andere (al dan niet verplichte) fondsorganen en de vereiste tijdsbesteding die aan functies kan en mag worden gekoppeld.

Het pensioenfonds hanteert binnen het risicobeheersysteem drie van elkaar gescheiden lijnen (3 Lines model risk management):

- Het eerstelijns risicomanagement is belegd bij het bestuur, de individuele portefeuillehouders en bestuurscommissies. Het bestuur maar vooral de portefeuillehouders en commissies hebben een uitvoerende risicomanagementtaak. Zij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de voor haar relevante risico's en het beheersen van deze risico's met maatregelen;
- De risicobeheerfunctie vormt het tweedelijns risicomanagement van het pensioenfonds. De tweede lijn heeft als doel om de eerste lijn van het pensioenfonds scherp te houden, te adviseren en te ondersteunen en daarmee te versterken. De taken van de risicobeheerfunctie zijn daarmee vooral controlerend, toezichhoudend, initiërend en adviserend van aard. De tweede lijn moet zich een onafhankelijk en objectief beeld kunnen vormen over het risicomanagement in de eerste lijn.
Binnen de risicobeheerfunctie wordt de sleutelfunctiehouder risicobeheer ondersteund door de Integraal Risicomanagement Commissie (IRM-commissie). De sleutelfunctiehouder risicobeheer is voorzitter van deze commissie. Daarnaast hebben twee bestuursleden zitting in de IRM-commissie. De IRM-commissie wordt geadviseerd door een externe adviseur vanuit WTW.
De IRM-commissie heeft periodiek overleg met zowel de Privacy Officer als de Compliance Officer;
- De sleutelfunctiehouder interne audit vormt de derde lijn. De interne auditfunctie verleent assurance over de opzet en werking van het gehele risicobeheersysteem en onderzoekt daarbij onder andere de wisselwerking tussen de eerste en tweede lijn.

De IRM-commissie komt vier keer per jaar bijeen. De hoofdwerkzaamheden van de commissie in 2020 waren:

- het opstellen van een jaarplan;
- het oppakken van (thema)-onderzoeken van DNB;
- het opstellen van de IRM kwartaalrapportage niet-financiële risico's;
- het uitvoeren van een benchmarkonderzoek, waarbij de risico-inschattingen van het bestuur van het pensioenfonds zijn vergeleken met andere pensioenfonds;
- aanpassen van de methodiek inschatting impact niet-financiële risico's, waarbij nog explicieter de koppeling met de missie, visie en strategie wordt gemaakt. Dit zorgt voor betere handvatten voor het inschatten van de risico's;
- Opstart van de eigenrisicobeoordeling, inclusief evaluatie van het integraal risicomanagement;
- Afstemming met de Privacy Officer als de Compliance Officer;
- Start eigenrisicobeoordeling.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel van het pensioenfonds is de uiteenzetting van de voornaamste risico's waaraan het pensioenfonds blootstaat. Deze zijn gekoppeld aan de doelstelling van het pensioenfonds, het uitkeren van pensioen aan (toekomstige) pensioengerechtigden en het toekennen van uitkeringen aan de nabestaanden bij

overlijden. In de jaarrekening wordt vooral ingegaan op de financiële risico's. In deze paragraaf wordt, naast een bepaling van belangrijke financiële risico's, aanvullend daarop ingegaan op niet-financiële risico's.

De risico's die door het bestuur zijn gedefinieerd zijn als volgt:

1. Beleggingsrisico's
 - Marktrisico
 - Rentemismatchrisico
 - Valutarisico
 - Kredietrisico
2. Verzekeringstechnische risico's
3. Omgevingsrisico
4. Governance risico
5. Operationele risico's
 - Uitbestedingsrisico
 - IT-risico
 - Integriteitsrisico
 - Juridisch risico

De belangrijkste risico's die het bestuur heeft onderkend zijn:

1. Beleggingsrisico's, omdat die de grootste impact op het pensioenfonds kunnen hebben.
2. Uitbestedingsrisico's, omdat het pensioenfonds relatief veel uitbestedingspartijen heeft en daar de meeste uitvoerende werkzaamheden zijn belegd. In het spectrum van dit risico zitten ook de belangrijkste operationele risico's (waaronder IT, integriteit en juridisch risico).

Beleggingsrisico's

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat er door de ontwikkeling van marktprijzen waarde wijzigingen plaatsvinden.

Belangrijkste beheersingsmaatregel: Aanbrengen van een goede spreiding binnen de portefeuille (diversificatie). Ten minste éénmaal per jaar vindt een gedetailleerde risico/rendementsanalyse plaats van de beleggingsportefeuille.

Rentemismatchrisico

Het rentemismatchrisico is het verschil in rentegevoeligheid tussen de portefeuille vastrentende waarden en de technische voorziening. De rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen is als gevolg van de langere looptijden hoger dan die van de portefeuille vastrentende waarden

Belangrijkste beheersingsmaatregel: hedgen van het rentemismatchrisico voor circa 55%. In de ALM-studie van oktober 2019 heeft het bestuur scenario's beoordeeld. Op grond daarvan acht het bestuur het restrisico aanvaardbaar.

Het pensioenfonds heeft een dynamische strategie gedefinieerd, waarbij op basis van een stijgende marktdekkingsgraad, op enig moment het risico van de beleggingsportefeuille zal worden teruggebracht. De regels daarvoor zijn opgenomen in het beleggingsplan.

Valutarisico

Het pensioenfonds is gevoelig is voor koersschommelingen van meerdere valuta ten opzichte van de euro.

Belangrijkste beheersingsmaatregel: volledig hedgen van alle vastrentende beleggingen in vreemde valuta naar de euro. Voor de zakelijke waarden worden de grote valuta geheel of gedeeltelijk afgedekt.

Kredietrisico

Het pensioenfonds sluit contracten af met tegenpartijen. Hierdoor loopt het pensioenfonds een risico, indien deze tegenpartijen hun verplichtingen tegenover het pensioenfonds niet nakomen.

Belangrijkste beheersingsmaatregelen: leveren van onderpand, in combinatie met verschillende tegenpartijen met een goede reputatie.

Verzekeringstechnische risico's

Het belangrijkste verzekeringstechnische risico is het langlevensrisico. Dit is het risico dat deelnemers langer leven dan verondersteld bij de vaststelling van de premie en de berekening van de technische voorziening. Het pensioenfonds berekent de technische voorziening op basis van de Prognosetafel AG2020 met correcties voor ervaringssterfte. Hierdoor houdt het fonds rekening met toekomstige verbetering van de levensverwachting.

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico betreft veranderingen van buiten het pensioenfonds. Deze kunnen bijvoorbeeld wet- en regelgeving, concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en het ondernemingsklimaat betreffen. Het pensioenfonds beheerst dit risico door te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en transparant te zijn bij de belangenafweging en besluitvorming.

Governance risico

Risico van sancties en schade, waaronder het schaden van de reputatie, de missie of de (kwaliteits-) doelstellingen van het pensioenfonds, als gevolg van governance issues binnen het pensioenfonds. Voor de bemensing van de diverse pensioenfondsorganen, zoals bestuur en verantwoordingsorgaan gelden wettelijke vertegenwoordigingsverplichtingen en geschiktheidseisen. Met name bij een gesloten pensioenfonds kan het lastig zijn om aan deze eisen te voldoen, wat een continuïteitsrisico met zich meebrengt.

Operationeel risico

Operationeel risico treedt op bij de uitvoering van de pensioen- en beleggingsactiviteiten. Het pensioenfonds heeft het operationeel risico gedefinieerd als het risico dat het pensioenfonds zijn missie niet vervult, zijn doelstellingen niet behaalt of schade lijdt als gevolg van ondoelmatige of onvoldoende doeltreffend ingerichte dan wel uitgevoerde processen. Het heeft te maken met niet-afdoende of falende interne processen, menselijke gedragingen en systemen of externe gebeurtenissen.

Uitbestedingsrisico

Uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad. Het pensioenfonds heeft veel uitbesteed.

Belangrijkste beheersingsmaatregelen: periodieke evaluatie van uitvoering van de Service Level Agreements (SLA's) en de niet-financiële risicorapportages ten aanzien van uitbesteding, de ISAE 3402 verklaringen van de uitvoerders en regelmatige monitoring van het uitbestedingsrisico in het kader van het compliance risico.

IT-risico

Het pensioenfonds loopt een risico dat informatietechnologie (IT) de bedrijfsprocessen van de uitvoeringsorganisatie en de informatievoorziening onvoldoende integer, niet-continu of onvoldoende beveiligd ondersteunt. Dit IT-risico kan bijvoorbeeld optreden als de IT-strategie en het IT-beleid niet of onvoldoende zijn toegerust voor de bedrijfsprocessen.

Integriteitsrisico

Bij het integriteitsrisico gaat het om het risico dat het pensioenfonds niet integer handelt. Het pensioenfonds beheerst dit door het continu bewaken en eventueel bijstellen van het integriteitsbeleid en door transparante communicatie met belanghebbenden.

Het pensioenfonds voert periodiek een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit om de integriteitsrisico's beter zichtbaar te maken. Hiermee identificeert het pensioenfonds de relevante integriteitsrisico's binnen en buiten het pensioenfonds en in de uitvoeringsorganisatie BSG.

Juridisch risico

Het juridisch risico hangt samen met (veranderingen in) wet- en regelgeving, waardoor de rechtspositie van het pensioenfonds mogelijk in gevaar komt. Daarnaast wordt hieronder verstaan het risico van sancties en verlies van het niet naleven van formele afspraken (contracten), niet contractuele verplichtingen.

Risicomanagementsysteem

Het pensioenfonds werkt volgens de principes van Integraal Risicomanagement, dit is het interactieve proces van:

1. het opstellen van de strategie en hieraan gekoppeld het risicoprofiel en de risicobereidheid;
2. het identificeren van risico's;
3. het opstellen en implementeren van het beleid voor risicobeheersing;
4. de uitvoering, monitoring en terugkoppeling over risico's en beheersmaatregelen.

Het pensioenfonds heeft een Beleggings- en controlecommissie (BCC) waarvan de twee portefeuillehouders met het aandachtsgebied Financiële aspecten deel uitmaken. De onafhankelijke risicomanager neemt deel aan de BCC-vergaderingen. Het bestuur heeft in samenwerking met de portefeuillehouders administratieve organisatie/interne controle onder andere de taak om op systematische en proactieve wijze alle risico's van het pensioenfonds te inventariseren en te monitoren. Daarin worden zij bijgestaan door de onafhankelijke riskmanager, de Privacy Officer en de Compliance Officer. Daarnaast adviseren zij het bestuur over adequate maatregelen om deze risico's te beheersen.

Het bestuur heeft een risicoregister opgesteld waarin de relevante niet-financiële risico's zijn benoemd en vastgelegd. Daarnaast wordt per beschreven risico een inschatting gegeven van de impact van het risico, de kans dat het risico optreedt en welke beheersingsmaatregelen zijn genomen. Het risicoregister wordt op kwartaal basis geactualiseerd.

Risicobereidheid

Er heeft in 2020 geen risicobereidheidsonderzoek onder de deelnemers en de pensioengerechtigden van het pensioenfonds plaatsgevonden. Het bestuur baseert zich op eerdere uitkomsten van het onderzoek 'risicobereidheid en pensioen' zoals uitgevoerd door Willis Towers Watson. Aangenomen wordt dat er geen reden is om aan te nemen dat de risicobereidheid van de deelnemers en gepensioneerden bij Stichting Pensioenfonds Staples afwijkt van de benchmark, zoals die is bepaald uit dat onderzoek.

In lijn met de risicobereidheid worden de volgende doelstellingen en uitgangspunten gehanteerd:

- De realisatie van een koopkrachtbestendig pensioen en het beoogde pensioenresultaat wordt door het bestuur het meest belangrijk gevonden;
- Een gemiddelde toeslagverlening op lange termijn van minder dan 40% wordt als onacceptabel gezien;
- Zo veel mogelijk vermijden van een dekkingstekort en minimaliseren van kans op korting;
- Een maximale rechtenkorting van 2,5% per jaar waarbij een korting van 1% wordt gezien als beperkte kortingsmaatregel;
- De kritische grens voor de dekkingsgraad is afhankelijk van de minimale grens waarbij nog ten minste kan worden voldaan aan de vereisten om bij een herstelplan binnen de gestelde termijnen te beschikken over het vereist eigen vermogen. In het financieel crisisplan wordt verder beschreven welke stappen er worden genomen bij een dekkingsgraad tussen het minimaal vereist eigen vermogen en die kritische grens;
- De minimale beleidsdekkingsgraad die een keer in de 40 jaar mag voorkomen bedraagt 90%;
- Er wordt gestreefd naar een dekkingsgraad na 10 jaar van ten minste 130%, waarbij in een negatief scenario na 10 jaar de dekkingsraad boven 104% als belangrijk wordt gezien;
- De eigenschappen van het strategische beleggingsbeleid dienen tot gevolg te hebben dat de wensen met betrekking tot de risicohouding en de prioritering van de doelstelling tot uitdrukking komt;
- De volatiliteit ten aanzien van de dekkingsgraad is minder belangrijk.

Het pensioenfonds zal mede met het oog op de ontwikkelingen bij het nieuwe pensioenstelsel naar verwachting in 2021 een risicocapaciteit- en risicobereidheidsonderzoek gaan uitvoeren.

Risico's en onzekerheden die in het afgelopen boekjaar belangrijke impact hebben gehad

Vastgesteld kan worden dat het risico van lage rente het afgelopen jaar het pensioenfonds danig parten heeft gespeeld. Daarnaast het pensioenfonds te maken gehad met de financiële gevolgen van de pandemie COVID-19. Het marktrisico blijft onverminderd belangrijk.

Scenario Tabel Dekkingsgraad UFR		Rendement zakelijke waarden				
		-25.0%	-12.5%	0.0%	+12.5%	+25.0%
Parallele verschuiving UFR curve	-1.00%	106,9%	110,9%	114,9%	118,9%	122,9%
	-0.75%	107,9%	112,1%	116,2%	120,3%	124,4%
	-0.50%	109,1%	113,3%	117,6%	121,8%	126,1%
	-0.25%	110,3%	114,6%	119,0%	123,4%	127,8%
	0.00%	111,5%	116,1%	120,6%	125,1%	129,7%
	+0.25%	112,9%	117,6%	122,3%	127,0%	131,7%
	+0.50%	114,3%	119,2%	124,1%	128,9%	133,8%
	+0.75%	115,9%	120,9%	126,0%	131,0%	136,1%
	+1.00%	117,6%	122,8%	128,1%	133,3%	138,5%

■ < Minimaal Vereiste Dekkingsgraad

■ < Vereiste Dekkingsgraad

■ > Vereiste Dekkingsgraad

In bovenstaande tabel wordt de impact op de dekkingsgraad weergegeven indien de zakelijke waarden in portefeuille worden geschokt en/of de vastrentende waarden worden geschokt door middel van een renteschok.

Beleggingen

Inleiding

Voor de beleggingen was 2020 door de COVID-19 crisis een turbulent jaar. Ondanks de sterke waardedalingen in het begin van het jaar sloten de meeste beleggingscategorieën het jaar met een positief rendement af. De actuele dekkingsgraad liep per saldo op van 118,3% aan het eind van 2019 naar 120,6% aan het eind van 2020.

Monetair beleid

Na drie verlagingen in 2019 zag het ernaar uit dat de Amerikaanse Federal Reserve (Fed) de bandbreedte voor het belangrijkste officiële rentetarief (fed funds rate) gedurende een lange periode in 2020 ongemoeid zou laten. De uitbraak van het coronavirus stak echter een spaak in het wiel. Na een eerste neerwaartse rentestap op 3 maart verlaagde de Fed op 15 maart de bandbreedte voor de fed funds rate verder naar 0% - 0,25%. Bovendien blies de Fed haar bancaire opkoopprogramma nieuw leven in en verhoogde zij de omvang hiervan. In de laatste beleidsvergadering van het jaar kwam de Fed tot de conclusie dat, ondanks de verwachte verbetering van de economische vooruitzichten, de bandbreedte voor de fed funds rate waarschijnlijk nog enkele jaren op het huidige niveau zal worden gehandhaafd.

In december kondigde de Fed aan het opkoopprogramma in het huidige tempo van USD 120 miljard per maand voor te zetten “totdat aanzienlijke verdere vooruitgang is geboekt met de realisatie van de doelstellingen voor volledige werkgelegenheid en prijsstabiliteit”. Deze transparantie over het voorgenomen beleid kan in de komende maanden van cruciaal belang blijken te zijn. De eind 2020 vastgestelde begrotingsmaatregelen zullen vermoedelijk de binnenlandse vraag in 2021 ondersteunen. De Amerikaanse consumenten prijsindex bedroeg in november 1,4% jaar-op-jaar en lag hiermee ruim onder de Fed-doelstelling van 2%. De centrale bank verwacht echter dat de kerninflatie geleidelijk aantrekt.

Begin 2020 bracht de Europese Centrale Bank (ECB) verslag uit over haar strategische heroriëntatie en benadrukte zij de noodzaak om de neveneffecten van negatieve rentes te beoordelen. Deze zorgen verdwenen door de COVID-19-pandemie naar de achtergrond, ook al nam de Raad van Bestuur een verlaging van de beleidstarieven niet op in het “uitgebreide pakket van monetaire beleidsmaatregelen” dat op 12 maart werd gepresenteerd. Tot het pakket maatregelen behoorden wel een versoepeling van de voorwaarden voor de gerichte langerlopende herfinancieringstransacties (Targeted Longer-Term Refinancing Operations – TLTRO's) en een extra bedrag van 120 miljard euro voor de aankoop van effecten, bovenop het bestaande maandelijks bedrag van 20 miljard euro voor de aankoop van activa. Op 18 maart maakte de ECB bekend voor 750 miljard euro extra aan schuldpapier te gaan opkopen onder het pandemienoodaankoopprogramma (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP).

Op 10 december werd het PEPP verder verhoogd met 500 miljard euro tot 1.850 miljard euro en werd de periode voor de aankopen tot minstens maart 2022 verlengd. Door opnieuw te bevestigen dat zij “de gunstige financiële condities in stand wil houden” koos de ECB in feite voor een beleid van yield- en spreadcurvecontrole. De ontwikkeling van de inflatie biedt hiervoor voldoende manoeuvreerruimte: de kerninflatie bedroeg in november voor de derde maand op rij 0,2% en zal waarschijnlijk slechts heel geleidelijk oplopen (naar 1,2% in 2023, aldus de ECB).

Valutamarkten

In het eerste kwartaal nam de beweeglijkheid van de wisselkoers EUR/USD toe naar een bandbreedte van 1,06 tot 1,15. De dollar steeg tot medio februari maar werd toen getroffen door de marktverwachting dat de Fed de rente zou gaan verlagen. De wisselkoers ging toen snel van de hoogste stand in het kwartaal (bijna 1,15 op 9 maart) naar 1,0636 op 20 maart, de laagste stand sinds het voorjaar van 2017. Nadat de financiële markten zich bewust werden van de verschrikkelijke realiteit van de pandemie en de risico's van een wereldwijde recessie, leidde de zoektocht naar liquiditeit over een breed front tot een vlucht naar de dollar. Dit raakte vooral de valuta's van veel opkomende landen, die onder een uitstroom van kapitaal gebukt gingen. Voor de Fed was dit reden om bij verschillende centrale banken dollarswapfaciliteiten op te zetten en zo de vlucht naar de dollar te remmen. Tot halverwege de maand mei bewoog de koers zich tussen 1,08 en 1,10, maar daarna moest de dollar terrein prijsgeven. De zwakte nam tijdens de zomer verder toe door de verontrustende ervaring van de pandemie in de VS en de onduidelijke politieke situatie enkele maanden voor de verkiezingen in november.

De euro profiteerde van de vooruitgang met een gemeenschappelijk begrotingsbeleid en de overeenstemming over het 'Next Generation EU' stimuleringsprogramma. In juli steeg de euro hierdoor snel ten opzichte van de dollar tot 1,18. Toen begin november het sentiment voor risicovolle beleggingen verbeterde, pakte de EUR/USD wisselkoers de stijgende lijn verder op. De koers steeg na de bijeenkomst van de Fed medio december, en sloot het jaar op 1,2229 met een winst van 9,0% ten opzichte van eind 2019. Tegenover het Britse pond, dat te lijden had onder de zich voortslepende Brexit-besprekingen, steeg de euro 5,7% in waarde in 2020. Uiteindelijk was de uitkomst van de onderhandelingen tussen de EU en het VK minder ongunstig dan werd gevreesd.

Op 20 februari kwam de wisselkoers USD/JPY (108,67 per eind 2019) plotseling boven 112. De zwakte van de yen weerspiegelde de zorgen omtrent COVID-19. Japan leek, in tegenstelling tot andere Aziatische landen, zwaarder te worden getroffen door de ontwrichting van de economische bedrijvigheid in China. De yen profiteerde niet van zijn status als veilige valuta, ondanks de malaise op de aandelenmarkten. De daling naar een wisselkoers van 101 begin maart, de laagste stand sinds november 2016, was volledig te wijten aan de depreciatie van de dollar. Hierna keerde de rust terug en kon de yen het jaar uiteindelijk slechts 5% lager afsluiten op 103,20.

Obligatiemarkten

De rente op de tienjarige Amerikaanse T-note, die 2019 afsloot op 1,92%, daalde begin januari sterk en bereikte op 9 maart de laagste stand ooit op 0,54%. De daling zette halverwege februari krachtig door, gedreven door de daling van de aandelenkoersen, de vrees voor een wereldwijde recessie en de verwachting dat de Fed haar beleidstarieven zou verlagen. De rentestijging in het vierde kwartaal kan grotendeels aan de verwachtingen op begrotingsgebied worden toegeschreven. De tienjaarsrente sloot 2020 per saldo 101 basispunten lager af. De yieldcurve vertoonde een versteiling: het verschil tussen de tien- en tweejaarsrente liep op van 35 basispunten eind 2019 naar 80 basispunten eind 2020.

Begin 2020 leidde de status van Duitse staatsobligaties als veilige belegging tot een daling van de rente op de tienjarige Bund, van -0,19% eind 2019 naar een laagtepunt van -0,86% op 9 maart. Beleggers zochten hun toevlucht in veilige havens vanwege de vrije val van aandelen en de vrees voor de impact van de pandemie op de groei van de wereldeconomie. In maart waren de obligatiemarkten in de eurozone echter grillig. De Duitse tienjaarsrente sloot 2020 per saldo 38 basispunten lager af op -0,57%, terwijl de ECB haar beleidstarieven ongewijzigd liet. De Nederlandse 10-jaars rente daalde 43 basispunten van -0,06% naar -0,49%.

Ondanks tekenen van marktfragmentatie in de eurozone in maart waren de 'perifere' obligatiemarkten het meest gebaat bij zowel de activa-aankopen door de ECB als de bevestiging van de Europese solidariteit. In de zomer werden beslissende stappen gezet met betrekking tot het omvangrijke 'Next Generation EU' stimuleringsprogramma dat tot doel heeft om subsidies –en dus niet alleen leningen zoals bij eerdere mechanismen– aan de zwaarst getroffen lidstaten aan te bieden. In hun jacht op rendement gaven beleggers de voorkeur aan de 'perifere' markten. De rente op Italiaanse tienjarige staatsobligaties, die halverwege maart tot bijna 2,50% was gestegen, liep daarna gestaag terug naar 0,54% eind 2020. Dit was 87 basispunten onder de slotstand van 2019. De Spaanse en Portugese tienjaarsrente dook in december onder 0% en eindigde het jaar per saldo ongeveer 40 basispunten lager.

Aandelenmarkten

De belangrijkste aandelenindices bereikten in januari 2020 nieuwe recordhoogtes. Nadat de uitbraak van het COVID-19 virus bekend werd, leidde de vrees voor de wereldwijde verspreiding van het virus eind februari tot een verkoopgolf. Toen de wereldwijde pandemie bewaarheid werd, zwol de verkoopgolf in maart drastisch aan. Door de genadeloze koersval dreigde op alle financiële markten een liquiditeitscrisis en zagen regeringen en centrale banken zich genoodzaakt om acuut beleidsbeslissingen van ongekeerde omvang te nemen op budgettair en monetair vlak. Mede hierdoor kregen de aandelenmarkten weer vaste voet onder de grond. Het herstel was krachtig. Begin juni had de MSCI AC World Index (in USD) 42% van de vrije val uit maart weer ingelopen.

Na vijf opeenvolgende maanden van herstel van de wereldwijde aandelenmarkten namen beleggers in september winst, met name op Amerikaanse technologieaandelen waarvan de koersen omhoog waren geschoten. In november overtuigden veelbelovende resultaten van de klinische testfase beleggers ervan dat een werkzaam en veilig vaccin op korte termijn beschikbaar zou komen. In december werd een aantal politieke kwesties (Brexit,

begrotingen) tot een goed einde gebracht in zowel Europa als de VS. Dit vormde voor beleggers een geruststelling en zorgde voor een aangenaam slot van het beursjaar.

Tegen deze gunstige achtergrond boekte de MSCI AC World Index (in USD) in november de grootste stijging in één maand (+12,2%). De index won in december nog eens 4,5% en sloot het jaar op de hoogste stand ooit af. De winst over heel 2020 bedroeg 14,3%. De MSCI Emerging Markets Index deed het zelfs nog beter, met een plus van 15,9% (in USD). Dit was te danken aan het gestage herstel van de Chinese economie, alsook het feit dat de pandemie in deze regio beter onder controle was dan in de rest van de wereld.

Binnen de ontwikkelde markten lieten Amerikaanse aandelen een outperformance zien (+16,3% voor de S&P 500), met technologieaandelen (+43,6% voor de NASDAQ Composite) als drijvende kracht. De belangrijkste Europese markten konden het verlies niet volledig goedmaken: de EuroSTOXX 50 eindigde het jaar 5,1% in de min ten opzichte van de slotstand van 2019. Deze daling op jaarbasis kan deels op het conto van de achterblijvende financiële sector worden geschreven, maar is wellicht versterkt door de appreciatie van de euro met 9% tegenover de Amerikaanse dollar in 2020. De Japanse Topix steeg met 4,8% en sloot 2020 af op de hoogste stand in twee jaar.

Vooruitzichten

December zorgde ten aanzien van de COVID-19-pandemie voor een bitterzoete smaak. Het aantal besmettingen liep op in Europa en de VS, mede door de ernstige uitbraak van de Britse mutatie van het virus. Het optimisme groeide niettemin, omdat in veel landen de vaccinatiecampagne werd gestart en het de bedoeling was om de inenting in de eerste maanden van 2021 aanzienlijk op te schalen.

Nieuwe beperkende maatregelen om de nog altijd toenemende COVID-19-besmettingen, vooral in Europa en de VS, te bestrijden zullen waarschijnlijk de economische bedrijvigheid drukken. Nog steeds wordt verwacht dat de economie zich in 2021 herstelt. Op een bepaald moment moeten de vaccinatiecampagnes een einde maken aan de lockdowns, die de consumptieve bestedingen en het vertrouwen van consumenten en ondernemers aantasten. De financiële markten blijven vermoedelijk profiteren van het uiterst accommoderende monetaire beleid dat naar verwachting ook in 2021 van kracht blijft, alsook van de hardnekkig lage lange rentes en extra begrotingsstimulansen. Op de korte termijn blijven de zorgen omtrent de pandemie en de onzekerheden rond de vaccinatiecampagnes de belangrijkste risico's.

Beleggingen Stichting Pensioenfonds Staples 2020

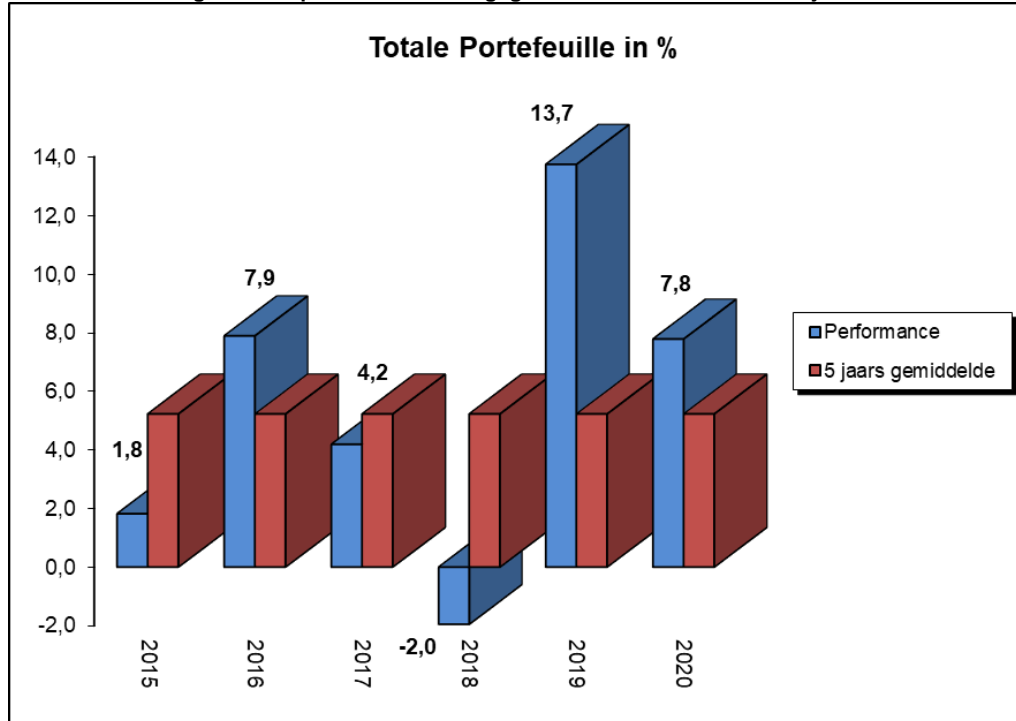
Pensioenfonds Staples maakt in haar strategische beleggingsbeleid gebruik van een Dynamische Strategie. Dit houdt in dat op enig moment bij een hogere dekkingsgraad het dekkingsgraadrisico verkleind zal worden, door middel van een verhoging van de strategische afdekking van het renterisico en/of de afbouw van de strategische allocatie naar de rendementsportefeuille. De situatie van de dekkingsgraad heeft in de maand december aanleiding gegeven om het dekkingsgraadrisico te verlagen door een aanpassing in de strategische renteafdekking van 55% naar 55,9%.

De beleggingsportefeuille van Stichting Pensioenfonds Staples liet, inclusief de overlays voor rente en valuta, in 2020 een rendement zien van 7,78%. Dit was boven de strategische benchmark van 6,51%. Over dezelfde periode stegen de verplichtingen met 9,8%, zodat er over het jaar een underperformance ten opzichte van verplichtingen van 2% resteert. Kijken we naar de portefeuille zonder de overlays, dan is er sprake van een rendement van 2,79%, eveneens een outperformance van 0,74% ten opzichte van de strategische benchmark van de portefeuille. In 2020 droegen de meeste beleggingscategorieën positief bij aan het resultaat. In de matching portefeuille rendeerden Staatsobligaties 3,89%, Nederlandse Hypotheekfondsen respectievelijk 2,24% en 1,52%, Europese Credits 2,94% en Amerikaanse Credits 2,65% in euro termen.

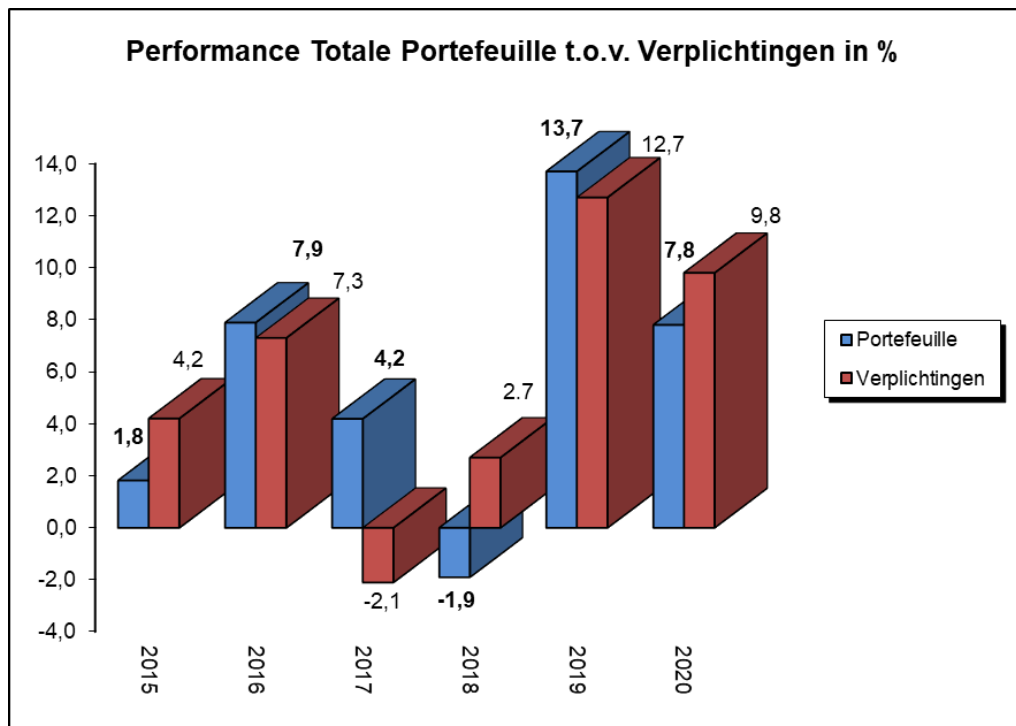
Binnen de vastrentende waarden in de rendementsportefeuille eindigden Obligaties Opkomende Markten met een rendement van -3,79%, 2% beter dan de benchmark. Amerikaanse High Yield obligaties behaalden mede door de Amerikaanse dollar een negatief rendement van 1,76%, maar bleven hiermee de benchmark wel een procent voor. Europese Leveraged Loans behaalden een rendement van 2,46%, een outperformance van 7% ten opzichte van de benchmark. Binnen de rendementsportefeuille zorgden de Wereldwijde aandelen met een rendement van 6,67% voor een belangrijke bijdrage aan het totale rendement. Binnen de categorie Emerging

Markets aandelen vond gedurende het jaar een wisseling van vermogensbeheerder plaats; beide vermogensbeheerders lieten licht positieve rendementen zien, zij het licht beneden de benchmark. Onroerend goed aandelen hadden een lastig jaar met een rendement van -8,83%, bij een benchmarkrendement van -16,55%. De actuele dekkinggraad steeg in 2020 van 118,3% aan het eind van 2019 naar 120,6% aan het eind van 2020.

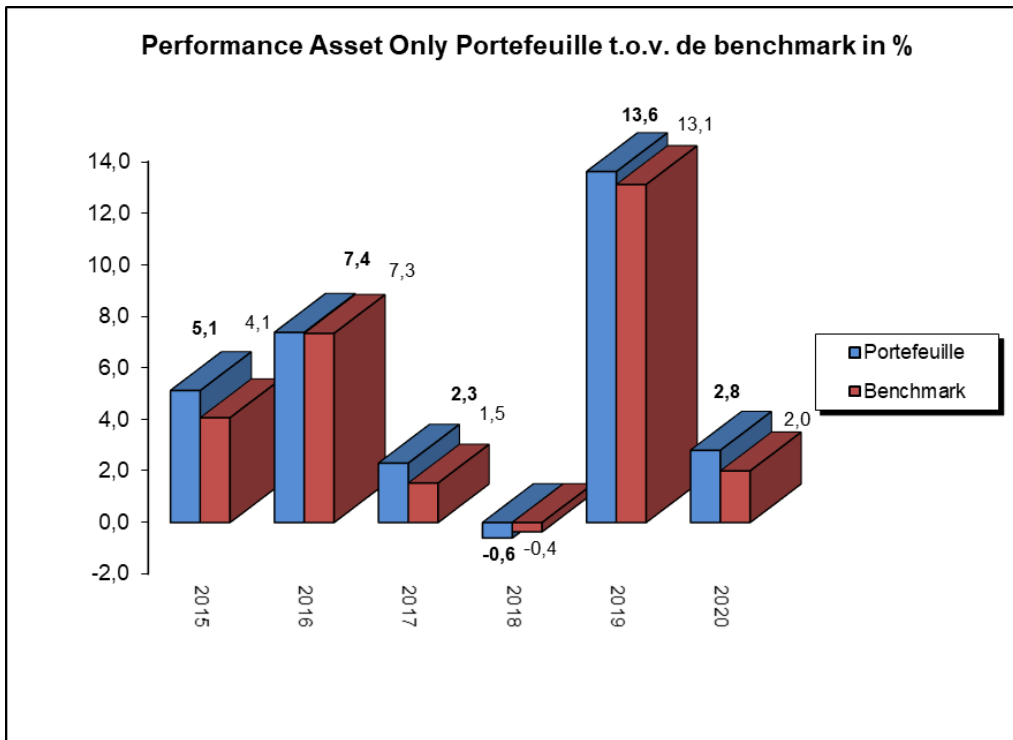
In onderstaande figuur is de performance weergegeven die in de verschillende jaren is behaald.

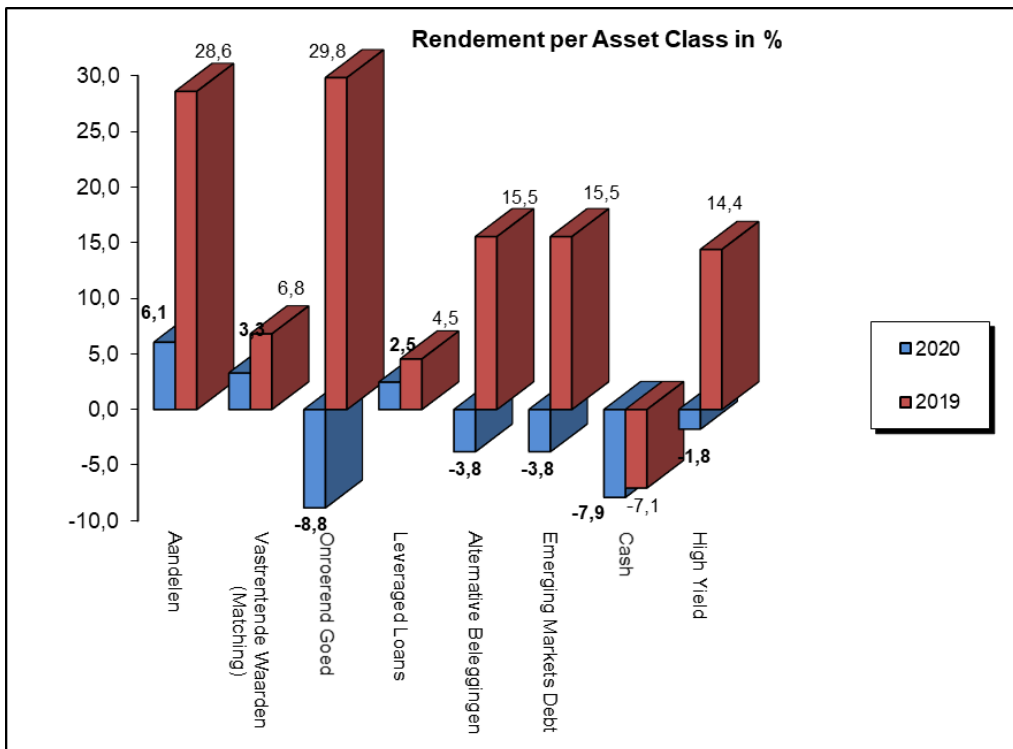
In onderstaande figuur is de performance weergegeven die in de verschillende jaren ten opzichte van de verplichtingen is behaald.

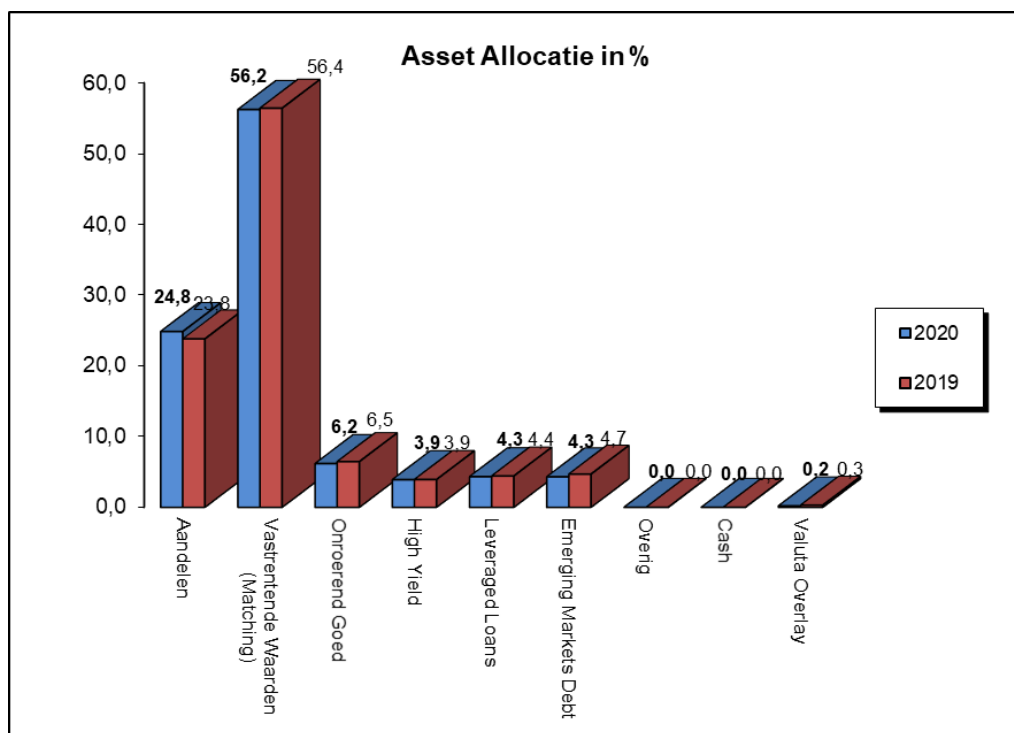
In onderstaande tabel is de performance weergegeven die in de verschillende jaren is behaald ten opzichte van de benchmark.

In onderstaande tabel is de performance weergegeven die in de verschillende vermogenscategorieën is behaald.

In onderstaande tabel is de asset allocatie weergegeven in 2020 ten opzichte van 2019.

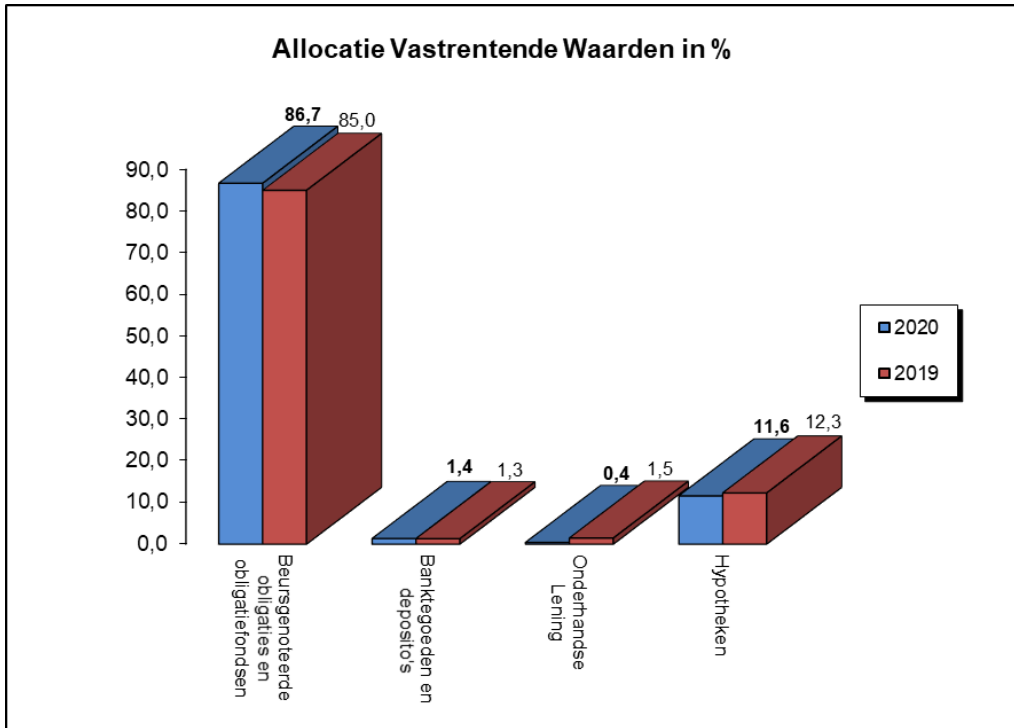

Vastrentende waarden

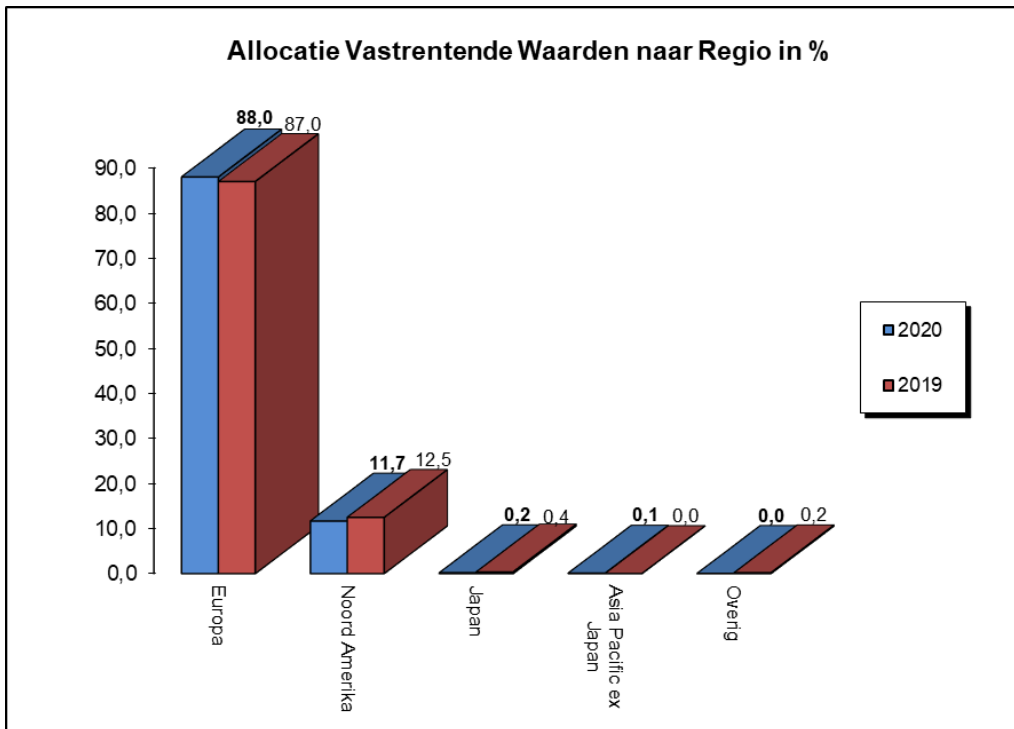
De vastrentende portefeuille bestond eind 2020 uit de volgende onderdelen: Euro Staatsleningen, Nederlandse Hypotheken luidend in Euro, Euro bedrijfsobligaties (credits), US bedrijfsobligaties (credits), Emerging Markets Debt, US High Yield obligaties, Europese Leveraged Loans en de renteswap portefeuille om de renteafdekking op het gewenste niveau te houden. Met uitzondering van Emerging Markets Debt, US High Yield obligaties en Leveraged Loans maken alle bovengenoemde vastrentende categorieën deel uit van de matching portefeuille. De strategische allocatie naar deze matching portefeuille bedroeg in 2020 57% van de totale portefeuille.

De strategische allocatie naar de staatsobligatie portefeuille bedroeg 28%. De werkelijke allocatie bedroeg 25,9% per eind 2020. De allocatie naar Nederlandse Hypotheken bedroeg 7,8% verdeeld over 2 managers. De allocatie naar bedrijfsobligaties bedroeg 19,1%. Het strategische rente afdekking percentage bedroeg gedurende het grootste deel van het jaar 55%, maar werd in december verhoogd naar 55,9%. Indien we kijken naar de regioallocatie van de vastrentende waarden dan is 88% belegd in euro's in Europa, het overige is voornamelijk noterend in Amerikaanse dollar.

In onderstaande tabel is de asset allocatie weergegeven in 2020 ten opzichte van 2019.

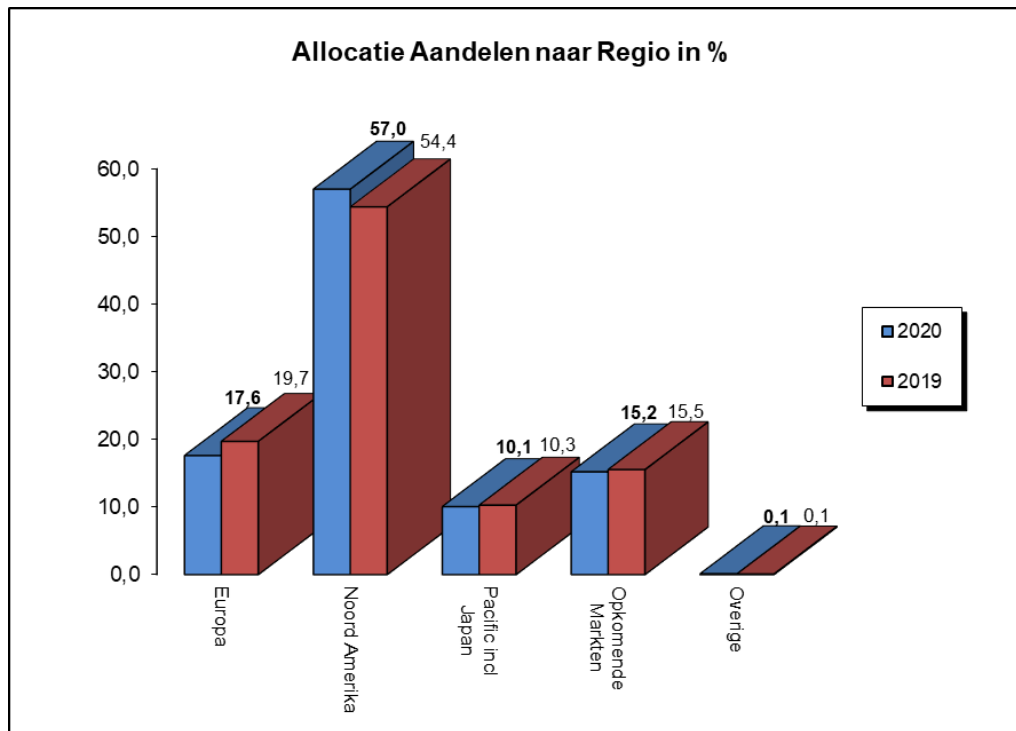
In onderstaande tabel is de allocatie van vastrentende waarden naar regio weergegeven in 2020 ten opzichte van 2019.

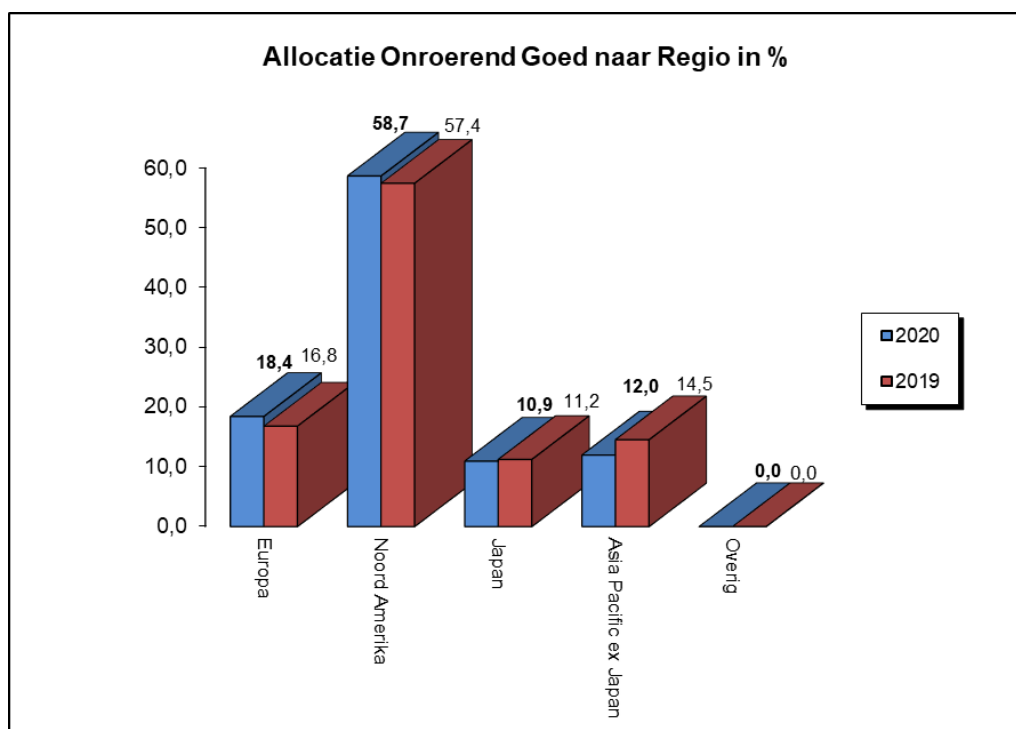
Aandelen, vastgoed en overige beleggingen

In 2020 bedroeg de strategische allocatie naar wereldwijde aandelen in ontwikkelde landen 20%. De aandelen allocatie naar opkomende markten bedroeg 4%. Kijken we naar de regio allocatie van de aandelen dan is 57% belegd in de Verenigde Staten en 17,6% in Europa. De opkomende markten waren goed voor ruim 15%. De allocatie naar onroerend goed aandelen bedroeg 6,2%. High Yield obligaties maakten 3,9% uit van de portefeuille, Leveraged Loans 4,3% en Emerging Markets obligaties 4,3%.

In onderstaande tabel is de allocatie van aandelen naar regio weergegeven in 2020 ten opzichte van 2019.

In onderstaande tabel is de allocatie van onroerend goed aandelen naar regio weergegeven in 2020 ten opzichte van 2019.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

De primaire doelstelling van het pensioenfonds is het veiligstellen van een betrouwbaar pensioen voor haar deelnemers op lange termijn. Het bestuur van het pensioenfonds vindt daarbij het betrekken van de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance) in haar beleggingsbeleid belangrijk. Om hieraan mede uitvoering te geven ondertekende het pensioenfonds in december 2018 het IMVB-convenant en volgt het daarin opgenomen brede spoor. Het pensioenfonds is overtuigd dat het betrekken van ESG-criteria bij de selectie van individuele beleggingsobjecten op de lange termijn kan leiden tot een verbetering van het risico-rendementsprofiel. Om maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) vorm te geven, heeft het pensioenfonds een MVB-beleid opgesteld. De doelstelling van dit MVB-beleid is om het maatschappelijk verantwoord beleggen in functie te zetten van de primaire doelstelling van het pensioenfonds.

Jaarlijkse meting van ESG-prestaties

Het pensioenfonds geeft allereerst invulling aan zijn maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid door jaarlijks te meten of de vermogensbeheerders minimaal gelijk, en waar mogelijk hoger, scoren op de ESG risico's. Het pensioenfonds vraagt bij achterblijvende scores nadere informatie op en gaat daarover in gesprek met de vermogensbeheerders. De meting is gebaseerd op een uitvraag bij alle vermogensbeheerders die voor het pensioenfonds beleggen. Al deze vermogensbeheerders hebben, conform het MVB-beleid van het pensioenfonds, het UN PRI protocol ondertekend. De meting wordt elk jaar met dezelfde criteria gedaan.

Stem- en engagementbeleid

Het pensioenfonds is van mening dat stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en het voeren van dialoog (engagement) bijdraagt aan het risico-rendementsprofiel van de bedrijven en daarmee ook bijdraagt aan de langetermijnwaardcreatie waar het pensioenfonds naar streeft via haar beleggingen. Daarnaast ziet het pensioenfonds het uitoefenen van haar stemrecht als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Het fonds belegt niet zelf direct in aandelen, maar doet dit door middel van het beleggen in beleggingsfondsen en discretionaire mandaten die worden beheerd door gespecialiseerde vermogensbeheerders. Uit praktische overwegingen volgt het pensioenfonds het stem- en engagementbeleid van de vermogensbeheerders van de aandelenbeleggingen. Pensioenfonds Staples gelooft daarnaast dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld

Uitsluitingsbeleid

Op basis van de vastgestelde criteria zal elk jaar de uitsluitingslijst door het bestuur worden vastgesteld. Deze lijst wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast. Pensioenfonds Staples vraagt de beheerders bovengenoemde uitsluitingen expliciet toe te passen op de discretionair beheerde mandaten. Hierbij geldt zero tolerance: geen enkele belegging in genoemde onderwerpen is toegestaan.

Aangezien Pensioenfonds Staples ook in beleggingsfondsen belegt, is het fonds voor haar MVB-beleid afhankelijk van de fondsen waar het in belegt en kan het niet zelf aangeven welke individuele ondernemingen Pensioenfonds Staples wenst uit te sluiten. Bij fondsbeleggingen tolereert Pensioenfonds Staples daarom een gecombineerd exposure naar uitgesloten bedrijven van maximaal 0,5% per beleggingsfonds. Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het uitsluitingsbeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

Ondernemingen

Conform de wettelijke eisen belegt Pensioenfonds Staples in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunition), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren, zoals deze zijn opgenomen in de door de AFM gepubliceerde lijst met clustermunition ondernemingen. Bovendien worden ondernemingen uitgesloten die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schendingen van de UN Global Compact Principes. Pensioenfonds Staples heeft hier voor gekozen omdat het de UN Global Compact Principes onderschrijft en ondernemingen die deze principes ernstig en structureel schenden niet passen bij de uitgangspunten van Pensioenfonds Staples. Het pensioenfonds beoogt in de loop van 2021 een norm vast te stellen voor het percentage van de omzet wat uit nucleaire wapens voortkomt waarbij uitsluiting zal gelden.

Landen

Gezien haar omvang heeft het fonds beperkte mogelijkheden bij de inrichting en uitvoering van de portefeuille en volgt uit praktische overwegingen voor zowel haar fondsbeleggingen als de discretionaire mandaten het engagement beleid van de vermogensbeheerder. Pensioenfonds Staples gelooft ook dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld.

Selectie van nieuwe vermogensbeheerders

Bij de selectie van nieuwe vermogensbeheerders wordt het beleid van de beheerder met betrekking tot de ESG risico's in hun beleggingsproces meegenomen.

Activiteiten 2020

Het bestuur heeft in de vergadering van 26 mei 2020 het MVB-beleid vastgesteld. Het bestuur wil vanuit zijn missie om voor alle belanghebbenden een duurzaam en betrouwbaar pensioenfonds te zijn, dit koppelen aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om het beleggingsbeleid naar de toekomst een meer duurzaam karakter te geven. In de erkenning dat (maatschappelijke) waardecreatie op de lange termijn het leidend principe is, mag worden aangenomen dat de uitvoering van het MVB-beleid geen nadelige financiële gevolgen zal hebben. Met BNP Paribas is voor de praktische uitvoering een activiteitenkalender afgestemd. Het bestuur wordt regelmatig op de hoogte gehouden door de werkgroep ESG (bestaande uit drie bestuursleden), die een brug is tussen het bestuur en de BCC.

Eind 2020 heeft het bestuur geconcludeerd dat het wenselijk was om externe ondersteuning te zoeken om te helpen bij het verder brengen van het beleid en het implementeren van het MVB-beleid in de beleggingsportefeuille. Het bestuur heeft besloten om Sprenkels & Verschuren als adviseur aan te stellen.

Toekomst Pensioenfonds

Sinds 1 juli 2018 heeft het pensioenfonds de status 'gesloten fonds'. De uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds liep door tot en met 31 december 2020 om uitvoering te kunnen blijven geven aan Garantieregeling I.

Sinds 2014 wordt de toekomst van het pensioenfonds halfjaarlijks gemonitord met behulp van de kwetsbaarheidsmatrix waarvoor de circulaire 'krimpende en gesloten fondsen' (2013) van DNB als uitgangspunt heeft gediend. Het einde van de uitvoeringsovereenkomst was voor het bestuur in 2020 aanleiding om de toekomst van het pensioenfonds weer diepgaand te bespreken. In het verslagjaar is op basis van de nieuwe situatie per 1 januari 2021 de SWOT-analyse geactualiseerd, een analyse gemaakt van de uitvoerings- en vermogensbeheerkosten, en zijn de pensioenuitkomsten van de deelnemers geraamd ingeval van een overgang naar een ander pensioenfonds of een verzekeraar. De uitkomsten van deze analyses hebben hun weerslag gevonden in de rapportage Toekomst Pensioenfonds Staples daterend 17 maart 2020. De conclusie van het rapport was dat de zelfstandige voortzetting van het pensioenfonds de belangen van de deelnemers nog steeds het beste dient. Een beëindiging wordt voorbereid zodra op basis van de kwetsbaarheidsmatrix zelfstandige voortzetting onder druk komt te staan of er een alternatieve uitvoeringsvorm is die de belangen van de deelnemers beter dient.

Op 5 juni 2019 zijn de hoofdlijnen van het Pensioenakkoord gepresenteerd. Op 6 juli 2020 heeft minister Koolmees de uitwerking van dit pensioenakkoord aan de Tweede Kamer gestuurd. Het nieuwe pensioenstelsel biedt perspectief op een koopkrachtig pensioen dat directer meebeweegt met de ontwikkeling van de economie. Pensioenen kunnen eerder (volledig) worden geïndexeerd als het goed gaat, maar worden ook eerder gekort bij economische tegenwind. Het nieuwe stelsel heeft ook als doel 'pensioen' transparanter, persoonlijker te maken, en sluit beter aan bij ontwikkelingen in de maatschappij en arbeidsmarkt. Solidariteit en collectiviteit blijven belangrijke uitgangspunten. Belangrijke verandering is dat de nieuwe pensioenregeling niet meer werkt met 'aanspraak op pensioen' voor deelnemers en dus ook niet meer met 'verplichtingen' voor pensioenfonds. Aan deelnemers wordt gecommuniceerd wat het persoonlijk voor hen gereserveerde vermogen is en hoeveel pensioen zij op basis daarvan kunnen verwachten.

Het pensioenakkoord wordt in 2021 uitgewerkt in wetgeving die per 1 januari 2023 van kracht wordt. Er wordt een overgangperiode van 4 jaar voorzien, zodat in 2027 alle pensioenfondsen over zijn naar het nieuwe stelsel. Veel moet nog worden uitgewerkt, waaronder de regels die gaan gelden voor gesloten fondsen zoals ons pensioenfonds. Op een themadag in december 2020 heeft het bestuur het pensioenakkoord besproken. Nauwgezet is geanalyseerd wat het pensioenakkoord inhoudt en welke mogelijkheden en kansen het biedt voor ons pensioenfonds. Alle opties worden opgehouden tot de wetgeving definitief is. In voorbereiding daarop worden de mogelijke scenario's doorgerekend op effecten voor de deelnemers, zodat het pensioenfonds goed voorbereid is als de wetgeving definitief wordt en tijdig adequate besluitvorming kan plaatsvinden.

Ontwikkelingen na balansdatum

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De Nederlandsche Bank heeft aangekondigd dat de rentetermijnstructuur de komende jaren in vier stappen wordt gewijzigd; de door de Commissie Parameters in 2019 geadviseerde nieuwe Ultimate Forward Rate (UFR) methode wordt vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke jaarlijkse stappen ingevoerd.

In de hierna opgenomen tabel wordt de impact van de wijziging op de financiële positie van het Pensioenfonds getoond als per 31 december 2020 reeds rekening was gehouden met de rentetermijnstructuur op basis van de methodiek vanaf 1 januari 2021 (de eerste stap). Tevens wordt de impact op de financiële positie getoond, indien de nieuwe methodiek op 31 december 2020 reeds in zijn geheel zou zijn geïntroduceerd.

Financiële positie 31 december 2020	Rentetermijnstructuur 31 december 2020		
	UFR einde 2020	UFR primo 2021	UFR primo 2024
Vermogen	942.575	942.575	942.575
Technische Voorzieningen	781.769	787.339	806.030
Eigen vermogen	160.806	155.236	136.545
Actuele nominale dekkingsgraad	120,6%	119,7%	116,9%

Bestuurlijke activiteiten

Het pensioenfonds heeft een dynamische renterisicoafdeckingsstrategie, waarbij geldt dat bij overschrijding van dekkingsgraad op basis van de swaprente (marktwaarde) het strategische renteafdeckingspercentage wordt aangepast. Deze situatie deed zich voor per 30 november 2020, 31 januari 2021, 28 februari 2021, 31 maart 2021 en 30 april 2021 bij een marktdekkingsgraad van resp. 115,3%, 117,3%, 121,2%, 124,0% en 126%. Naar aanleiding van deze laatste overschrijding is het feitelijke afdeckingspercentage gewijzigd van 82,0% in 88% met een daarbij behorende bandbreedte van de renteafdekking van 85,5% - 90,5%.

Daarnaast is in enkele stappen de omvang van de rendementsportefeuille verlaagd van oorspronkelijk 43% naar 31% per 30 april 2021 met de daarbij behorende bandbreedte van 28,5% - 33,5%.

Samenvatting eindrapportage van de visitatiecommissie

Ontegengesteld was 2020 een bijzonder jaar, gedomineerd door een pandemie die ons allen op een bepaalde manier heeft getroffen. Dat gold ook voor pensioenfondsen Staples. Het bestuur en de overige organen hebben sinds maart 2020 moeten overschakelen op digitaal vergaderen. Uit de evaluaties die het bestuur structureel uitvoert, blijkt dat ondanks een periode van gewinning de effectiviteit en de slagkracht van het bestuur niet zijn aangetast. Het thuiswerken betrof niet alleen de organen van het fonds, maar ook de bestuursondersteuning en de uitvoeringsorganisaties. Op de dienstverlening aan de deelnemers heeft dit geen impact gehad.

Door de ontwikkelingen op de financiële markten is de dekkingsgraad in de eerste helft van het jaar teruggelopen tot een niveau onder het vereist eigen vermogen. Het fonds heeft daardoor bij DNB een herstelplan moeten indienen. De positieve ontwikkelingen van zowel de rente als de aandelenbeurzen hebben echter tot een vlot herstel geleid en de verwachting is dat het fonds medio 2021 weer zal voldoen aan de wettelijke eisen rond het vereist eigen vermogen.

Belangrijke thema's voor het fonds waren de verdere implementatie van IORP-II, de verdieping van de toekomstvisie en de uitwerking van het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen.

In het verslagjaar zijn de sleutelfunctiehouders, na toetsing door DNB, benoemd en zijn de sleutelfuncties verder uitgewerkt. De commissie heeft een formele rapportage van de sleutelfunctiehouder actuarieel en risicobeheer ontvangen. Van de sleutelfunctiehouder interne audit is nog geen rapportage beschikbaar. Het bestuur werkt aan een gewijzigde invulling van de sleutelfunctie interne audit. De commissie beveelt aan om in het schriftelijke beleid vast te leggen hoe en met welke frequentie de rapportages zullen gaan plaatsvinden en dit op korte termijn in te vullen.

De discussie over de toekomst van het pensioenfonds is voor het bestuur opnieuw een van de belangrijkste agendapunten geweest. Aan de hand van de kwetsbaarheidsmatrix wordt de kwetsbaarheid van het fonds gemonitord en periodiek beoordeeld. Het nieuwe pensioenstelsel brengt echter een andere dimensie in deze discussie vanwege de mogelijke eindigheid van het huidige FTK. Na verkennende gesprekken heeft het bestuur besloten om in 2021 een aantal diepgaandere en kwantitatieve analyses te doen van de hoofdrichtingen. Hiervoor is het van groot belang om niet alleen helder te hebben naar welke indexatieambitie gestreefd wordt maar ook om te weten wat een acceptabele alternatieve ambitie is als de ontwikkeling van de reële dekkingsgraad tegenzit. Daarbij is het nodig om de mening van de deelnemers te peilen. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan deze vragen te beantwoorden om in dit stadium een goede belangenafweging te kunnen maken en om in een verdergaand stadium snel de beslissing te kunnen nemen. Daarnaast adviseert de commissie om een plan van aanpak voor het nieuwe pensioenstelsel op te stellen en in 2021 een educatieplan te organiseren waarbij in verschillende sessies de diverse dimensies van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel kunnen worden belicht. De andere betrokken partijen, waaronder het VO, dienen hierin tijdig te worden betrokken.

In het afgelopen jaar heeft het bestuur, onder aanvoering van de ESG-commissie, een plan gemaakt om het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) verder uit te werken. Dit betreft naast de invulling van het beleggingsbeleid ook het voldoen aan de verplichtingen die volgen uit diverse Nederlandse en Europese richtlijnen en het IMVB-convenant.

De voortgang is echter niet volgens het plan van het bestuur verlopen. Eind 2020 heeft het bestuur helaas moeten ervaren dat de ondersteuning vanuit de fiduciair manager op dit onderwerp onvoldoende was. Het bestuur heeft daarop besloten om de ESG-commissie uit te breiden en een externe adviseur te vragen om het fonds op dit onderwerp te ondersteunen.

Aandachtspunt vanuit de visitatiecommissie is dat het belangrijk is om met de fiduciair manager heldere afspraken te maken over welk type onderwerpen zij geacht worden het fonds te informeren, adviseren en/of ondersteunen. Hierbij gaat het met name over onderwerpen die verder gaan dan alleen het beleggings-technische aspect.

De beslissingen van het bestuur hebben ertoe geleid dat het fonds aan de MVB-gerelateerde verplichtingen van 2020 heeft kunnen voldoen. Daarnaast is in maart 2021 invulling gegeven aan de vereisten onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). De visitatiecommissie adviseert om vanwege de toenemende wettelijke en maatschappelijke verplichtingen hierop voldoende snelheid te betrachten. Daarnaast blijft het van belang om stappen te zetten om het geformuleerde MVB-beleid verder te expliciteren en te implementeren in de beleggingsportefeuille.

Conform de wettelijke taak is de commissie nagegaan in hoeverre het fonds voldoet aan de Code Pensioenfondsen. De commissie heeft een overzicht uit maart 2021 ontvangen waarin het fonds aangeeft in hoeverre voldaan wordt aan de normen uit de Code Pensioenfondsen. Volgens dit overzicht wordt grotendeels aan de normen voldaan. De samenstelling van het bestuur is niet meer conform de diversiteitsnormen omdat het jongste bestuurslid inmiddels ouder is dan 39 jaar. In het VO ontbreekt een vrouw. Bij iedere vacature wordt actief gezocht naar kandidaten die een bijdrage leveren aan de diversiteit.

Gedurende de visitatieperiode heeft de commissie meerdere keren contact gehad met het dagelijks bestuur van het pensioenfonds. In deze gesprekken kwamen de actuele bestuurlijke onderwerpen aan de orde. Daarnaast heeft de commissie, net als voorgaande jaren, gesprekken gevoerd met enkele bestuursleden en het verantwoordingsorgaan.

Wij bedanken alle betrokkenen voor de inzet en medewerking bij deze visitatie, en hebben deze als plezierig en constructief ervaren.

De visitatiecommissie,
Op 26 mei 2021,

Drs. Els Janssen MPLA
Drs. Elvin van den Hoek AAG CPE
Ir. Niek Swagers

Reactie van het bestuur op het samenvattend oordeel van de visitatiecommissie

Het bestuur heeft kennisgenomen van de eindrapportage van de visitatiecommissie en waardeert het algemene oordeel. Wij hebben de geformuleerde aanbevelingen kritisch bekeken en van een eerste reactie voorzien. Hierbij merken wij op dat een aantal onderwerpen al extra aandacht heeft gekregen dan wel dat hierop inmiddels actie is genomen. Het bestuur zal de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen in het najaar van 2021 met de visitatiecommissie bespreken. Wij spreken onze waardering uit voor de deskundige en efficiënte wijze waarop de visitatiecommissie het onderzoek heeft uitgevoerd.

Verklaring van het Verantwoordingsorgaan

Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) beoordeelt het door het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Staples (Bestuur) uitgevoerde beleid, de gemaakte beleidskeuzes en de naleving van principes van goed pensioenbestuur. Uitgangspunt daarbij is de vraag of het Bestuur bij de genomen besluiten op een evenwichtige wijze met de belangen van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever rekening heeft gehouden. Het VO is paritair samengesteld, met een evenredige verdeling van vertegenwoordigers van werkgever, deelnemers en gepensioneerden.

Wij stellen vast dat er sprake is van een goede samenwerking met het Bestuur. Er is ruimte voor een positief kritische dialoog; alle vergaderstukken, beleidsnotities, verslagen, besluitenlijsten, presentaties van externe deskundigen etc. zijn voor ons volledig en tijdig toegankelijk. Vertegenwoordigers van het VO worden in de gelegenheid gesteld seminars bij te wonen van de Pensioenfederatie en/of DNB. Daarmee wordt actieve betrokkenheid van individuele VO leden bij actuele pensioen-gerelateerde onderwerpen gestimuleerd.

Het VO volgt de gedachteswisselingen binnen het Bestuur nauwgezet, niet alleen inhoudelijk, maar ook voor wat betreft de wijze waarop besluitvorming tot stand komt. Voor ons oordeel is doorslaggevend of het Bestuur bij haar besluitvorming heeft voldaan aan de opdracht tot een evenwichtige belangenafweging, zoals omschreven in artikel 9 lid 3 van de statuten. Daarnaast heeft het VO een aantal (wettelijke) adviesrechten. Deze adviesrechten zijn vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement onder "Verantwoordingsorgaan".

Covid 19

De wereldwijde uitbraak van de Covid 19 pandemie begin 2020 heeft grote invloed gehad op het reilen en zeilen van het Fonds. Bijeenkomsten van Bestuur en andere organen konden niet meer fysiek plaatsvinden, maar werden gehouden met behulp van elektronische media zoals Zoom of MS Teams. In het eerste kwartaal was sprake van een plotselinge en sterke daling van de actuele dekkingsgraad als gevolg van de wereldwijde daling van de aandelenkoersen, de dalende rentes en de verdergaande voortzetting van de monetaire verruimingspolitiek door o.a. de ECB. Binnen één maand daalde de dekkingsgraad met meer dan 10%. Op grond daarvan werd het in de ABTN opgenomen **crisisplan** in werking gesteld. Dit plan stelt het Bestuur in staat om - in geval van plotselinge daling van de dekkingsgraad- op korte termijn ingrijpende maatregelen te treffen om verdere daling te beperken resp. herstel te bevorderen. Omdat de beleidsdekkingsgraad onder het wettelijk vereiste minimum was gedaald, was het Fonds daarnaast verplicht een **Herstelplan** in te dienen bij de toezichthouder, De Nederlandse Bank (DNB).

Nu het jaar voorbij is (en Covid 19 nog niet) kan worden vastgesteld dat de dekkingsgraad fors is hersteld; zelfs zodanig dat het Bestuur aan het eind van het jaar het besluit kon nemen over te gaan tot een (gedeeltelijke) indexering van de pensioenen en de pensioenaanspraken. Daaruit kan de conclusie worden getrokken dat de beschermingsmaatregelen zoals spreiding van de beleggingen en (gedeeltelijke) afdekking van risico's goed hebben gewerkt.

Werkzaamheden van het Verantwoordingsorgaan:

Het afgelopen jaar heeft het VO desgevraagd over de volgende onderwerpen geadviseerd:

- Het voorgenomen besluit tot invoering van een gewijzigd beloningsbeleid voor Bestuurders en Leden van het VO;
- De voorgenomen wijziging van Statuten en Huishoudelijk Reglement als gevolg van de gewijzigde status van het Fonds als gesloten fonds.

Het Verantwoordingsorgaan heeft gedurende 2020 vijf maal (via MS Teams) vergaderd. Vergaderrooster en agenda's van de vergaderingen zijn gewoonlijk afgestemd op het vergaderrooster en de agenda's van de vergaderingen van het Bestuur. Het is gebruikelijk dat de vergaderingen van het VO (gedeeltelijk) worden bijgewoond door de voorzitter en/of secretaris van het Bestuur.

De kernpunten waarop het VO zich in het overleg met de afvaardiging van het Bestuur het afgelopen jaar heeft gericht vatten wij hieronder samen:

Toekomst van het Staples Pensioenfonds:

Vanaf 1 juli 2018 heeft het Fonds formeel de status van een “gesloten fonds”. Dat gegeven, plus het feit dat het fonds door DNB al eerder was aangemerkt als een z.g. “kwetsbaar” fonds heeft de volle aandacht van zowel het Bestuur als het VO. Binnen het Bestuur is dan ook al geruime tijd een **Commissie Toekomst** bezig alle mogelijkheden die zich bij verschillende omstandigheden (kunnen) voordoen te inventariseren. Daarbij komen zaken aan de orde als:

- Alternatieve uitvoeringsvormen (APF, BPF, Verzekeraar);
- Bestuursmodellen/Governance;
- Kosten.

De commissie legt haar bevindingen vast in een dynamisch document, dat -evenals de z.g. “Kwetsbaarheidsmatrix”- halfjaarlijks wordt geactualiseerd en daarna binnen het bestuur wordt besproken. Samen met de door de extern adviseur van het Bestuur opgestelde en geactualiseerde Buy-out Monitor komt het Bestuur dan tot een oordeel over de toekomst van het Fonds. Alle telkens terugkerende afwegingen binnen het Bestuur bevestigen nog steeds het standpunt dat het voortzetten van het fonds in de huidige vorm vooralsnog de voorkeur geniet. Het belangrijkste criterium daarbij is de vraag in hoeverre het mogelijk is/blijft om de ambitie voor het handhaven van een koopkrachtbestendig pensioen (inclusief z.g. “inhaalindexatie”) te kunnen blijven waarborgen. Het VO heeft het Bestuur gevraagd zorgvuldig aandacht te besteden aan evenwichtige afweging van belangen én risico’s voor de verschillende groepen belanghebbenden (leeftijdscohorten). Mede in verband daarmee heeft het bestuur besloten in de loop van 2021 over te gaan tot het inventariseren van de **risicobereidheid** van alle betrokken deelnemers. Het VO volgt dit proces kritisch.

Beleggingsbeleid:

Het beleggingsbeleid is in beginsel gebaseerd op twee pijlers: risico spreiding en rendement op lange termijn. Daarnaast werden de mogelijkheden bestudeerd om te voldoen aan de aangepaste eisen met betrekking tot **maatschappelijk verantwoord** beleggen (MVB). In dat kader heeft het Fonds zich aangesloten bij het betreffende covenant van de Pensioenfederatie. De daarbij geldende criteria zijn afgestemd met de internationale eisen m.b.t. ESG (Environment, Social en Governance). Naast deze aanpassingen evalueert het Bestuur regelmatig de prestaties van verschillende fondsbeheerders.

Pensioenadviseurs en -uitvoerders:

Het Bestuur laat zich bij de uitvoering van haar taken bijstaan door een aantal externe adviseurs, waaronder Willis Towers Watson voor actuariële zaken en de Blue Sky Group voor de pensioenadministratie. Daarbij is het goed vast te stellen dat van deze uitbestedingspartners jaarlijks de prestaties worden geëvalueerd ten opzichte van eerder overeengekomen normen/verwachtingen.

Wet- en Regelgeving:

IORPII:

In het kader van aangepaste internationale regelgeving m.b.t. pensioenen is het Bestuur overgegaan tot het instellen van z.g. “sleutelfunctiehouders”. Dat zijn bestuursleden met als specifieke aandachtsgebieden de beheersing van risico’s, actuariële zaken en interne audit.

Pensioenakkoord:

Zoals bekend is er na intensief en langdurig overleg op landelijk niveau een Pensioenakkoord gesloten tussen sociale partners. Doel daarvan is het zodanig aanpassen van het huidige pensioenstelsel (Nieuw Financieel Toetsingskader) dat het beter toekomstbestendig is en dat schokken beter kunnen worden opgevangen. Momenteel is het nog niet helemaal duidelijk wat de gevolgen zijn, vooral omdat er veel zaken zijn die nog verder concreet moeten worden uitgewerkt. Dat geldt temeer voor de z.g. “gesloten fondsen” zoals ons fonds. Daarbij speelt een veelheid van factoren een rol, waaronder een zo goed mogelijke afweging van alle voor- en nadelen per deelnemersgroep en daarbinnen per leeftijdscohort.

Jaarverslag 2020:

Het VO heeft kennisgenomen van het jaarverslag van de Stichting Pensioenfonds Staples over 2020 en van diverse documenten, waaronder de rapportage van de Visitatie Commissie, het verslag van de externe accountant en het verslag van de certificerend actuaaris.

Conclusie/Oordeel

Wij mogen vaststellen dat het Bestuur erin is geslaagd op adequate wijze om te gaan met de uitdagingen als gevolg van Covid 19. Er is snel en doeltreffend geschakeld. De blik wás op de lange termijn gericht en dat is - ondanks de uitdagingen op de korte termijn- zo gebleven.

Het afgelopen jaar heeft wederom sterk in het teken heeft gestaan van vooral de discussie over de toekomst van het fonds, de beheersing van risico's en daarmee de toekomstbestendigheid van de ingegane en nog niet ingegane pensioenuitkeringen. Dat heeft veel tijd en inspanning van het Bestuur gevraagd.

Wij kunnen vaststellen dat het Bestuur het VO in ruime mate heeft "meegenomen" in het doorlopende proces van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming . Mede daarop baseren wij ons oordeel dat daarbij sprake is geweest van een evenwichtige afweging van belangen van alle betrokkenen.

Amsterdam 27 mei 2021

Huib Winkel, voorzitter
Gerrit Altena, secretaris
Dick de Rooij
Bram Mol
Roland Pauptit
Jeffrey van der Sloot

Reactie van het bestuur op de conclusie/oordeel van het verantwoordingsorgaan

Het bestuur verwelkomt het positieve oordeel van het verantwoordingsorgaan in het jaarverslag en bedankt het verantwoordingsorgaan voor de goede samenwerking in 2020 en gaat ervan uit dat deze op dezelfde wijze wordt bestendigd.

Jaarrekening 2020

Balans per 31 december

(na resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019
Activa		
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
• Vastgoedbeleggingen (1)	61.156	61.056
• Aandelen (2)	228.909	209.056
• Vastrentende waarden (3)	622.054	610.462
• Derivaten (4)	14.602	13.175
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	926.721	893.749
Herverzekeringsdeel technische voorziening (5)	10.941	11.856
Vorderingen en overlopende activa (6)	5.793	8.835
Liquide middelen (7)	5.228	1.279
Totaal activa	948.683	915.719
Passiva		
Stichtingskapitaal en reserves (8)		
• Overige reserves	160.806	140.044
Technische voorziening voor risico pensioenfonds (9)	781.769	767.150
Derivaten (4)	529	5.475
Schulden en overlopende passiva (10)	5.579	3.050
Totaal passiva	948.683	915.719

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 53 tot en met 60.

Staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019
Baten en lasten pensioenactiviteiten		
Premies voor risico pensioenfonds (11)	3.708	182
Waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds, per saldo (12)	-1.131	7.316
Waardeoverdrachten voor risico deelnemers, per saldo (12)	-	-7.578
Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds		
• Pensioenopbouw (13)	-2.896	-155
• Toeslagen (14)	-1.822	-8.507
• Rentetoevoeging (15)	2.389	1.595
• Wijziging rekenrente (16)	-70.180	-82.708
• Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (17)	33.761	34.163
• Pensioenrechten waardeoverdrachten, per saldo (18)	1.382	249
• Wijziging actuariële grondslagen (19)	19.909	-
• Overige mutaties technische voorziening (20)	2.838	-7.179
Totaal mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds	-14.619	-62.542
Pensioenuitkeringen (21)	-31.788	-32.533
Mutatie technische voorziening voor risico deelnemers (22)	-	6.373
Herverzekeringen (23)	-601	303
Pensioenuitvoeringskosten (24)	-1.405	-1.602
Overige baten pensioenactiviteiten (25)	2.100	-
Totaal baten en lasten pensioenactiviteiten	-43.736	-90.081
Baten en lasten beleggingsactiviteiten		
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds (26)	64.485	108.103
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers (26)	13	1.289
Totaal baten en lasten beleggingsactiviteiten	64.498	109.392
Resultaat	20.762	19.311

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 71 tot en met 77.

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	3.683	-113
Ontvangen waardeoverdrachten	7.529	1
Ontvangen uitkeringen herverzekering	333	463
Betaalde pensioenuitkeringen	-31.967	-32.417
Betaalde waardeoverdrachten	-1.138	-7.784
Betaalde premies en koopsommen herverzekering	-89	-77
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-1.537	-1.618
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-23.186	-41.545
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen beleggingen	265.015	217.967
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	16.659	18.744
Aankopen, verkopen en afwikkeling derivaten, per saldo	33.778	-12.642
Aankopen beleggingen	-286.171	-178.246
Mutatie banktegoeden beleggingen	208	-1.299
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-2.354	-2.358
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	27.135	42.166
Mutatie liquide middelen	3.949	621
Liquide middelen begin van het jaar	1.279	658
Liquide middelen eind van het jaar	5.228	1.279
Mutatie liquide middelen	3.949	621

Toelichting algemeen

Activiteiten

Het doel van Stichting Pensioenfonds Staples, statutair gevestigd te Maastricht (hierna: het pensioenfonds), is het verlenen van pensioenaanspraken en het doen van pensioenuitkeringen aan (aspirant-)deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, een en ander overeenkomstig de pensioenreglementen. Het beleid en de kernactiviteiten van het bestuur zijn beschreven in de actuariële- en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het pensioenfonds is als ondernemingspensioenfonds ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41079169.

Pensioenregeling

Vanaf 1 juli 2018 is het pensioenfonds een gesloten fonds. De VPL regeling is nog voortgezet tot eind 2020.

Ouderdomspensioen (basisregeling)

De premievrije aanspraken op ouderdomspensioen zijn gebaseerd op een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Het ouderdomspensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt. De deelnemers kunnen het ouderdomspensioen eerder laten ingaan, en wel op zijn vroegst op de eerste dag van de maand waarin de 60-jarige leeftijd wordt bereikt. Op de pensioendatum kan het opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk worden geruild voor extra ouderdomspensioen. Omgekeerd kan het opgebouwde ouderdomspensioen gedeeltelijk worden geruild voor extra partnerpensioen. Indien op pensioendatum geen partner aanwezig is, wordt automatisch het volledige partnerpensioen omgezet in extra ouderdomspensioen.

Beschikbare-premieregeling

De beschikbare-premieregeling is een excedentregeling voor deelnemers die een salaris hadden dat boven het maximum pensioengevend salaris van EUR 82.700 uitkwam. Op pensioendatum kan het gevormde pensioenspaarkapitaal worden aangewend voor de aankoop van extra ouderdomspensioen en extra partnerpensioen. Vanaf 1 juli 2018 vinden er geen stortingen meer plaats in de beschikbare-premieregeling.

In 2019 heeft de werkgever besloten om de beschikbare premieregeling per 1 december 2019 te beëindigen. De kosten voor deze regeling nemen te veel toe om de regeling - gezien het beperkte aantal deelnemers - voort te zetten. Deelnemers aan de regeling hebben de keuze gekregen om hun kapitaal per 1 december 2019 om te zetten in pensioenaanspraken bij het fonds, of het kapitaal over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder. De inkoop van de aanspraken en de overdracht naar de andere pensioenuitvoerder zijn binnen boekjaar 2019 uitgevoerd. Deze collectieve waardeoverdracht is ter beoordeling voorgelegd aan DNB. DNB heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de collectieve overdracht.

Partnerpensioen

Het partnerpensioen geldt voor de nagelaten partner van een deelnemer.

Wezenpensioen

Het wezenpensioen wordt uitgekeerd bij overlijden van de deelnemer. Het wezenpensioen wordt verdubbeld indien er geen (bijzonder) partnerpensioen (meer) wordt uitgekeerd.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitgekeerd zolang de arbeidsongeschiktheid duurt, maar uiterlijk tot de normpensioendatum. Dit is de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. Het pensioen is gelijk aan een percentage van het deel van het pensioengevend salaris dat uitgaat boven het maximum WIA-loon. Deelnemers die onder de WIA meer dan 35% arbeidsongeschikt worden, hebben recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw tot de pensioendatum. De hoogte van de voortgezette pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. Deze regeling blijft van kracht voor deelnemers die op 30 juni 2018 arbeidsongeschikt waren. Daarnaast kunnen deelnemers die op 1 juli 2018 reeds ziek waren nog aanspraak maken op de regeling als zij aansluitend aan hun ziekte een WIA-uitkering ontvangen

(uitlooprisico). Voor de overige deelnemers is het arbeidsongeschiktheidsrisico per 1 juli 2018 overgenomen door de nieuwe pensioenuitvoerder.

Pensioenspaarregeling

Tot 1 januari 2008 bestond voor alle deelnemers de mogelijkheid om op vrijwillige basis de niet benutte pensioenspaarruimte te gebruiken door een percentage van het pensioengevend salaris te storten in de pensioenspaarregeling. Het opgebouwde kapitaal wordt op pensioendatum of bij eerder vertrek omgezet in een verhoging van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen. Vanaf 1 januari 2008 zijn stortingen in deze vrijwillige pensioenregeling niet meer mogelijk.

In 2019 heeft de werkgever besloten om de pensioenspaarregeling per 1 december 2019 te beëindigen. De kosten voor deze regeling nemen te veel toe om de regeling - gezien het beperkte aantal deelnemers - voort te zetten. De kapitalen van de deelnemers zijn per 1 december 2019 omgezet in pensioenaanspraken bij het fonds. De inkoop van de aanspraken zijn binnen boekjaar 2019 uitgevoerd. Deze collectieve waardeoverdracht is ter beoordeling voorgelegd aan DNB. DNB heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de collectieve overdracht.

Toeslagen

Het pensioenfonds streeft ernaar de premievrije pensioenrechten (gewezen deelnemers) en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de prijsindex voor alle huishoudens afgeleid, zoals gepubliceerd door het CBS.

De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat geen recht op toeslagen bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagen kunnen worden verleend. Het bestuur beslist jaarlijks of de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd, maar deze wordt gefinancierd vanuit het overrendement en de algemene reserve. De toeslagverlening is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds en vindt alleen plaats voor zover deze toekomstbestendig is, dat wil zeggen dat de toeslag naar verwachting ook in de toekomst kan worden toegekend.

Bij de besluitvorming wordt uitgegaan van de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% wordt geen toeslag toegekend. Bij een beleidsdekkingsgraad tussen 110% en een nader te bepalen bovengrens wordt toeslagverlening naar rato toegepast. Bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan de bovengrens vindt volledige toeslagverlening plaats. De bovengrens wordt zodanig vastgesteld dat aan de eis van toekomstbestendigheid van de toeslagverlening wordt voldaan. Het bestuur laat jaarlijks een haalbaarheidstoets uitvoeren om de waarschijnlijkheid van het toeslagpotentieel vast te stellen.

Herverzekering

Het contract met de herverzekeraar is per 1 juli 2018 beëindigd. Vanaf deze datum is het overlijdenrisico en de dekking van arbeidsongeschiktheidsrisico niet langer verzekerd. Voor deelnemers die per 1 juli 2018 reeds ziek waren is het zogenaamde uitlooprisico voor arbeidsongeschiktheid nog wel verzekerd.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfondsen (RJ 610).

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling, dat wil zeggen de veronderstelling dat de continuïteit gewaarborgd is en de activiteiten in de afzienbare toekomst zullen worden voortgezet.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het verslagjaar 2020, dat is geëindigd op 31 december 2020.

De jaarrekening luidt in euro's.

Schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarrekening is het maken van schattingen en veronderstellingen noodzakelijk. De schattingen en veronderstellingen hebben invloed op de toepassing van grondslagen en de waardering van activa en verplichtingen. De schattingen en daaraan ten grondslag liggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. Vooral de waardering van de technische voorziening en (in mindere mate) de waardering van de beleggingen zijn gebaseerd op schattingen en veronderstellingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Ten behoeve van de oordeelsvorming en het maken van schattingen wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen. De aard van oordelen en schattingen en de onderliggende veronderstellingen is, voor zover noodzakelijk geacht voor het vereiste inzicht in het vermogen, vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien. Een herziening van een schatting heeft dikwijls ook gevolgen voor waardering en resultaatbepaling in toekomstige perioden.

Schattingswijzigingen

Voor de berekening van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen worden de overlevingsgrondslagen volgens de actuele AG prognosetafels gehanteerd. In 2020 zijn de overlevingsgrondslagen geactualiseerd en is overgegaan van de AG prognosetafels 2018 naar de AG prognosetafels 2020. Het effect op de technische voorziening bedraagt EUR 13.414 duizend (vrijval). Hierop worden correcties toegepast in verband met afwijkende overlevingskansen van de populatie van het pensioenfonds ten opzichte van de overlevingskansen van de totale bevolking. Voor de correctiefactoren wordt het Willis Towers Watson model gehanteerd. In 2020 is overgegaan van het Willis Towers Watson model 2018 naar het Willis Towers Watson model 2020. Het effect op de technische voorziening bedraagt EUR 6.495 duizend (vrijval).

Verwerking

De belangrijkste activa en verplichtingen van het pensioenfonds zijn respectievelijk de beleggingen en de technische voorziening. De beleggingen bestaan volledig uit financiële activa en derivaten. Deze worden in de balans opgenomen respectievelijk van de balans verwijderd op transactiedatum (datum van koop of verkoop). Dit is het moment waarop de toekomstige economische voordelen en de risico's verbonden aan het financiële instrument worden overgedragen. Pensioenverplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment van toekenning of overdracht van de pensioenrechten. Zij worden van de balans verwijderd op het moment van uitkering of overdracht van de pensioenrechten.

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Presentatiewijziging beleggingen

Met betrekking tot de presentatie van de beleggingen heeft in beperkte mate herrubricering plaatsgevonden bij vastgoedbeleggingen naar regio, aandelen naar sector en regio, vastrentende waarden naar samenstelling, resterende looptijd en regio en derivaten naar looptijden.

Presentatie beleggingen en beleggingsopbrengsten

De beleggingen bestaan voor een deel uit participaties in beleggingsfondsen. De participaties worden in de balans gerubriceerd naar de aard van de onderliggende beleggingen van de beleggingsfondsen. Waardeveranderingen van participaties in beleggingsfondsen worden in de staat van baten en lasten opgenomen onder indirecte beleggingsopbrengsten. Zij bestaan uit de directe en indirecte opbrengsten van de onderliggende beleggingen. Door beleggingsfondsen uitgekeerde dividenden worden gepresenteerd onder directe beleggingsopbrengsten.

Waardering beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde, vermeerderd met de transactiekosten. Vervolgens worden de beleggingen gewaardeerd tegen

marktwaarde. De marktwaarde is het bedrag waarvoor een actief of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn. De marktwaarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, tenzij anders vermeld.

Participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de berekende intrinsieke waarde op balansdatum of de meest recent beschikbare intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op basis van de marktwaarde van de onderliggende activa en verplichtingen.

Waardeveranderingen beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen, inclusief derivaten. Alle waardeveranderingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als opbrengst beleggingen direct in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Valutakoersverschillen bij de omrekening van activa en verplichtingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen onder de post waarop de activa en verplichtingen betrekking hebben.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vastgoedbeleggingen

De marktwaarde van aandelen van vastgoedfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum.

Aandelen

De marktwaarde van de (onderliggende) aandelen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum. Indien aandelen niet-beursgenoteerd zijn of indien de koersvorming niet representatief is, wordt de marktwaarde getaxeerd. De taxatie is gebaseerd op recente marktinformatie.

Vastrentende waarden

De marktwaarde van de (onderliggende) beursgenoteerde vastrentende waarden is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. De marktwaarde van andere directe vastrentende beleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en aflossingen contant te maken op basis van actuele markttrente, rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd van de belegging.

Derivaten

Derivaten zijn afgeleide financiële instrumenten, waarvan de waarde afhankelijk is van één of meer onderliggende primaire financiële instrumenten. Derivaten bevatten rechten en verplichtingen waardoor één of meer van de financiële risico's waaraan de onderliggende primaire financiële instrumenten onderhevig zijn tussen partijen worden overgedragen. Derivaten leiden bij het aangaan van de transactie niet of tot een relatief gering vermogensbeslag.

Basisvormen van derivaten zijn swaps, forwards, futures en opties. Het onderliggende primaire financiële instrument kan onder meer een valutaproduct, een aandelenproduct of een renteproduct zijn.

Het pensioenfonds maakt gebruik van de volgende derivaten: valutatermijncontracten, aandelenfutures, interest rate swaps en obligatiefutures.

Een valutatermijncontract is een contract waarbij de verplichting wordt aangegaan om een bepaalde valuta te verkopen en een andere valuta te kopen op een vooraf vastgestelde datum en tegen een vooraf vastgestelde (termijn)koers.

Een aandelenfuture is een op een beurs verhandelbaar termijncontract met verplichte levering van aandelen op een vooraf vastgestelde datum en tegen een vooraf vastgestelde prijs. Naast futures met als onderliggende waarde een specifiek aandeel bestaan ook aandelenindexfutures. Dit zijn futures met als onderliggende waarde

een bepaalde aandelenindex. Het verschil tussen het niveau van de aandelenindex dat is vastgelegd in het futurecontract en het werkelijke niveau van de index wordt afgerekend (cash settlement).

Een interest rate swap of renteswap is een contract waarbij wordt overeengekomen om gedurende een vooraf vastgestelde periode rentestromen in dezelfde valuta te ruilen. Bij de meeste renteswaps wordt een variabele rente geruild tegen een vaste rente. De variabele rente is gebaseerd op de geldmarktrente, waarbij als referentie Euribor of Eonia wordt gehanteerd. De vaste rente is meestal gebaseerd op de marktrente van staatsobligaties.

Een obligatiefuture is een op een beurs verhandelbaar termijncontract met verplichte levering van fictieve staatsobligaties op een vooraf vastgestelde datum en tegen een vooraf vastgestelde prijs. Veel voorkomende obligatiefutures in de Europese handel zijn Bundfutures. De onderliggende waarde van een Bundfuture is een fictieve Duitse staatsobligatie met een looptijd van 10 jaar. Het verschil tussen de prijs van de obligatie die is vastgelegd in het futurecontract en de werkelijke prijs wordt afgerekend (cash settlement).

Derivaten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde contracten is dit de beursprijs per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde contracten is de waardering gebaseerd op recente marktinformatie (zoals valutakoersen, rentecurves en indexen), als input voor de gehanteerde gangbare waarderingmodellen.

Herverzekeringsdeel technische voorziening

Herverzekeringscontracten worden opgenomen voor de actuarieel bepaalde contante waarde van de verzekerde uitkeringen, volgens de grondslagen van het pensioenfonds, onder aftrek van een eventuele waardevermindering, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid. De geamortiseerde kostprijs komt in het algemeen overeen met de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De technische voorziening wordt actuarieel berekend en wordt vastgesteld op basis van de nominaal verworven pensioenrechten, voor zover zij onvoorwaardelijk zijn. Dit betekent dat de voorwaardelijke toekomstige toeslagen niet in de voorziening zijn begrepen, maar de op balansdatum toegezegde toeslagen wel in de voorziening wordt opgenomen. De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum.

De voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen is de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenrechten. Daarin is begrepen de toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers.

De voorziening met betrekking tot arbeidsongeschiktheidspensioen is de contante waarde van de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de verplichtingen aan bij het pensioenfonds aangemelde arbeidsongeschikte deelnemers, nog niet aangemelde arbeidsongeschikte deelnemers en zieke deelnemers die naar verwachting arbeidsongeschikt zullen worden verklaard. Bij de vaststelling van de voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt geen rekening gehouden met revalideringskansen. Voor zieke deelnemers wordt een voorziening opgenomen ter grootte van tweemaal de opslag in de jaarpremie.

De belangrijkste actuariële grondslagen en veronderstellingen zijn:

- rekenrente volgens actuele rentetermijnstructuur DNB (ongewijzigd);
- levensverwachting volgens AG-prognosetafels 2020 met fondsspecifieke correctiefactoren op de overlevingskansen gebaseerd op het Willis Towers Watson model 2020 (2019: AG-prognosetafels 2018 en correctiefactoren Willis Towers Watson model 2018);

- actieve deelnemers en gewezen deelnemers volgens onbepaalde partnersysteem, waarbij factoren volgens het bepaalde partnersysteem worden gehanteerd, en pensioengerechtigden volgens bepaalde partnersysteem (ongewijzigd);
- verschil leeftijd man en vrouw drie jaar (ongewijzigd);
- administratiekosten en excassokosten totaal 4,5% van de technische voorziening (ongewijzigd).

Uit de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2020 kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 0,1% worden afgeleid (2019: 0,6%).

De voor de berekening van de technische voorziening gehanteerde rentetermijnstructuur DNB betreft voor looptijden tot en met 20 jaar de marktrente op de interbancaire swapmarkt. Voor looptijden langer dan 20 jaar wordt de swapcurve per balansdatum aangepast door de onderliggende éénjaarsforwardrente te extrapoleren naar een lange termijn verwacht renteniveau, de zogenoemde ultimate forward rate (UFR).

De UFR wordt vastgesteld als 120-maands voortschrijdend gemiddelde van de werkelijke 1-jaar 20-jaarsforwardrentes. In de door DNB gevolgde methodiek beweegt de rente vanaf 21 jaar geleidelijk in de richting van de UFR, doordat de forwardrente wordt gemiddeld met de UFR. De UFR bedraagt ultimo 2020 1,8% (2019: 2,1%).

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling vloeien voor het merendeel voort uit de voor de beleggingen en de technische voorziening gehanteerde waarderingsgrondslagen. Voor een aantal posten worden de grondslagen voor resultaatbepaling hierna (nader) uiteengezet.

Directe beleggingsopbrengsten

Rente wordt ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarop deze betrekking heeft. Dividend wordt in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van beschikbaarstelling. Voor beursgenoteerde aandelen is dit de datum waarop een aandeel ex dividend noteert.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen, inclusief derivaten. Alle waardeveranderingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als opbrengst beleggingen direct in de staat van baten en lasten opgenomen.

Premies

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd. Premiekortingen en extra premies worden verwerkt in de periode waarin aan de daarvoor overeengekomen voorwaarden wordt voldaan. Dit is de periode waarin de premiekorting of extra premie onvoorwaardelijk is geworden.

Waardeoverdrachten

Waardeoverdrachten worden in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Mutatie technische voorziening

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw met betrekking tot ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt toegerekend aan de periode waarin de opbouw van de pensioenrechten plaatsvindt. De verplichtingen met betrekking tot

arbeidsongeschiktheidspensioen worden opgenomen in de periode waarin deze ontstaan. De toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin de arbeidsongeschiktheid ontstaat.

Toeslagen

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van toeslagverlening wordt in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen.

Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode. De rentetoevoeging wordt berekend over het gemiddelde van de stand van de voorziening primo periode en de stand van de voorziening ultimo periode, de laatste exclusief het effect van de toeslagverlening en het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen.

Wijziging rekenrente

Het effect van de verandering van de rekenrente op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de staat van baten en lasten opgenomen.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval van de technische voorziening wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode waarin de lasten bij de berekening van de voorziening waren voorzien.

Pensioenrechten waardeoverdrachten

De met waardeoverdrachten samenhangende toevoeging en onttrekking aan de technische voorziening worden in de rekening van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Wijziging actuariële grondslagen

Het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de staat van baten en lasten opgenomen.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Herverzekeringen

Herverzekeringsuitkeringen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Winst aandelen worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin zij bekend worden.

Kosten

Kosten worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Onder liquide middelen worden verstaan banktegoeden die niet het karakter hebben van beleggingen.

Toelichting op de balans per 31 december

(bedragen in duizenden euro's)

Activa

1 Vastgoedbeleggingen

	2020	2019
Totaal	61.156	61.056

De portefeuille vastgoedbeleggingen bestaat (nagenoeg) volledig uit beleggingen in beursgenoteerde vastgoedondernemingen.

De samenstelling van de onderliggende portefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) naar regio is als volgt:

	2020	2019
Azië exclusief Japan	0,3%	2,5%
Europa (EU landen)	17,7%	14,5%
Europa (niet EU landen)	0,6%	1,8%
Noord-Amerika	58,1%	55,8%
Pacific	23,3%	25,4%
Totaal	100,0%	100,0%

2 Aandelen

	2020	2019
Aandelen	195.811	176.606
Aandelenbeleggingsfondsen	33.098	32.450
Totaal	228.909	209.056

De aandelenportefeuille, inclusief de onderliggende portefeuilles van de aandelenfondsen, kan verder als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Beursgenoteerd	228.909	209.056
Totaal	228.909	209.056

De totale aandelenportefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) kan als volgt worden gespecificeerd per sector:

	2020	2019
Basismaterialen	4,9%	4,6%
Communicatie diensten	9,6%	8,5%
Cyclische consumptiegoederen	13,1%	10,8%
Defensieve consumptiegoederen	7,3%	7,6%
Energie	3,0%	5,4%
Financiële dienstverlening	13,9%	18,2%
Gezondheidszorg	11,9%	11,5%
Industrie	9,5%	10,6%
Nutsbedrijven	3,1%	3,4%
Technologie	22,9%	19,1%
Overig	0,8%	0,3%
Totaal	100,0%	100,0%

De samenstelling van de onderliggende portefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) naar regio is als volgt:

	2020	2019
Azië exclusief Japan	11,0%	10,6%
Europa (EU landen)	15,8%	17,3%
Europa (niet EU landen)	3,6%	4,6%
Midden- en Zuid-Amerika	1,5%	1,5%
Noord-Amerika	56,9%	55,1%
Pacific	10,5%	10,2%
Overig	0,7%	0,7%
Totaal	100,0%	100,0%

De volgende aandelen(beleggingsfondsen) maken meer dan 5% uit van de totale portefeuille aandelen:

	2020	2019
Wellington Emerging Markets Research Equity Fund	33.098	-
Acadian Emerging Markets Equity UCITS II	-	32.450

3 Vastrentende waarden

	2020	2019
Obligaties	329.572	321.586
Obligatiefondsen	248.442	244.954
Hoogrentend obligatiefondsen	36.903	35.126
Onderhandse lening	1.733	2.703
Obligatieleningen (Mortgage Backed Securities)	363	514
Herverpakte schuldtitels (Asset Backed Securities)	44	374
Banktegoeden in rekening-courant	4.997	5.205
Totaal	622.054	610.462

De resterende looptijd van de portefeuille vastrentende waarden, inclusief de onderliggende portefeuilles van de obligatiefondsen, gebaseerd op de contractuele aflossingsdata op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) is als volgt:

	2020	2019
Korter dan 1 jaar	4,5%	7,5%
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	32,4%	35,9%
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	31,7%	31,2%
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	15,8%	11,4%
Langer dan 20 jaar	15,6%	14,0%
Totaal	100,0%	100,0%

De kredietwaardigheid van de totale portefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) kan als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
AAA-rating	26,9%	24,9%
AA-rating	15,4%	15,9%
A-rating	11,4%	14,2%
BBB-rating	19,6%	18,6%
Lagere rating dan BBB	12,9%	12,8%
Geen rating	13,8%	13,6%
Totaal	100,0%	100,0%

De indeling van de portefeuille is gebaseerd op de gepubliceerde credit ratings van één van de volgende ratingbureaus: Standard & Poor's, Moody's en Fitch. In geval alle drie bureaus een rating geven, is de op één na hoogste gehanteerd. In geval twee van deze kredietbeoordelaars een rating geven, is de hoogste van de twee gehanteerd. Indien slechts één van deze bureaus een rating geeft, is vanzelfsprekend deze rating gehanteerd.

De investeringen in hypothecaire leningen van EUR 73.001 duizend (2019: EUR 71.640 duizend) hebben betrekking op een tweetal beleggingsfondsen. De onderliggende hypothecaire leningen (woninghypotheken) hebben geen rating en zijn dan ook begrepen in het deel van de portefeuille vastrentende waarden zonder rating. Deze beleggingsfondsen hebben evenmin een officiële rating. Op basis van een intern model van de beheerders van de beleggingsfondsen is de indicatieve rating AA.

De samenstelling van de totale portefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) naar regio is als volgt:

	2020	2019
Azië exclusief Japan	1,5%	1,4%
Europa (EU landen)	56,4%	57,0%
Europa (niet EU landen)	2,1%	2,6%
Midden- en Zuid-Amerika	1,9%	1,7%
Noord-Amerika	22,6%	22,9%
Pacific	1,4%	13,2%
Overig	14,1%	1,2%
Totaal	100,0%	100,0%

De volgende obligaties (exclusief onderliggende obligaties van beleggingsfondsen) maken meer dan 5% uit van de totale portefeuille vastrentende waarden:

	2020	2019
Aeam European Credit Fund	93.933	91.186
Barings European Loan Fund	40.841	39.860
Ninety One Global Strategy Fund - Emerging Markets Local Currency	40.668	42.268
Dynamic Debt Fund I Acc USD		
Aeam Dutch Mortgage Fund	37.279	36.721
Nomura Funds Ireland - Nomura US High Yield Bond F	36.903	35.126
BNG Bank	36.165	23.770
PVF Particuliere Hypothekenfonds	35.722	34.919
Staatsobligaties Nederland	34.319	42.095

Een deel van de obligatieportefeuille met een totale marktwaarde van EUR nihil (2019: EUR 3.700 duizend) is gestort in een gesepareerd depot als zekerheid voor derivaten met een negatieve marktwaarde. Deze obligaties staan niet ter vrije beschikking van het pensioenfonds.

4 Derivaten

Derivaten met een positieve marktwaarde zijn als een actiefpost in de balans opgenomen en derivaten met een negatieve marktwaarde zijn onder de verplichtingen opgenomen.

	Activa	Passiva	Per saldo
2020			
Valutatermijncontracten	2.066	-78	1.988
Interest rate swaps	12.536	-451	12.085
Totaal	14.602	-529	14.073
2019			
Valutatermijncontracten	2.689	-	2.689
Interest rate swaps	10.486	-5.475	5.011
Totaal	13.175	-5.475	7.700

Het volgende overzicht geeft inzicht in de portefeuille derivaten per balansdatum:

		2020		2019
	Contract- omvang	Markt- waarde	Contract- omvang	Markt- waarde
Valutatermijncontracten				
Verkocht	231.366	1.988	204.614	2.689
Aandelenfutures				
Gekocht	-	-	-	-
Interest rate swaps				
Gekocht	112.000	12.085	133.000	5.011
Obligatiefutures				
Gekocht	10.788	-	15.056	-
Verkocht	6.048	-	12.294	-

Valutatermijncontracten zijn in dit overzicht aangeduid als verkocht indien de positie in euro's long is en de positie in vreemde valuta's short is. De valutatermijncontracten zijn afgesloten met het doel om het valutarisico af te dekken.

Als gekocht aangeduide interest rate swaps zijn zogenoemde receiver swaps, waarbij een vaste rente wordt ontvangen en een variabele rente wordt betaald. Door middel van de portefeuille interest rate swaps wordt het rentemismatchrisico gedeeltelijk afgedekt.

De afgesloten futures (aandelenfutures en obligatiefutures) dienen de rendementsdoelstelling.

De futures zijn beursgenoteerd en de overige derivatencontracten zijn niet-beursgenoteerd.

De portefeuille gekochte interest rate swaps is als volgt samengesteld naar looptijden:

		2020		2019
	Contract- omvang	Markt- waarde	Contract- omvang	Markt- waarde
Korter dan 10 jaar	-	-	-	-
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	30.000	2.298	30.000	-1.117
Langer dan 20 jaar	82.000	9.787	103.000	6.128
Totaal	112.000	12.085	133.000	5.011

De andere contracten hebben een (resterende) looptijd korter dan een jaar.

De volgende tegenpartijen maken meer dan 5% uit van de totale (positieve) marktwaarde van de derivatenportefeuille:

	2020	2019
JP Morgan	7.467	2.462
Bank of America	3.012	2.584
BNP Paribas	2.413	-
Natwest Markets	1.594	-
Royal Bank of Scotland	-	8.024

Voor derivatencontracten met een positieve marktwaarde zijn zekerheden verkregen in de vorm van staatsobligaties met ten minste een AA-rating tot een bedrag van totaal EUR 12.900 duizend (2019: EUR 11.200 duizend). Voor derivatencontracten met een negatieve marktwaarde zijn zekerheden gegeven tot een bedrag van totaal EUR nihil (2019: EUR 3.700 duizend).

5 Herverzekeringsdeel technische voorziening

Hieronder is de gekapitaliseerde waarde van de herverzekeringscontracten opgenomen.

	2020	2019
Risicoverzekering	96	120
Garantiecontracten	10.845	11.736
Totaal	10.941	11.856

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn gedeeltelijk herverzekerd.

Een gedeelte van het ouderdomspensioen en partnerpensioen met betrekking tot in het verleden gedane pensioentoezeggingen is ondergebracht bij verzekeringsmaatschappijen. Het betreffen garantiecontracten die premievrij zijn. In een aantal van deze contracten is een winstdelingsclausule opgenomen. Een deel van de hieruit

resulterende uitkeringen wordt door de verzekeraars aan het pensioenfonds uitgekeerd en een deel wordt rechtstreeks aan de pensioengerechtigden uitgekeerd. Indien sprake is van toeslagverlening betaalt het pensioenfonds de hiervoor benodigde koopsom aan de verzekeraars. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter.

De mutaties kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
Stand begin van het jaar	11.856	11.911
Rentetoevoeging	-13	-10
Wijziging rekenrente	184	274
Uitkeringen herverzekering	-345	-379
Wijzigingen actuariële grondslagen	-126	-
Overige mutaties, per saldo	-615	60
Balanswaarde eind van het jaar	10.941	11.856

Het herverzekeringsdeel technische voorziening heeft een langlopend karakter.

6 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

	2020	2019
Werkgevers	344	458
Nog te ontvangen (uitvoerings)kosten werkgever	2.100	-
Collectieve waardeoverdracht risico deelnemers	-	7.521
Totaal vorderingen pensioenen	2.444	7.979
Af te wikkelen beleggingstransacties	2.329	-
Dividend	740	473
Dividendbelasting	6	128
Omzetbelasting	81	140
Overige vorderingen en overlopende activa	193	115
Totaal vorderingen beleggingen	3.349	856
Totaal	5.793	8.835

7 Liquide middelen

Liquide middelen worden onderscheiden van banktegoeden die het karakter hebben van beleggingen of direct beschikbaar zijn om te worden belegd. Deze posten zijn begrepen in vastrentende waarden.

	2020	2019
Banktegoeden in rekening-courant	5.228	1.279
Totaal	5.228	1.279

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar. Het pensioenfonds heeft een kredietfaciliteit bij de huisbankier van EUR 6.000 duizend (2019: EUR 6.000 duizend).

Passiva

8 Stichtingskapitaal en reserves

Overige reserves

	2020	2019
Stand begin van het jaar	140.044	120.733
Resultaat	20.762	19.311
Stand eind van het jaar	160.806	140.044

Het stichtingskapitaal bedraagt (ongewijzigd) EUR 453,78 en is gestort bij oprichting. De vermogenspositie wordt toegelicht in de risicoparagraaf op pagina 64 tot en met 70.

9 Technische voorziening voor risico pensioenfonds

	2020		2019	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Actieve deelnemers	54	-	60	93
Arbeidsongeschikte deelnemers	54	16.766	58	16.233
Gewezen deelnemers	4.441	304.853	4.617	282.148
Ingegaan ouderdomspensioen (inclusief overbruggingspensioen)	2.868	325.888	2.905	333.380
Ingegaan partnerpensioen	1.392	100.551	1.414	102.195
Ingegaan wezenpensioen	15	46	18	66
Totaal pensioenuitkeringen	8.824	748.104	9.072	734.115
Administratiekosten en excassokosten		33.665		33.035
Totaal	8.824	781.769	9.072	767.150

De technische voorziening met betrekking tot arbeidsongeschikte deelnemers bestaat uit:

	2020	2019
Opgebouwde pensioenrechten ouderdomspensioen	7.312	6.967
Toekomstige premievrije opbouw pensioenrechten ouderdomspensioen	2.855	2.649
Ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen	6.599	6.617
Totaal	16.766	16.233

De waarde van de technische voorziening naar resterende looptijd is als volgt:

	2020	2019
Korter dan 1 jaar	33.568	34.308
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	128.185	130.441
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	146.241	146.896
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	228.335	224.232
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	142.330	134.048
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	71.232	66.249
Langer dan 40 jaar	31.878	30.976
Totaal	781.769	767.150

De mutaties in de voorziening zijn als volgt:

	2020	2019
Stand begin van het jaar	767.150	704.608
Pensioeninkoop VPL en individuele toezeggingen werkgever	2.896	155
Inkomende waardeoverdrachten	6	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.388	-249
Rentetoevoeging	-2.389	-1.595
Wijziging rekenrente	70.180	82.708
Toeslagverlening	1.822	8.507
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-32.320	-32.709
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-1.441	-1.454
Wijziging actuariële grondslagen	-19.909	-
Actuariële resultaten	-2.270	846
Omzetting pensioenspaarkapitaal in pensioenrechten	-	6.300
Overige mutaties	-568	33
Stand eind van het jaar	781.769	767.150

Uit de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2020 kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 0,1% worden afgeleid. Ultimo 2019 was de afgeleide rekenrente 0,6%.

10 Schulden en overlopende passiva

	2020	2019
Waardeoverdracht	1	-
Herverzekeraar	20	90
Pensioenuitkeringen	37	23
Niet opgevraagde pensioenen	533	739
Belastingen en premies sociale verzekeringen	706	693
Overige schulden en overlopende passiva	181	452
Totaal schulden en overlopende passiva pensioenen	1.478	1.997
Af te wikkelen beleggingstransacties	3.273	289
Overige schulden en overlopende passiva	828	764
Totaal schulden en overlopende passiva beleggingen	4.101	1.053
Totaal	5.579	3.050

De schuld aan herverzekeraar heeft ultimo 2020 betrekking op vooruitontvangen uitkeringen 2021 (2019: betrekking op koopsom toeslagen 2020).

Het onder niet opgevraagde pensioenen opgenomen bedrag van EUR 533 duizend (2019: EUR 739 duizend) heeft volledig betrekking op afkopen van (kleine) pensioenen.

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Overige informatie beleggingen

Beleggingsportefeuille

De totale beleggingsportefeuille bedraagt EUR 925.440 duizend (2019: EUR 888.077 duizend) en is als volgt samengesteld:

	2020	2019
Vastgoedbeleggingen	61.156	61.056
Aandelen	228.909	209.056
Vastrentende waarden	622.054	610.462
Derivaten activa	14.602	13.175
Derivaten passiva	-529	-5.475
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	926.192	888.274
Vorderingen	3.349	856
Schulden	-4.101	-1.053
Totaal	925.440	888.077

Marktwaaarde beleggingen voor risico pensioenfonds

De beleggingen kunnen overeenkomstig RJ 290.916 als volgt worden ingedeeld naar de categorieën afgeleid van genoteerde marktprijzen, onafhankelijke taxaties, netto-contante-waardeberekeningen en andere geschikte methoden:

	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Netto- contante waarde	Andere geschikte methoden	Totaal
2020					
Vastgoed	61.140	-	-	16	61.156
Aandelen	228.908	-	-	1	228.909
Vastrentende waarden	584.599	-	1.733	35.722	622.054
Derivaten activa	-	-	14.602	-	14.602
Derivaten passiva	-	-	-529	-	-529
Totaal	874.647	-	15.806	35.739	926.192
2019					
Vastgoed	60.988	-	-	68	61.056
Aandelen	209.052	-	-	4	209.056
Vastrentende waarden	572.840	-	2.703	34.919	610.462
Derivaten activa	-	-	13.175	-	13.175
Derivaten passiva	-	-	-5.475	-	-5.475
Totaal	842.880	-	10.403	34.991	888.274

Mutaties beleggingen voor risico pensioenfonds

	Vastgoed	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
2020				
Balanswaarde begin van het jaar	61.056	209.056	610.462	880.574
Aankopen	40.837	60.688	187.383	288.908
Verkopen	-33.105	-54.171	-180.068	-267.344
Waardeveranderingen	-7.632	13.336	5.280	10.984
Verandering lopende rente			-795	-795
Mutatie liquiditeiten			-208	-208
Balanswaarde eind van het jaar	61.156	228.909	622.054	912.119
2019				
Balanswaarde begin van het jaar	51.048	180.844	586.866	818.758
Aankopen	22.200	10.944	144.693	177.837
Verkopen	-25.114	-27.625	-157.779	-210.518
Waardeveranderingen	12.922	44.893	35.183	92.998
Verandering lopende rente			-176	-176
Mutatie liquiditeiten			1.675	1.675
Balanswaarde eind van het jaar	61.056	209.056	610.462	880.574

Derivaten zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

(Langlopende) contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een overeenkomst betreffende pensioenuitvoering en bestuursondersteuning afgesloten voor de periode tot en met 31 december 2021. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt EUR 938 duizend (2019: EUR 914 duizend).

Risicobeheer

In het bestuursverslag worden de belangrijke risico's die het pensioenfonds loopt besproken, wordt ingegaan op de risicohouding en wordt het beleid beschreven dat wordt gevoerd om deze risico's te beheersen. In deze paragraaf van de jaarrekening worden voornamelijk de financiële risico's beschreven en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico van het pensioenfonds is het solvabiliteitsrisico. Dit is het risico dat het fonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. De solvabiliteit wordt gemeten aan de hand van het verschil tussen het aanwezig eigen vermogen en het vereist eigen vermogen. Daarnaast wordt de (nominale) dekkinggraad als solvabiliteitsratio gehanteerd. De nominale dekkinggraad is de verhouding tussen de nettoactiva en het totaal van de technische voorzieningen (technische voorziening voor risico pensioenfonds en technische voorziening voor risico deelnemers).

Het vereist eigen vermogen wordt berekend op basis van een scenarioanalyse zoals gebruikt in de standaardmethode voor de solvabiliteitstoets van DNB.

Het surplus van het aanwezig eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen bedraagt EUR 47.304 duizend (2019: EUR 22.941 duizend):

	2020	2019
Vereiste buffers		
• Rentemismatchrisico	42	6.727
• Vastgoedrisico en aandelenrisico	80.626	80.013
• Valutarisico	29.594	30.020
• Commodityrisico	-	-
• Kredietrisico	40.711	42.067
• Verzekeringstechnisch risico	23.090	22.584
• Liquiditeitsrisico	-	-
• Concentratierisico	-	-
• Operationeel risico	-	-
• Actief risico	5.425	7.879
Totaal	179.488	189.290
Diversificatie van risico's	-65.986	-72.187
Totaal vereist eigen vermogen	113.502	117.103
Aanwezig eigen vermogen	160.806	140.044
Surplus	47.304	22.941

In voorgaand overzicht worden de vereiste buffers voor de onderscheiden risico's en het diversificatie-effect weergegeven. Het vereist eigen vermogen van EUR 113.502 duizend (2019: EUR 117.103) is gebaseerd op de strategische beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar, die bepalend is voor de vermogenstoets van DNB. De hiermee overeenkomende nominale dekkinggraad bedraagt 114,5% (2019: 115,3%). De actuele nominale dekkinggraad bedraagt 120,6% (2019: 118,3%).

De ontwikkeling van de nominale dekkingsgraad kan als volgt worden geanalyseerd:

	2020	2019
Dekkingsgraad begin van het jaar	118,3%	117,0%
Premies	0,0%	0,0%
Pensioenuitkeringen	0,8%	0,8%
Toeslagverlening pensioenrechten	-0,3%	-1,4%
Resultaat beleggingen	8,4%	15,4%
Rentetoevoeging technische voorziening	0,3%	0,0%
Wijziging rekenrente technische voorziening	-9,9%	-12,2%
Wijziging actuariële grondslagen	3,1%	0,0%
Overig	-0,1%	-1,3%
Dekkingsgraad eind van het jaar	120,6%	118,3%

De in de berekening van de nominale dekkingsgraad van 120,6% (2019: 118,3%) opgenomen technische voorziening voor risico pensioenfonds is vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur DNB. Hieruit kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 0,1% (2019: 0,6%) worden afgeleid.

Het minimaal vereist eigen vermogen, uitgaande van een minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,0%, bedraagt EUR 31.271 duizend (2019: EUR 30.686 duizend).

De beleidsdekkingsgraad bedraagt 112,4% (2019: 117,6%). De beleidsdekkingsgraad is de (voortschrijdend) gemiddelde nominale dekkingsgraad van de laatste 12 maanden.

De beleidsdekkingsgraad is bepalend voor:

- de toetsing aan het (strategisch) vereist eigen vermogen;
- het toepassen van eventuele kortingen;
- het indexeringsbeleid.

Op basis van de toetsing van de beleidsdekkingsgraad aan de met het (strategisch) vereist vermogen overeenkomende dekkingsgraad wordt vastgesteld of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert en een herstelplan moet indienen bij DNB. Het herstelplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

De beleidsdekkingsgraad is 2,1 procentpunten lager (2019: 2,3 procentpunten hoger) dan de met het (strategisch) vereist vermogen overeenkomende dekkingsgraad.

Voor het bepalen van de reële dekkingsgraad worden de pensioenverplichtingen contant gemaakt tegen de reële rente. De reële rente wordt berekend door de nominale rekenrente volgens de rentetermijnstructuur DNB te verminderen met de geschatte inflatiecomponent. Deze benaderingswijze wordt gebruikt omdat de reële rentetermijnstructuur niet rechtstreeks kan worden gebaseerd op marktinformatie.

De reële dekkingsgraad bedraagt 94,6% (2019: 92,5%) en is gebaseerd op een afgeleide reële marktrente van negatief 1,3% (2019: negatief 0,8%).

Het solvabiliteitsrisico wordt hierna toegelicht aan de hand van de in de solvabiliteitstoets van DNB onderkende risico's. Met uitzondering van het operationele risico, worden deze risico's aangemerkt als financiële risico's.

Rentemismatchrisico

Rentemismatchrisico is het verschil in rentegevoeligheid tussen de portefeuille vastrentende waarden en de technische voorziening voor risico pensioenfonds. De rentegevoeligheid van de technische voorziening is als gevolg van de langere looptijden hoger dan die van de portefeuille obligaties. Een daling van de marktrente leidt tot een stijging van de waarde van de technische voorziening, die slechts voor een deel wordt gecompenseerd door een stijging van de waarde van de portefeuille obligaties.

Door afdekking van het rentemismatchrisico is de vermogenspositie van het pensioenfonds minder gevoelig voor de ontwikkeling van de marktrente. Het rentemismatchrisico wordt afgedekt door middel van interest rate swaps.

Het volgende overzicht van de looptijden van de portefeuille vastrentende waarden (nagenoeg alleen obligaties op basis van doorkijk), de technische voorziening en de portefeuille interest rate swaps geeft op hoofdlijnen inzicht in het rentemismatchrisico:

	Vastrentende waarden	Technische voorziening	Positie vóór rente- derivaten	Interest rate swaps	Netto positie
2020					
Korter dan 1 jaar	27.054	-33.568	-6.514	-112.000	-118.514
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	198.905	-128.185	70.720	-	70.720
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	192.918	-146.241	46.677	-	46.677
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	96.132	-228.335	-132.203	32.298	-99.905
Langer dan 20 jaar	94.892	-245.440	-150.548	91.787	-58.761
Totaal	609.901	-781.769	-171.868	12.085	-159.783
2019					
Korter dan 1 jaar	45.292	-34.308	10.984	-133.000	-122.016
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	216.202	-130.441	85.761	-	85.761
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	187.727	-146.896	40.831	-	40.831
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	68.379	-224.232	-155.853	28.883	-126.970
Langer dan 20 jaar	84.540	-231.273	-146.733	109.128	-37.605
Totaal	602.140	-767.150	-165.010	5.011	-159.999

In vorenstaand overzicht is geen rekening gehouden met posities in obligatiefutures.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten aan de hand van de modified duration. Dit is de met de contante waarde van rente en aflossing gewogen gemiddelde looptijd in jaren. De duration mismatch is het verschil tussen de duration van de pensioenverplichtingen en de naar omvang (ten opzichte van de pensioenverplichtingen) gewogen duration van de vastrentende waarden.

De modified duration van de portefeuille vastrentende waarden en de technische voorziening en de duration mismatch zijn als volgt:

	2020	2019
Vastrentende waarden inclusief rentederivaten	12,5	11,8
Gewogen ten opzichte van technische voorziening	8,5	8,2
Technische voorziening	15,7	15,3
Mismatch	7,2	7,1

Bij de berekening van de modified duration van de vastrentende waarden worden high yield bonds en emerging market debt buiten beschouwing gelaten.

Bij een rentestijging daalt de waarde van de vastrentende waarden minder dan de waarde van de technische voorziening, waardoor de dekkingsgraad verbetert. Bij een rentedaling stijgt de waarde van de vastrentende waarden minder dan de waarde van de technische voorziening, waardoor de dekkingsgraad verslechtert.

De som van deze factoren resulteert bij een daling van de nominale marktrente met 1,0 procentpunt in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 18 procentpunten (2019: ongeveer 18 procentpunten). Een stijging van de nominale marktrente met 1,0 procentpunt daarentegen resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 19 procentpunten (2019: ongeveer 19 procentpunten).

Hiervoor is ervan uitgegaan dat de marktrente voor alle looptijden in gelijke mate stijgt of daalt. Er kan echter sprake zijn van verschillen in de rentebeweging voor verschillende looptijden. De lange rente kan bijvoorbeeld sterker stijgen of dalen dan de korte rente. Veranderingen in de rentecurve worden niet gemeten aan de hand van de modified duration, maar hebben wel invloed op de rentemismatch.

Vastgoedrisico en aandelenrisico

Vastgoedrisico is het risico dat de waarde van vastgoed en vastgoedaandelen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Informatie over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost vastgoed. De portefeuille vastgoedbeleggingen maakt ongeveer 7% (2019: ongeveer 7%) uit van de totale beleggingen.

In de solvabiliteitstoets van DNB wordt uitgegaan van een waardeschok van beursgenoteerd vastgoed van 30% en niet-beursgenoteerd vastgoed van 15%. Een hiermee overeenkomende waardedaling van de vastgoedbeleggingen resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 2 procentpunten (2019: ongeveer 2 procentpunten). Een hiermee overeenkomende waardestijging van deze beleggingen daarentegen resulteert in een verbetering van de dekkingsgraad met ongeveer 2 procentpunten (2019: ongeveer 2 procentpunten).

Aandelenrisico is het risico dat de waarde van aandelen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Informatie over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost aandelen. De aandelenportefeuille maakt ongeveer 25% (2019: ongeveer 24%) uit van de totale beleggingsportefeuille.

In de solvabiliteitstoets van DNB wordt uitgegaan van een waardeschok van beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten van 30%, beursgenoteerde aandelen opkomende markten van 40% en niet-beursgenoteerde aandelen (private equity) van eveneens 40%. Een hiermee overeenkomende waardedaling van de totale aandelenportefeuille, rekening houdend met de positie in aandelenfutures, resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 9 procentpunten (2019: ongeveer 8 procentpunten). Een hiermee overeenkomende waardestijging van de portefeuille aandelen, eveneens rekening houdend met de positie in aandelenfutures, resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 9 procentpunten (2019: ongeveer 8 procentpunten).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van beleggingen verandert als gevolg van veranderingen in valutakoersen.

Van de beleggingen (exclusief de derivatenposities) luidt omgerekend EUR 439.327 duizend (2019: EUR 421.812 duizend) in een andere valuta dan de euro.

De valutapositie op basis van doorkijk (uitgedrukt in euro's) kan als volgt worden geanalyseerd:

	Vastgoed	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal	Valuta-afdekking	Netto positie
2020						
Amerikaanse dollar	34.938	135.183	131.970	302.091	-228.765	73.326
Japanse yen	6.694	15.656	-	22.350	-	22.350
Britse pond	2.958	9.018	6.556	18.532	-12.498	6.034
Overige valuta's	10.772	51.202	34.380	96.354	1.590	97.944
Totaal	55.362	211.059	172.906	439.327	-239.673	99.654

	Vastgoed	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal	Valuta-afdekking	Netto positie
2019						
Amerikaanse dollar	33.473	116.388	129.951	279.812	-193.401	86.411
Japanse yen	6.858	14.307	-	21.165	-	21.165
Britse pond	3.191	9.908	6.997	20.096	-19.236	860
Overige valuta's	14.434	47.520	38.785	100.739	-1.314	99.425
Totaal	57.956	188.123	175.733	421.812	-213.951	207.861

In de solvabiliteitstoets van DNB wordt uitgegaan van een waardeschok van de na afdekking resterende positie in vreemde valuta's van ontwikkelde markten ten opzichte van de euro van 20%. De positie in vreemde valuta's van opkomende markten wordt geschokt met 35%. Hiermee overeenkomende dalingen van de valutakoersen ten opzichte van de euro resulteren in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 6 procentpunten (2019: ongeveer 7 procentpunten). Hiermee overeenkomende stijgingen van de valutakoersen resulteren in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 6 procentpunten (2019: ongeveer 7 procentpunten).

Commodityrisico

Commodityrisico is het risico dat de waarde van commoditybeleggingen verandert als gevolg van veranderingen in de marktprijzen van onderliggende grondstoffen. Het fonds belegt niet in commodities of commodityderivaten, zodat geen sprake is van commodityrisico.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat tegenpartijen hun contractuele verplichtingen aan het pensioenfonds of de beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds participeert niet nakomen. Informatie over de kredietwaardigheid van de portefeuille op basis van credit ratings en over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost vastrentende waarden. Ongeveer 25% (2019: ongeveer 25%) van de totale portefeuille heeft de hoogste rating AAA en ongeveer 15% (2019: ongeveer 16%) van de portefeuille heeft de AA-rating. Voor derivaten met een positieve marktwaarde zijn zekerheden verkregen in de vorm van staatsobligaties met ten minste een AA-rating.

Verzekeringstechnisch risico

Het belangrijkste verzekeringstechnisch risico is het langlevensrisico. Dit is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld bij de vaststelling van de premie en de berekening van de technische voorziening. Door toepassing van de AG-prognosetafels 2020 met correcties voor ervaringssterfte wordt rekening gehouden met een toekomstige verbetering van de levensverwachting. Dit neemt niet weg dat een grote mate van onzekerheid bestaat met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de levensverwachting.

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het risico van arbeidsongeschiktheid (gedeeltelijk) herverzekerd.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om op korte termijn aan de verplichtingen (voornamelijk de pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen. Dit risico is onder normale omstandigheden nagenoeg afwezig, omdat de pensioenuitkeringen voor een belangrijk deel kunnen worden voldaan uit de ontvangen premies en directe beleggingsopbrengsten en bovendien verreweg het grootste deel van de beleggingsportefeuille bestaat uit liquide vermogenstitels. Dit neemt niet weg dat ingenomen derivatenposities kunnen leiden tot de contractuele verplichting tot bijstorting. Feitelijk is het liquiditeitsrisico geen onderdeel van het solvabiliteitsrisico, namelijk het risico dat het pensioenfonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. Wel is het zo dat een gedwongen verkoop op korte termijn van illiquide beleggingen veelal een ongunstige prijs tot gevolg heeft, waardoor op de verkoop verlies wordt geleden. Het totaal van de illiquide beleggingen maakt ongeveer 8% (2019: ongeveer 8%) uit van de totale portefeuille beleggingen. Het liquiditeitsrisico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

Concentratierisico

Concentratierisico kan optreden als een goede spreiding van beleggingen of pensioenverplichtingen ontbreekt. In het standaardmodel van DNB voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is het concentratierisico gelijkgesteld aan nihil. Het pensioenfonds voldoet aan deze veronderstelling van een voldoende gediversifieerde beleggingsportefeuille en een voldoende evenwichtige demografische opbouw van de populatie. In de toelichting op de balanspost vastrentende waarden zijn de posten die meer dan 5% uitmaken van de totale obligatieportefeuille vermeld. Nederlandse staatsleningen en een zevental beleggingsfondsen maken gezamenlijk ongeveer 57% (2019: ongeveer 53%) uit van de totale obligatieportefeuille. De derivaten met een positieve marktwaarde betreffen voor 99% (2019: 99%) vier (2019: drie) tegenpartijen. Het concentratierisico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico dat optreedt bij de uitvoering van de pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Dit risico wordt beperkt door de ISAE 3402-rapportages die het pensioenfonds van de diverse uitvoerders ontvangt. Op grond van de Pensioenwet mag het operationeel risico in de solvabiliteitstoets van DNB op nihil worden gesteld, mits geen sprake is van een verhoogd risico. In 2020 (en 2019) is aan deze voorwaarde voldaan.

Actief risico

Actief risico is het risico dat het rendement van een beleggingsportefeuille afwijkt van de voor deze beleggingsportefeuille gehanteerde benchmark. Op basis van een ALM-studie wordt een strategische beleggingsmix bepaald. Ter beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten wordt voor de afzonderlijke beleggingscategorieën binnen de totale beleggingsportefeuille een benchmark bepaald, die worden geaggregeerd op portefeuilleniveau.

Door middel van zowel actief beheer van de onderscheiden afzonderlijke beleggingsportefeuilles per assetcategorie (selectie van individuele vermogenstitels) als actief beheer van de totale portefeuille (afwijking van de strategische mix) wordt actief risico aangegaan. De benchmarkportefeuille dient dus als referentiekader voor de beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten. In de solvabiliteitstoets van DNB wordt alleen rekening gehouden met het actieve risico in de aandelenportefeuille.

Indexeringsrisico

De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Het bestuur van het pensioenfonds stelt jaarlijks de toeslagverlening vast met inachtneming van de financiële positie van het pensioenfonds. Indexeringsrisico is het risico dat de ambitie met betrekking tot de toeslagverlening niet wordt gerealiseerd als gevolg van tegenvallend rendement op de beleggingen, daling van de marktrente en demografische ontwikkelingen.

Door middel van de reële dekkingsgraad kan inzicht worden gegeven in de mate waarin in de toekomst toeslagen kunnen worden toegekend (ook wel aangeduid als de toeslagruimte). Voor het bepalen van de reële dekkingsgraad worden de pensioenverplichtingen contant gemaakt tegen de reële rente. De reële rente wordt

berekend door de nominale rente te verminderen met de geschatte inflatiecomponent. De aldus berekende reële dekkingsgraad bedraagt 94,6% (2019: 92,5%).

Toelichting op de staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Baten en lasten pensioenactiviteiten

11 Premies

	2020	2019
Collectieve pensioenregeling	3.708	182
Totaal	3.708	182

Per 31 december 2020 is garantieregeling I beëindigd. Voor de 48 deelnemers die nog aanspraak maakten op deze regeling is op deze datum de extra pensioenaanspraak ingekocht. De definitieve koopsom voor de inkoop van deze garantieregeling I pensioenen per 31 december 2020 bedraagt EUR 3.230 duizend. Het restant betreft een individuele koopsom en de koopsommen in het kader van de VPL regeling.

12 Waardeoverdrachten

Hieronder is opgenomen het saldo van inkomende bedragen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen en uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen.

	2020	2019
Inkomende waardeoverdrachten	8	7.522
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.139	-206
Waardoverdrachten voor risico pensioenfondsen	-1.131	7.316
Inkomende waardeoverdrachten	-	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-	-7.578
Waardoverdrachten voor risico deelnemers	-	-7.578
Totaal	-1.131	-262

13 Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de technische voorziening van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en partnerpensioen.

	2020	2019
Totaal	-2.896	-155

14 Toeslagen

	2020	2019
Actieve deelnemers	-127	-243
Gewezen deelnemers	-669	-3.072
Pensioengerechtigden	-1.026	-5.192
Totaal	-1.822	-8.507

De pensioenrechten van de actieve deelnemers zijn per 1 januari 2021 verhoogd met 0,24% (1 januari 2020: 1,27%). In 2020 en 2019 betreft de indexatie van de actieve deelnemers alleen nog de groep arbeidsongeschikten. De premievrije pensioenrechten en de ingegane pensioenen zijn per 1 januari 2021 verhoogd met 0,24% (1 januari 2020: 1,27%).

15 Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur DNB per balansdatum. De rentetoevoeging aan de technische voorziening is gebaseerd op de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

	2020	2019
Totaal	2.389	1.595

De in het verslagjaar aan de technische voorziening toegevoegde rente is gebaseerd op de éénjaarsrente van negatief 0,32% (2019: negatief 0,24%).

16 Wijziging rekenrente

De waarde van de pensioenverplichtingen wijzigt onder invloed van veranderingen in de rekenrente.

	2020	2019
Totaal	-70.180	-82.708

De afgeleide rekenrente is in 2020 gedaald van 0,6% tot 0,1% en is in 2019 gedaald van 1,3% tot 0,6%.

17 Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de technische voorziening. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen en kosten van de verslagperiode.

	2020	2019
Onttrekking pensioenuitkeringen	32.320	32.709
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	1.441	1.454
Totaal	33.761	34.163

18 Pensioenrechten waardeoverdrachten

Hieronder zijn opgenomen de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot inkomende waardeoverdrachten en de onttrekking aan de voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande waardeoverdrachten.

	2020	2019
Pensioenrechten inkomende waardeoverdrachten	-6	-
Pensioenrechten uitgaande waardeoverdrachten	1.388	249
Saldo	1.382	249

19 Wijzigingen actuariële grondslagen

De actuariële grondslagen zijn de uitgangspunten en veronderstellingen waarop de berekening van de technische voorziening is gebaseerd. Onder wijziging actuariële grondslagen is het effect van aanpassing van de bestandsgrondslagen, economische grondslagen en kostengrondslagen op de voorziening opgenomen.

	2020	2019
Overgang op AG-prognosetafels 2020	13.414	-
Wijziging correctiefactoren	6.495	-
Totaal	19.909	-

Ultimo 2020 is overgegaan op nieuwe generatietafels van het Actuarieel Genootschap. Hierop worden correcties toegepast in verband met afwijkende overlevingskansen van de werkende bevolking ten opzichte van de overlevingskansen van de totale bevolking. Deze correctiefactoren zijn eveneens opnieuw vastgesteld.

20 Overige mutaties technische voorziening

	2020	2019
Actuariële resultaten	2.270	-846
Omzetting pensioenspaarkapitaal in pensioenrechten	-	-6.300
Overige mutaties	568	-33
Totaal	2.838	-7.179

De actuariële resultaten zijn als volgt samengesteld:

	2020	2019
Kortlevenrisico	-53	-99
Langlevensrisico	1.567	741
Sterfte	1.514	642
Arbeidsongeschiktheid	97	-1.164
Flexibele keuzemogelijkheden	-267	-263
Overig	926	-61
Totaal	2.270	-846

21 Pensioenuitkeringen

	2020	2019
Ouderdompensioen (inclusief overbruggingspensioen)	-22.119	-22.560
Partnerpensioen	-9.285	-9.248
Wezenpensioen	-28	-54
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-327	-269
Totaal periodieke pensioenuitkeringen	-31.759	-32.131
Niet opgevraagde pensioenuitkeringen	276	-
Afkopen pensioenen	-305	-402
Totaal	-31.788	-32.533

Onder niet opgevraagde pensioenuitkeringen is de vrijval van de in het verslagjaar betaalbaar gestelde, maar door de pensioengerechtigden niet opgevraagde pensioenen opgenomen.

22 Mutatie technische voorziening voor risico deelnemers

	2020	2019
Waardeoverdrachten, per saldo	-	56
Beleggingsopbrengsten	-	-1.289
Omzetting in pensioenrechten	-	7.532
Overige mutaties	-	74
Totaal	-	6.373

23 Herverzekeringen

	2020	2019
Koopsommen toeslagen herverzekering	-19	-105
Uitkeringen herverzekering	333	463
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorziening	-915	-55
Totaal	-601	303

24 Pensioenuitvoeringskosten

Dit betreft de kosten met betrekking tot de uitvoering van de pensioenregeling. De kosten van vermogensbeheer zijn hierin niet begrepen. De kosten van bestuur en financieel beheer worden toegerekend aan pensioenuitvoering en vermogensbeheer.

	2020	2019
Kosten pensioenuitvoering	-977	-1.207
Kosten bestuursondersteuning	-209	-156
Kosten bestuur	-162	-145
Advies- en controlekosten	-312	-418
Overige kosten	-228	-201
Totaal vóór vergoeding werkgever	-1.888	-2.127
Vergoeding werkgever	319	354
Totaal vóór toerekening aan vermogensbeheer	-1.569	-1.773
Toegerekend aan vermogensbeheer	164	171
Totaal	-1.405	-1.602

De activiteiten van het pensioenfonds zijn niet onderworpen aan de heffing van omzetbelasting (btw). Om deze reden heeft het pensioenfonds geen recht op aftrek van voorbelasting op kosten. In de op het pensioenfonds drukkende kosten is echter geen voorbelasting begrepen, omdat een van de aangesloten ondernemingen deze voor haar rekening neemt.

25 Overige baten pensioenactiviteiten

	2020	2019
Vergoeding (uitvoerings)kosten werkgever	2.100	-
Totaal	2.100	-

Dit betreft conform de uitvoeringsovereenkomst tussen werkgever en het pensioenfonds de vergoeding voor alle (uitvoerings)kosten van het pensioenfonds gemaakt na 31 december 2020.

Baten en lasten beleggingsactiviteiten

26 Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen

Onder beleggingsopbrengsten zijn opgenomen de op de verslagperiode betrekking hebbende:

- directe beleggingsopbrengsten (dividend en rente);
- indirecte beleggingsopbrengsten (waardeveranderingen inclusief valutakoersverschillen);
- kosten van vermogensbeheer (inclusief kosten vermogensbeheer ten laste van beleggingsfondsen);
- transactiekosten (inclusief in- en uitstapkosten beleggingsfondsen).

	Direct	Waarde- verandering	Beheer- kosten	Transactie- kosten	Totaal
2020					
Vastgoedbeleggingen	1.931	-7.512	-261	-120	-5.962
Aandelen	3.734	13.518	-135	-147	16.970
Aandelenderivaten	-	-130	-	-	-130
Vastrentende waarden	9.055	6.662	-1.349	-454	13.914
Rentederivaten	857	23.774	-	-	24.631
Valutaderivaten	-	17.018	-	-14	17.004
Totaal	15.577	53.330	-1.745	-735	66.427
Niet toegerekende kosten					-1.942
Totaal					64.485
2019					
Vastgoedbeleggingen	1.976	12.983	-260	-61	14.638
Aandelen	4.353	45.126	-308	-17	49.154
Aandelenderivaten	-	248	-	-	248
Vastrentende waarden	10.832	36.430	-1.229	-333	45.700
Rentederivaten	1.124	9.387	-	-12	10.499
Valutaderivaten	-	-10.183	-	-4	-10.187
Totaal	18.285	93.991	-1.797	-427	110.052
Niet toegerekende kosten					-1.949
Totaal					108.103

De hiervoor weergegeven kosten van vermogensbeheer en transactiekosten per beleggingscategorie zijn mede op schattingen gebaseerd. In 2020 is ten opzichte van 2019 met name voor de transactiekosten minder van schattingen gebruik gemaakt.

De niet aan de afzonderlijke beleggingscategorieën toegerekende kosten van vermogensbeheer kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Kosten fiduciair vermogensbeheer	-1.140	-1.139
Overige kosten vermogensbeheer	-638	-639
Totaal vóór toegerekende kosten bestuur en financieel beheer	-1.778	-1.778
Toegerekende kosten bestuur en financieel beheer	-164	-171
Totaal	-1.942	-1.949

De totale kosten vermogensbeheer (exclusief transactiekosten) bedragen EUR 3.687 duizend (2019: EUR 3.746 duizend). De kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Aan beleggingscategorieën toegerekende beheerkosten	-1.745	-1.797
Niet aan beleggingscategorieën toegerekende overige kosten	-1.942	-1.949
Totaal	-3.687	-3.746

26 Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers

Onder beleggingsopbrengsten zijn opgenomen de op de verslagperiode betrekking hebbende:

- directe beleggingsopbrengsten (dividend beleggingsfondsen en rente spaarrekeningen);
- indirecte beleggingsopbrengsten (waardeveranderingen inclusief valutakoersverschillen).

	Direct	Waarde- verandering	Totaal
2020			
Vastgoed	8	-	8
Aandelen	5	-	5
Vastrentende waarden	-	-	-
Totaal	13	-	13
	Direct	Waarde- verandering	Totaal
2019			
Vastgoed	44	127	171
Aandelen	99	896	995
Vastrentende waarden	19	104	123
Totaal	162	1.127	1.289

De kosten van vermogensbeheer (transactiekosten en kosten ten laste van beleggingsfondsen) zijn begrepen in de waardeveranderingen. Hiervan is geen voldoende betrouwbare schatting beschikbaar.

Overige informatie

Verbonden partijen

De aangesloten ondernemingen en de bestuursleden worden aangemerkt als verbonden partijen.

Tussen het pensioenfonds en de aangesloten onderneming (Staples Nederland Holding B.V) is een uitvoeringsovereenkomst inzake de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling gesloten. In de paragraaf Financiering en premie van de algemene toelichting op pagina 17 is aangegeven dat de werkgever door de eenmalige betaling van EUR 2,1 mln. per 31 december 2020 aan al zijn verplichtingen uit de uitvoeringsovereenkomst jegens het pensioenfonds heeft voldaan.

Het pensioenfonds heeft geen leningen verstrekt aan bestuursleden en heeft ook anderszins geen vorderingen op bestuursleden. Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de paragraaf Beloning bestuurders hierna.

Er zijn geen transacties van betekenis met verbonden partijen die niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Medewerkers

Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst.

Beloning bestuurders

In 2020 hebben alle bestuurders de vergoeding rechtstreeks van het fonds ontvangen, dit in tegenstelling tot 2019 toen de bestuurders namens de werkgever rechtstreeks door de werkgever werden betaald.

Het totaal van de uitgekeerde bestuurders beloning via het fonds, zoals is vastgelegd in de abtn-bijlage Beloningsbeleid, bedraagt EUR 259 duizend en dit is inclusief de vergoeding van externe bestuurders (2019: EUR 135 duizend). Hiervan komt EUR 166 duizend (2019: EUR 57 duizend) voor rekening van de werkgever.

Honorarium accountant

De aan het verslagjaar toegerekende accountantshonoraria zoals bedoeld in artikel 382a Titel 9, Boek 2 BW bedragen EUR 57 duizend (2019: EUR 60 duizend). De kosten hebben volledig betrekking op de controle van de jaarrekening en de jaarstaten DNB.

Belastingen

Het pensioenfonds is op grond van de aard van de activiteiten vrijgesteld van belastingheffing voor de vennootschapsbelasting.

Toezichthouder

Evenals vorig jaar is geen sprake van door DNB genomen corrigerende maatregelen ingevolge artikel 96 Pensioenwet.

Gebeurtenissen na balansdatum

Vanaf 1 januari 2021 is de nieuwe UFR in werking getreden. Verwerking hiervan in de voorziening en in de dekkingsgraad gebeurt in vier gelijke stappen telkens op 1 januari. De technische voorzieningen zijn per 1 januari 2021 met EUR 5.570 duizend gestegen en de dekkingsgraad gedaald van 120,6% naar 119,7% en zal na de volledige implementatie op 1 januari 2024 116,9% bedragen.

Meer informatie?

Meer informatie over het pensioenfonds vindt u op www.pensioenfondsstaples.nl. Vragen over het pensioenfonds of het gevoerde beleid kunt u stellen aan het bestuur via e-mail BestuurPFStaples@blueskygroup.nl.

Amsterdam, 15 juni 2021

Bestuur

E.G.M. Donders, voorzitter

P.A.H. Martens, secretaris

R.G. de Bree

L.L. Gastelaars

F.P. Lamein

R.A.L. Monnens

J. van Noord

J.C.J. Zwart

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de wijze waarop het resultaat moet worden verdeeld. Het resultaat wordt jaarlijks geheel ten gunste dan wel ten laste van de reserves gebracht.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Staples te Maastricht is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Staples, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 6,8 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 0,3 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Staples is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum rekening zou worden gehouden met de door DNB doorgevoerde wijziging van de rentetermijnstructuur per 1 januari 2021, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

Apeldoorn, 15 juni 2021

drs. J.L.A. Schilder AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Staples

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Pensioenfonds Staples te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Staples per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Staples (hierna: het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 7,0 miljoen (2019: € 9,1 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,75% van het pensioenvermogen per 31 december 2020, zijnde het totaal van de technische voorziening voor risico pensioenfonds en de overige reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Aangezien het pensioenfonds in een herstelsituatie zit maar de beleidsdekkingsgraad per jaareinde niet dichtbij een kritieke grens ligt, hebben wij een percentage van 0,75% gehanteerd. Vorig jaar hebben wij gelet op het reserveoverschot destijds een percentage van 1,0% gehanteerd. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is verder niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Ernst & Young Accountants LLP is a limited liability partnership incorporated under the laws of England and Wales and registered with Companies House under number 0C325594. The firm partner in relation to Ernst & Young Accountants LLP is used to refer to (the representative of) a member of Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP has its registered office at 6 More London Place, London, SE1 2SA, United Kingdom, its principal place of business at Boompjes 25B, 2011 XZ Rotterdam, the Netherlands and is registered with the Chamber of Commerce Rotterdam number 24432944. Our services are subject to general terms and conditions, which contain a limitation of liability clause.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 350 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad	
Risico	<p>De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.</p> <p>Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft.</p> <p>De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in de toelichting risicobeheer van de jaarrekening. Hieruit blijkt dat het pensioenfonds een reservetekort heeft op 31 december 2020. Het herstelplan is toegelicht in de sectie 'Ontwikkelingen' van het bestuursverslag.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.</p>
Onze controleaanpak	<p>Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2020 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerende actuaire gecontroleerd.</p> <p>Bij de controle van de beleggingen voor risico pensioenfonds hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor deze beleggingen, rekening houdend met omvang en risicoprofiel van de beleggingen, en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een kwaliteitsreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan. Door deze werkzaamheden, gecombineerd zelfstandig verrichte werkzaamheden op het totaalniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen voor risico pensioenfonds verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.</p>

	<p>Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuariële rapport van de certificerende actuaaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in het kempunt hierna beschreven.</p> <p>Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maandsdekkingsgraden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandtoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Wij hebben de overgang naar de Prognosetafel AG2020, de wijziging van de correctiefactoren en de toeslagverlening als key item geïdentificeerd. • Daarnaast heeft de certificerende actuaaris een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de technische voorziening voor risico pensioenfonds zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerende actuaaris.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2020.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorziening voor risico pensioenfonds	
Risico	<p>De technische voorziening voor risico pensioenfonds betreft een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorziening voor risico pensioenfonds dient krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds (correctiefactoren). Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle.</p> <p>Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de technische voorziening voor risico pensioenfonds beschreven in de paragraaf 'grondslagen voor de waardering van activa en passiva' en een nadere toelichting opgenomen in de toelichting op de balans per 31 december onder 9. Uit de toelichtingen blijkt verder dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door overgang naar de nieuwe Prognosetafel AG2020 en aanpassing van de ervaringssterfte op basis van nader onderzoek. Volgens deze toelichting is de technische voorziening voor risico pensioenfonds hierdoor € 19,9 miljoen lager uitgekomen.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorziening voor risico pensioenfonds niet toereikend gewaardeerd en toegelicht is.</p>

<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Bij de controle van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerende actuaire van het pensioenfonds. De certificerende actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerende actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerende actuaire onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2020. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte (correctiefactoren) op basis van de toegepaste prognosetabels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.</p> <p>Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen per 31 december 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerende actuaire. • Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerende actuaire en met gebruikmaking van onze eigen actuariële specialist gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn. • Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om de gehanteerde basisgegevens te toetsen, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen bij de pensioenuitvoeringsorganisatie, het verrichten van aansluitwerkzaamheden met de pensioenadministratie voor wat betreft de aantallen en de aanspraken en het beoordelen van het verloop en de uitkomsten van de actuariële analyse. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen geëvalueerd.</p>
<p>Belangrijke observaties</p>	<p>Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2020 of de toelichting van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen.</p>

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag, inclusief het voorwoord, ontwikkelingen, samenvatting risicobeheer en beleggingen;
- de overige gegevens;
- de kerncijfers, de samenvatting eindrapportage van de visitatiecommissie, de verklaring van het verantwoordingsorgaan, de personalia en de verklarende woordenlijst.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Als gevolg van de Covid-19-maatregelen waren wij genoodzaakt om onze werkzaamheden met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020 voor een groot deel op afstand uit te voeren. Om de beperkingen in verband met fysieke aanwezigheid en directe observatie te compenseren, hebben we op voornamelijk communicatietechnologieën gebruikt en schriftelijke informatie-uitwisseling om de controle-informatie te verkrijgen die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van

materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 15 juni 2021

Ernst & Young Accountants LLP

drs. P.A.E. Dirks RA

Personalia

Situatie per 15 juni 2021

HET BESTUUR

Benoemd op voordracht van de Raad van Bestuur van Staples Nederland Holding B.V.

E.G.M. Donders, voorzitter

P.A.H. Martens, secretaris

L.L. Gastelaars

R.A.L. Monnens

Benoemd op voordracht van de OR-en van Staples Nederland Holding B.V. en Staples Nederland B.V.

F.P. Lamein, plv. secretaris

J. van Noord

Benoemd op voordracht van de Vereniging Gepensioneerden Buhrmann/ CE/Staples (VGB)

J.C.J. Zwart

R.G. de Bree

SLEUTELFUNCTIEHOUDERS

Sleutelfunctiehouder actuariel

drs. L.L. Gastelaars AAG CERA

Sleutelfunctiehouder interne audit

J.C.J. Zwart

Sleutelfunctiehouder risicobeheer

drs. L.L. Gastelaars AAG CERA

VERANTWOORDINGSORGAAN

**Namens de actieve en
gewezen deelnemers**

G. Altena, secretaris

Vacature

Namens de gepensioneerden

H. Winkel, voorzitter

D. de Rooij

B. Mol

Namens de werkgever

R. Pauptit

J. van der Sloot

VISITATIECOMMISSIE

E.H. Janssen, voorzitter

L.G. van den Hoek

N. Swagers

BELEGGINGS- EN CONTROLECOMMISSIE

R.A.L. Monnens (bestuurslid, voorzitter)

F.P. Lamein (bestuurslid, aspirant lid)

B.P.H. Puijn (extern deskundige)

M. Iglesias del Sol (extern deskundige)

PRIVACY OFFICER

Blue Sky Group Holding B.V.

COMPLIANCE OFFICER

Nederlands Compliance Instituut

CERTIFICEREND ACTUARIS

Towers Watson Netherlands B.V.

ACCOUNTANT

Ernst & Young Accountants LLP

ADVISEREND ACTUARIS

Towers Watson Netherlands B.V.

BESTUURSONDERSTEUNING

BSG Pension Management B.V.

PENSIOENADMINISTRATEUR

BSG Pension Management B.V.

FIDUCAIR MANAGER

BNP Paribas Asset Management

RISKMANAGER

CACEIS Bank (voorheen Kas Bank N.V.)

Verklarende woordenlijst

Actuariële- en bedrijfstechnische nota (ABTN)

Hierin zijn de financiële opzet van een pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust, gemotiveerd omschreven. De actuariële en bedrijfstechnische nota moet in ieder geval een beschrijving bevatten van de financieringsmethode, de wijze van berekening van de bijdragen en van de toereikendheidstoets, alsmede een uiteenzetting van het beleggingsbeleid, een organogram en een mandaatregeling. De actuariële en bedrijfstechnische nota moet aan De Nederlandsche Bank worden overgelegd.

Actuariële grondslagen

Gegevens als sterftekansen, arbeidsongeschiktheidskansen, rekenrente en kosten die gemaakt worden om pensioen uit te keren. Ook het vermogen dat nodig is om alle pensioenen te kunnen uitkeren, wordt met deze gegevens berekend.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM houdt toezicht op het gedrag van iedereen die actief is op de markt van sparen, lenen, beleggen en verzekeren.

Beleggingsbeleid

Een pensioenfonds is verplicht om op solide wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is enerzijds gericht op het zo veel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van de beleggingen op de verplichtingen juist zijn: het pensioenfonds moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen. Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleidsdekkingsgraad

De dekkingsgraad wordt berekend door alle bezittingen van het pensioenfonds te delen door de pensioenverplichtingen (de pensioenaanspraken van alle deelnemers). De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de maanddekkingsgraden van de laatste twaalf maanden.

Benchmark (index)

Een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als de performance van het belegde vermogen. Een benchmarkindex is een mandje van -bijvoorbeeld- een aantal aandelen.

In beginsel bepaalt de totale waarde van alle uitstaande aandelen de waarde van een index; fluctuaties in de waarde van de index worden derhalve veroorzaakt door koersfluctuaties van de in de index opgenomen aandelen.

Bekende voorbeelden van indices zijn AEX en MSCI.

Beschikbare premieregeling

Pensioenregeling waarin de hoogte van de verzekerde pensioenen afhankelijk is van de krachtens de regeling beschikbare premie en de daarmee te behalen beleggingsopbrengsten. Met behulp van actuariële grondslagen en methoden wordt bij pensionering de precieze hoogte van het pensioen vastgesteld.

Compliance

Het woord komt van het Engelse woord to comply with, overeenstemmen met. De naleving van de wet- en regelgeving, evenals het werken volgens de normen en regels die het fonds zelf heeft opgesteld.

Compliance Officer

Is een functionaris die bij veelal een financiële instelling is aangesteld om toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving binnen de organisatie. Een Compliance Officer zorgt er voor dat de handelwijze van de organisatie inclusief haar personeel overeenkomt met de door de wetgever gesteld vereisten.

Contante waarde

Het bedrag dat op dit moment nodig is om in de toekomst een uitkering te kunnen doen, waarbij rekening is gehouden met de actuariële grondslagen.

CPI

Afkorting voor Consumentenprijsindex.

Het CPI wordt maandelijks berekend en gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het meet de gemiddelde prijsveranderingen in de loop der tijd van goederen en diensten die huishoudens voor hun levensonderhoud aanschaffen. Zie ook onder Indexatie.

(Beleids-)dekkingsgraad

De verhouding van de contante waarde van het belegde vermogen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen. Dit percentage geeft aan de mate waarin het fonds buffers heeft om in de toekomst aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Per 1 januari 2015 hanteren pensioenfondsen de beleidsdekkingsgraad, dat is een gemiddelde van de dekkingsgraden van de twaalf voorgaande maanden.

Derivaten

Financiële producten die alleen kunnen bestaan bij de gratie van een ander product ofwel de onderliggende waarde. De prijsontwikkeling is (mede) afhankelijk van de prijsontwikkeling van de onderliggende waarde. Een ander woord voor derivaten is afgeleid product, zoals opties, futures en termijncontracten. Het zijn verhandelbare rechten en/of plichten.

Direct rendement/totaal rendement

Direct rendement heeft betrekking op de directe opbrengsten uit beleggingen in de vorm van rente, dividend en huren, uitgedrukt in een percentage van de waarde van die beleggingen. In het begrip totaal rendement wordt ook de waardeverandering van de beleggingen meegenomen. Bij het effectief rendement op vastrentende beleggingen wordt ook nog rekening gehouden met het patroon van de nog te ontvangen aflossingen en rentebetalingen.

Discretionair mandaat

De vermogensbeheerder weet vooraf welk mandaat hij heeft bij de aan- en verkoopbeslissingen en hoeft dus niet telkens te overleggen of toestemming te vragen wanneer hij beslist om te verkopen of om aan te kopen.

De Nederlandsche Bank(DNB)

Orgaan dat toezicht houdt op pensioenfondsen en verzekeraars. Het toezicht op pensioenfondsen is geregeld in de Pensioenwet. De Pensioenwet heeft als doel het beschermen van de pensioenaanspraken van (gewezen) deelnemers. DNB houdt ook toezicht op pensioenregelingen die door een werkgever bij een pensioenfonds of een verzekeraar worden ondergebracht.

(modified) Duration

Duration ofwel Duratie is het gewogen gemiddelde van de looptijden van een verzameling vastrentende waarden, praktisch gezien de 'terugverdiertijd' van bijvoorbeeld een obligatie. De 'Modified' Duration is een afgeleide factor die het effect van een rentewijziging op het rendement weergeeft. Als de rente met een zeker percentage stijgt, daalt het rendement met hetzelfde percentage vermenigvuldigd met de Modified Duration.

Dynamische Strategie

Pensioenfonds Staples maakt in haar strategische beleggingsbeleid gebruik van een Dynamische Strategie. Uitgangspunt bij de vastgelegde regels die de Dynamische Strategie beschrijven is dat op enig moment bij een hogere dekkingsgraad het dekkingsgraadrisico verkleind zal worden. De regels beschrijven ook welke keuzes daarbij gemaakt zullen worden. De keuzes bestaan uit een verhoging van de strategische afdekking van het renterisico of de afbouw van de strategische allocatie naar de rendementsportefeuille.

Emerging Markets (Opkomende Markten)

Landen waarvan de aandelenmarkt en de obligatiemarkt nog niet volledig zijn ontwikkeld; bijvoorbeeld China en India.

Emerging Market Debt

Beleggingen in obligaties uitgegeven door overheden en bedrijven in opkomende markten.

Environmental, Social & Governance (ESG)

Het houdt in dat factoren als energieverbruik, klimaat, beschikbaarheid van grondstoffen, gezondheid, veiligheid en goed ondernemingsbestuur worden meegewogen bij de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Fiduciair manager

Fiduciair management is een integrale benadering van vermogensbeheer die ervoor zorgt dat alle vermogens-beheeractiviteiten optimaal op elkaar worden afgestemd. De fiduciair manager begeleidt het pensioenfondsbestuur bij het vaststellen van het beleggingsbeleid, het voeren van risicomanagement en het samenstellen van een optimale beleggingsportefeuille. Door middel van een frequente rapportage houdt het pensioenfondsbestuur volledig grip op alle processen.

Financieel Toetsingskader (FTK)

Voorschriften voor de premiehoogte en de omvang van de reserves, als onderdeel van de Pensioenwet die op 1 januari 2007 van kracht is geworden.

Franchise

Het deel van het salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd. Gepensioneerden krijgen hiervoor in de plaats de AOW van de Sociale Verzekeringsbank.

Gewezen deelnemer (ook wel slaper genoemd)

Iemand is een gewezen deelnemer als de deelname aan de pensioenregeling is gestopt doordat hij/zij niet langer bij een werkmaatschappij van Staples werkt.

Governance

Het stelsel van verantwoordelijkheden van alle partijen die bij het besturen van een pensioenfonds betrokken zijn, zoals bestuur en directie.

Haalbaarheidstoets

Pensioenfondsen moeten jaarlijks toetsen of het verwachte koopkrachtbehoud van de pensioenen en de daarbij behorende risico's in lijn zijn met de ambities van het pensioenfonds. Het doel van de haalbaarheidstoets is om de afweging tussen het streven naar rendement uit beleggingen en het pensioenresultaat en de daar bijbehorende risico's expliciet te maken. In deze afweging houdt het pensioenfonds rekening met een evenwichtige afweging van de belangen van verschillende generaties. Het resultaat van de toets kan ertoe leiden dat het pensioenfonds samen met de werkgever en de COR (arbeidsvoorwaardelijke partijen) in overleg gaat over een aanpassing van het beleid of de ambitie.

Herstelplan

Plan (van aanpak) gericht op het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds. Als de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds per het einde van een kalenderkwartaal onder de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen ligt, moet het pensioenfonds dit direct aan DNB melden. Binnen drie maanden na het ontstaan van de situatie dient het bestuur van het pensioenfonds een herstelplan bij DNB te hebben ingediend. Het herstelplan dient zodanige maatregelen te omvatten, dat de situatie op grond waarvan een herstelplan moet worden opgesteld binnen uiterlijk tien jaar is beëindigd.

High yield

Bedrijfsobligaties worden onderverdeeld in twee categorieën:

1. AAA tot en met BBB worden aangemerkt als investment grade beleggingen;
2. BB tot en met C krijgen het predikaat 'sub-investment grade' of 'high yield'. Tegenover deze lagere rating staat een relatief hoog verwacht rendement. Een bijkomend voordeel is dat emissies die net buiten de categorie investment grade vallen vaak extra rendement opleveren in verhouding tot het risico.

IMVB

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Pensioenfondsen beleggen in internationaal opererende bedrijven en kunnen door middel van die beleggingen mogelijk invloed uitoefenen op die bedrijven. Daarom wordt in de context van pensioenfondsen gesproken over een Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-) convenant.

Integriteitsbeleid

Integriteit staat voor integer handelen en dat is zoiets als 'doen wat van je verwacht wordt'. Daarbij gelden dan de waarden en normen van 'goed burgerschap' zoals onafhankelijk, loyaal, betrouwbaar, dienstbaar en onkreukbaar. Deels zijn deze waarden en normen uitgewerkt in gedragscodes die concreter aangeven wat wel moet en niet mag.

Kwetsbaarheidsmatrix

Het bestuur heeft aan de hand van een groot aantal indicatoren een matrix opgesteld waaruit de mate van kwetsbaarheid met betrekking tot het voortbestaan van het pensioen is af te leiden.

Leveraged loans

Hebben verwantschap met een high yield obligatie. Deze worden ook uitgegeven door bedrijven zonder investment grade rating van kredietbeoordelaars. Zo staan deze leningen hoger in de hiërarchie ten opzichte van de obligaties bij een faillissement. Het kredietrisico is dus geringer.

Marktrente

Onder de marktrente verstaan we de rente die bij het verstrekken van een lening of krediet overeenkomt met de gemiddelde rente voor vergelijkbare leningen of kredieten.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dit moment zou worden verkocht.

Matching portefeuille:

Binnen de matching portefeuille wordt het renterisico van het pensioenfonds verminderd. De verplichtingen van het pensioenfonds worden (tot op zekere hoogte) gematched met de vastrentende-waarden portefeuille. Dit kan gebeuren met behulp van obligaties, maar ook door middel van derivaten.

Mediaan

De mediaan is het midden van een verdeling of gegevensverzameling.

Nominale waarde

De hoofdsom, waarover rente wordt betaald en die uiteindelijk wordt terugbetaald aan de uitlener. Door rentebewegingen in de markt kan de marktwaarde afwijken van de nominale hoofdsom.

Obligatie

Schuld papier van een overheid of onderneming met een vaste of variabele rente en een vaste looptijd waarna de schuld zal worden afgelost.

Pensioenaanspraak

Een recht op toekomstige pensioenuitkeringen. De aanspraak op pensioen wordt onderscheiden van het ingegane pensioen.

Pensioengerechtigde

Degene, die krachtens de bepalingen van de statuten en het reglement periodieke pensioenuitkeringen ontvangt.

Pensioengrondslag

Het deel van het (vaste) jaarsalaris dat resteert na aftrek van de franchise. Over de pensioengrondslag worden de pensioenaanspraken verleend.

Pensioenwet

De Pensioenwet heeft als doel het beschermen van de pensioenaanspraken van de werknemers. Verder regelt de Pensioenwet het toezicht op pensioenfondsen en verzekeraars door DNB.

Privacy Officer

Een persoon die toeziet op de omgang met persoonsgegevens binnen de organisatie en controleert of de organisatie voldoet aan de wet en eventuele andere toepasselijke regelgeving. Naast toezicht heeft de Privacy Officer ook adviserende taken.

Prognosetafels

Tabellen opgesteld door het Actuarieel Genootschap op basis van waarnemingen in een bepaalde periode, aangevend per leeftijd de kans om binnen het jaar te overlijden. Stichting Pensioenfonds Staples gebruikt de zgn. Prognosetafel AG2020 met correcties voor ervaringssterfte waardoor al rekening wordt gehouden met een toekomstige verbetering van de levensverwachting als het gaat om het resterende langlevensrisico.

Reële dekkinggraad

de verhouding tussen het vermogen inzake de bij een pensioenfonds ondergebrachte pensioenregeling of pensioenregelingen en de technische voorzieningen van een pensioenfonds waarbij in elk kalenderjaar rekening wordt gehouden met voorwaardelijke toeslagverlening aan de hand van loon- of prijsontwikkelingen in het daaraan voorafgaande kalenderjaar.

Rekenrente

Het rentepercentage dat in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de contante waarde van de pensioenverplichtingen.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds of vermogensbeheerder behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Risk manager

De functionaris die controles op het beleggingsproces, het resultaat en de kwaliteit van waarderingen uitvoert. Hiermee krijgt het bestuur het gewenste zicht op de operationele risico's van het onder haar verantwoording gevoerde beleggingsbeleid.

SWOT-analyse

Sterkte-zwakteanalyse, een analysetechniek op basis van Strengths, Weaknesses, Opportunities, en Threats

Technische voorziening (TV)

Het bedrag dat naar verwachting nodig is om alle lopende in de toekomst aan pensioengerechtigden uit te keren bedragen te kunnen dekken.

Toeslagen

Verhoging van ingegane pensioenen en/of (premiëvrije) pensioenaanspraken met een percentage dat gelijk blijft of gelijk is aan een indexcijfer. Als indexcijfer wordt vaak het consumenten-prijsindexcijfer (CPI) gehanteerd. Indien bij een gemiddeld-salaris pensioenregeling jaarlijks de pensioensalarissen uit het verleden worden geïndexeerd, bijvoorbeeld met de algemene loonindex volgens het CBS, is sprake van een geïndexeerd gemiddeld salaris pensioenregeling.

United Nations Global Compact

De UN Global Compact is een oproep aan bedrijven over de hele wereld om hun strategieën en activiteiten op één lijn te brengen met 10 principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsvoorwaarden, milieu en anticorruptie (zie <http://www.globalcompact.be/issues>), de bredere doelstellingen van de Verenigde Naties (VN) actief te steunen (o.a. Sustainable Development doelstellingen) en zich te engageren om jaarlijks een voortgangsrapport in te dienen.

UN PRI

Principles for Responsible Investment. Door de Verenigde Naties ontwikkelde gedragscode voor het duurzaam beleggen door pensioenfondsen en andere beleggers.

Vastrentende waarden

Verzamelsnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen.

Verantwoordingsorgaan

De Pensioenwet verplicht pensioenfondsen tot het instellen van een verantwoordingsorgaan waarin actieve deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever vertegenwoordigd zijn. Zij hebben als taak het controleren van het handelen van het bestuur met betrekking tot het beleid, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en de naleving van de bij of krachtens de wet vastgestelde principes voor Goed Pensioenfondsbestuur.

Vereist eigen vermogen

Is de omvang van het eigen vermogen waarover een pensioenfonds ten minste moet beschikken. Indien een fonds niet over dit vermogen beschikt, moet het een herstelplan indienen bij DNB.

Visitatiecommissie

Het pensioenfonds draagt zorg voor de organisatie van het interne toezicht. Het gaat daarbij om het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures, de interne beheersing, de manier waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de manier waarop wordt omgegaan met risicomanagement. Het interne toezicht wordt bij ons fonds uitgevoerd door de visitatiecommissie.

Waardeoverdracht

Het overhevelen van de contante waarde van de bij de oude werkgever opgebouwde pensioenaanspraken naar de pensioenverzekeraar of het pensioenfonds van de nieuwe werkgever voor inkoop van (geïndexeerde) pensioenaanspraken.

Zuiver kostendekkende premie

Dit is de actuariële benodigde premie voor de inkoop van het onvoorwaardelijk deel van de uit het pensioenreglement voortvloeiende pensioenverplichting, een opslag voor solvabiliteit en een opslag voor uitvoeringskosten.